

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JOZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SANDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSEG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

Kikészített hősök.

Budapest, augusztus 4.

(K.) A titkos gondolat ellen hiába mozgósítanak titkos rendőröket. A betyárvilág idején az volt a vármege legnagyobb ravasztsága, hogy a haramiát tette meg zsanárnak s ez a mód még csak bevált olykor. Ha a sok anarkista közül, akít nyakoncsiptek, engedelmes eszközévé tudna tenni a világ rendőrsége csak egy párt: ezek hamarabb nyomra vezetnének, mint a titkos rendőrök, akiknek ritkán sikerül az inkognitójukat megőrizni. A titkos rendőr akkor se sokat használ, ha véletlenül nem ismerik fel; a titkos gondolatot akkor se állítják meg, ha véletlenül vagy szándékosan elszólja magát. Vagy nem olvassuk-e, mennyit fecsegett csak legutóbb is az anarkia a maga titkos szándékairól? A san-tarzinói plébánosnak már napokkal a monzai merénylet előtt megmondotta két rongyos munkás: „Örülj, kedves papom, nemsokára szép gyászmisét fogsz mondani!” Közvetlenül az olasz rendőrséghez is elég korán és elég sűrűn érkezett figyelmeztetés, hogy Umberto ellen merénylet készül. A perzsa sah meg saját címére kapta a figyelmeztetést. Ma meg éppen azt olvashatjuk, hogy az amerikai anarkista fészekből egyszerre huszonhét kisorsolt gyilkos rajzott ki az európai uralkodókra. Nem lehet tehát azt mondani, hogy a titkos gondolat nem fecsegne eleget. De neki akkor se hisznek, ha fecseg. És aztán mégis fölteszi a világ, hogy utólrérheti a titkos gondolatot titkos rendőrökkel, akiket még akkor is föllesmernek, ha süketnémák! Tehetetlen módja ez a védekezésnek.

Hiszen kétségtelen, egészen bizonyos módja alig látszik az anarkisták ellen való

védekezésnek. De van, az valószínű. Ha ezen a világon semmi sem tökéletes, mért volna éppen az anarkia az? Ha pedig van gyöngéje az anarkianak, akkor a gyöngéjénél kell megfogni. Sajnos, az anarkia már eleget dolgozott, hogy a természetrajzát legalább nagyjából meg lehessen csinálni. Sőt meg is csinálták már. S ebből a természetrajzból, aki olvasni tud, régen megtanulhatta, hogy az anarkistákban a királyok ellen való gyűlöletnél is sokkal nagyobb a hűség. Majdnem bizonyos, hogy amikor a tett propagandája akcióba lép és kisorsolja azt a boldogtalan frátert, akinek le kell valakit gyilkolnia: ez a kisorsolás nem közönséges ceremóniák közt történik. Ha ilyen alkalommal a gyűlekezet csak azt mondhatná a kisorsolt bajtársnak: ölsz és meghalsz! — ez egy kicsit ridegen hangzanék és tulságos lelkesedést nem szuggerálna a kiszemelt gyilkosnak. De okvetlenül van sok ceremónia és még több hivatkozás az elődökre, akik ugy haltak meg a vérpádon, hogy előbb heteken keresztül beszélhettek az egész világhoz. Mennyit beszélt Caserio! Milyen messzire hangzott a Lucheni szava! És mennyit beszéltek, irtak mindnyájukról! Mind sorra kerül ez a ceremóniában és csak ők tudják, mivel szítják még fel a kisorsoltakat beteges fantáziáját. De a végén föltétlenül úgy távozik a gyűlekezetből, hogy kellően ki van készítve s nem áldoztatnak érzi magát, aki néhány hét múlva biztosan meghal, hanem hősnek, aki néhány nap múlva biztosan beszélget magáról. A saját gyűlölsége sosem tudná egy fanatizálni, mint az a ceremónia.

S ehhez a ceremóniához készüléggel szállítja az anyagot az anarkianak a világ. Ha az anarkia kettős célra sorsol ki magából gyilkosokat: hogy egy királyial kevesebb és

egy anarkista hőssel több legyen — számítása ritkán mond egészen csütörtököt. Mert ha királyt nem is sikerül mindig láb alól eltennie, de ami a hőst illeti, azt pontosan megkapja. Kisorsol egy bitangot s visszakap egy hőst. Attól a perctől ugyanis, mikor az a nyomorult elsüti a pisztolyát vagy megemeli a törét: minden szavát biztosabban telegrammokra foglalják, mint akár a legnagyobb szellemek megnyilatkozását. Az Andréé üzenetei elveszhetnek, az anarkia üzenetei mindig pontosan megérkeznek. Amit a merénylő vagy gyilkos tesz, mond, sóhajt, eszik: arról, aki nem analfabéta, mindent pontosan megtud. S ha analfabéta, hát elmondhatja magának. De tudni kell róla. S az anarkia valószínűleg a markába röhög s azt gondolja magában: csak higgyetek olyan baromnak, aki azt hiszi, hogy két évenként egy-egy golyóval kipuszthatja a világ minden királyát és hatalmasát, én nem is a királyokat gondolom, nem a hatalmasokat, akiket hiába is próbálnék kiirtani, mert nem volt még a földnek olyan jól dotált állomása, amelyik ember hiányában maradt volna betöltetlen és trónok se dőltek meg azon, hogy kifogyott a királynak való — én a magam embereit gondolom, akik senkik és semmik, mikor kiküldöm, de ti hőseket csináltak belőlük és példákat, akikkel én az embereimet lelkesíteni tudom!

Ki tudja, nem ez-e az igazabb célja a tett propagandájának? Akik ölnék, akikre a sors esik: talán maguk is meg vannak tévesztve. De akik a sorshuzást dirigálják, minden valószínűség szerint ravaszabbak és a sikerült merényletben csak a hangosabb reklámot üdvözlők. Mert ez kell nekik, s még mindig jól számítottak. Talán a sajtó bűnéből? A sajtónak csak egy bűne lehetne: ha valamit elhallgat, amit a publikumnak

TÁRCA.

A szép asszony.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Négráti László.

A szép asszony tele csicseregte a házat, mert özvegy Stíllné, a pesti szép asszony, egész nap csicseregott. Mióta megérkezett, egészen más lett a ház. Mennyi mindenfélét tudott beszélni s hogyan? Szinte szóhoz se tudtak tőle jutni. Azután milyen szép volt! Bizony Hofmann Róza egészen eltörpült mellette. Grün Jeremiás látta a különbséget s Grün Jeremiásnak eszébe jutott valami. Éppen úgy mint egyszer, régen, mikor összehasonlította a szegény Mühlstein Rózát Hofmann Rózával. Eszébe jutott akkor is valami s a mérleg egyet billent Grün Jeremiás lelkében és a mérleg Hofmann Róza javára huzzott. Grün Jeremiás megmérte őket s szerencsés próbált és a szerencse jól sikerült, szépen sikerült, a Hofmann Róza völgyéne lett. A szegény Grün nevelőből, Grün ur, igaz ur lett. Kinek sok földje, szép kocsija, igazi tekintélye lesz.

— Nagyon szép ez a Stíllné, mondta magában Grün Jeremiás, igazán szép. Gazdag is, velette utána, nagyon gazdag.

Grün Jeremiás számításait kezdte. Puskával vállán egyedül bolyongott kint az erdőszélen. A szél erősen csapkodta a havat, sivitva nyargalt végig a dermedten álló zuzmarás fakoronák között. Az erdő nagyokat nyögött, sóhajtott, meg elhallgatott, mintha a lélegzete állott volna el. Meg neki tapadt a szél s recsego verődtek össze az ágak. Egy nyul ugrott ki a bokorból és sötéten neki iramodva vágatott tova a hegyoldalban. Grün Jeremiás későn vette észre.

— Szerencséd, — mondta, — most nem nyulra vadászok.

Kicsit megállapodott s körülnézett a hóval fődött mezőn. A csillogó fehérségben itt-ott mély barázdákat hasított a szél, le egészen a fekete földig. Olyan volt a mező, mintha megtépte volna valaki fehér ruháját. A hegyek lejtőikkel csendesen simultak a völgybe. Sehhol senki, Grün Jeremiás maga állott a zugó erdő szélén.

— Szerencse, mondta, beletiporva a csikorgó hóba, ennek a nyulnak szerencséje van.

— Ma, csak ma, mondta Grün Jeremiásnak valaki, holnap talán már rajta veszt.

Grün Jeremiás mélyen elgondolkozva nézett le a völgybe arra felé, hol a hegy alatt a Hofmannék háza állt.

Eszébe jutott annak a nyári napnak az alkonyulata, mikor éppen úgy mint most, itt állott az erdő szélén egyedül. Akkor gazdag pompában volt minden, a virágok szerelmesen, szeliden hajtották egymásra kelyheiket, kolomp-szó hallatszott a hegyoldalokból, madárdal az erdőből. Illattal fényes napsugárral volt telve minden. Minden békés, szelid volt és öröm, csak az ő lelke háborgott. Ekkor tette mérlegre Mühlstein Rózát és Hofmann Rózát, akkor határozta el, hogy eltépje azt a köteleket, mely Mühlstein Rózához kötötte.

Eltépte, — eltépte s ezzel elszakította magát is csendes falujától, a szegény, egyszerű emberektől. Grün Jeremiás visszagondolt erre és érezte, hogy nagyon egyedül van.

— Fordulj vissza, még nem késő, sugta valaki Grün Jeremiásnak.

— Nem, nem lehet, mondta Grün Jeremiás, ez az özvegy Stíllné nagyon szép asszony és milyen kedves, bizony csupa élet, csupa öröm.

És egyszerre úgy tetszett Grün Jeremiásnak, mintha a fagyos, zuzmarás, ködös levegő átváltozott volna, mintha oda lebbent volna elébe özvegy Stíllné, a nagyon szép asszony s rajta nyugtatná ragyogó tekintetét. Igen, Grün Jeremiásnak

egészen úgy tűnt fel, mintha előtte állana Stíllné, mintha látná finom fehér arcát, sötét szeméit, melyekben valami perzselő tű égett. Olyan volt egészen, mintha ruhája susogását is hallaná, a ruháját, melyből finom illat száll ki, finom illat, mely elbódítja az agyat s megbabonázza az embert.

— Kód, pára, semmi, mondja Grün Jeremiás, Hofmann Róza engem szeret, Hofmann Róza derék lány, hozzám méltó, — — — de ez a Stíllné, ebben az asszonyban van valami csodálatos dolog, ez az asszony engem megbabonázott.

— Grün Jeremiás! — kiáltott valaki Grün Jeremiásnak, de már nem hallotta, csak arra gondolt, hogy micsoda egy asszony ez az özvegy Stíllné Pestről. Milyen szép asszony s milyen gazdag. Nem, hogy gazdag, arra most nem gondolt Grün Jeremiás, az eszébe sem jutott, csak a Stíllné formás alakja lebegett előtte s a szeme sugarát érezte, érezte, hogy behat a lelkébe, a szívébe perzseli, égeti, a vérével forralja, örülté teszi, elveszi az esztét.

Az erdőből kiesap a hideg fagyos szél, nagyot zudul nyomában az erdő, mintha ezer meg ezer orgona szólna. Arcába csapja Grün Jeremiásnak a havat a szél, sziszegve suszorog a mező, mikor elrohan fölötte, mintha perzselné. Grün Jeremiás nem vesz észre semmit, nem hallja az erdő bugó sírását, mélységes sóhajait, nem érzé a hideg szél csapdosását. Grün Jeremiás lelkében vulkán ég.

Akkor régen, azon az égő nyári alkonyaton egészen más tűz égett lelkében, akkor gazdag akart lenni, most szeretett. Grün Jeremiás szeretett. Először szerette Mühlstein Rózát a szívével, Hofmann Rózát az eszével, most Stíllné a vérével. Az esze legyőzte a szívet s most az eszével tusakodik a vére.

Grün Jeremiás lassan tovább ment a hegyoldalban, meg megállott; olykor mintha beszélne, a völgy felé fordulva nézett.

megmondhat. A bűn mindenütt azé a rendőrhatalósága, mely böbeszédűséggel takarja el utólag, hogy milyen óvatlan és tehetetlen volt előbb. És hibásak a törvényhozások is, melyek elmulasztották, hogy kivételes törvényekkel hallgattassák el legalább az elcsipett anarkistákat. Valami *alkalmi statérium* kellene, mely mindig kéznél legyen, ha egy-egy bitang anarkista gyilkolt vagy gyilkolni próbált. Mikor elfogják, fogják el a szavát is. Ne szólhasson. Tűnjön el. Volt — nincs. Az emberiség bizonyára nem fogja reklamálni és nem fog hatalmi tulkapást emlegetni, ha egy Brescirtől nem hall többet. Elfogták: kétségtelenül nem etetik lépes mézzel, hanem megkapta a magáét. Amint érdemelte. S akkor a bitangból nem lehet hőst faragni s aki szeretlenül jött gyilkolni, szertelenül megy gályára vagy meghalni. Az anarkia pedig elcsik attól a nyereséges üzlettől, hogy bitangokat küld a világba és példának való hőseket kap cserébe. S ha egyébként egy kicsit jobban őrzik majd a királyokat: a hiúságánál megfoghatják az anarkiát is. Ez mindenestre jobb mód, mintha titkos rendőrök mozgósitának a titkos gondolat ellen. . . .

BELFÖLD.

A miniszterelnök a királynál. Félhivatalosan jelentik, hogy Széll Kálmán miniszterelnök 7-én vagy 8-án Ischlbe utazik a királyhoz.

Széll és Koerber. Bécsből táviratozzák, hogy Koerber miniszterelnök ma Széll Kálmán látogatására Rádtóra utazott. A *Narodny Listy* bécsi távirata szerint Koerber osztrák miniszterelnök rátközi utazásának politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak az ausztriai helyzet további fejlődésére nézve. Tudvalevő — írja az ifjúcséhek lapja — hogy magyar részről nagyon nyomatókusan sürgetik az osztrák politikai viszonyok tisztázódását. A magyarok tudni akarják, hogy az osztrák kormány milyen eszközökkel véli a válságot orvosolhatónak és a parlament munkaképességét helyreállíthatónak. Széll Kálmán kijelentette, hogy ebben az irányban határozott nyilatkozatot fog kívánni. Azt hiszik, hogy ha Koerber urnak nem lesz módjában e részben határozott és világos feleletet adni, akkor rátközi utazása nem lesz következmények nélkül kormányának pozíciójára nézve. Más helyen a *Narodny Listy* azt ajánlja Koerbernek, hogy ne menjen Rádtóra, mert Széll Kálmán, a német centralista *Ohlmetek* régi barátja,

ugyanazt a tanácsot fogja adni, amit a magyar *Andrássy* adott huszonkilenc évvel ezelőtt: hogy a tizenöt millió szlávot ismét szolgáltatassák ki a németeknek.

A „radikális demokraták“ és Ugronék. Egy könyvomatos ma egész komolyan újságolja a következőket:

A radikális demokrata párt már az általános választásokat megelőzőleg egynémely kerületben előkészíti a talajt, hogy a régi pártokkal szemben a sikerre való kilátással léphessen fel. A párt vezető-férfiai szerint négy-öt mandátumra biztosan számíthatnak; így *Sopron, Mezőtur, Olasz-Liszka, Duna-Pataj* és még egyik-másik választó kerület polgársága körében vél a párt kellő számú híveket hódítani, mely tekintetben számíthatnak az Ugron-párt vezérférfiainak támogatására is, akikkel a személyes barátságon kívül elvi rokonság is van, amennyiben az Ugronisták is hívei az általános választói jognak.

Ebből a komoly kis híradásból először is konstatálható, hogy a radikális demokraták nem válogatásak a kerületekben. *Sopron* — amelyet *Kasics* Péter vesz biztosra — és kormánypárti kerület, a *mezőúri* kerület régi függetlenségi (most a Kossuth-párté), az *olasz-liszkaiban* a kormánypárti *Molnár* Béla ellen akar *Vászonnyi* Vilmos szerencsét próbálni, a *duna-patajiból* pedig — amely valamikor antisemita képviselőt adott az országnak — *Erdély* Sándort akarja kibuktatni valamelyik radikális demokrata uri ember. A legérdekesebb azonban mindenestire az a vallomás, hogy a radikális demokraták Ugronék fegyverbarátságára számíthatnak. Hogy ehhez Ugronék mit szólnak, azt nem tudjuk; nekik kell jobban tudniok, hogy mennyit ér nekik a legfiatalabb „párt“ szövetsége. De hogy *elvi rokonság* is van köztük és a radikális demokraták közt, ez egészen új dolog. Nem is tudtuk, hogy *Vászonnyik* ilyen atyafisággal díszeskedjenek. Ezt valamiképp tisztázni kell. Mert *Kasics* ur ugyan antisemita, de teljességgel nem értjük, hogy *Vászonnyi* mennyiben tartja a rokonságot az „üldözött katolikusokkal“.

A kereszténység emlékünnepe.

Budapest augusztus 4.

Esztergomban teljes apparátussal folynak az augusztus 14-én kezdődő jubileumi ünnepek előkészületei. *Vaszary* Kolos hercegprímás 12-én térvissza *Balatonfüredre* székvárosába, hogy maga vezesse az utolsó intézkedéseket.

Az esztergomi rendező bizottság már kidolgozta a részletes programot, amelyben kellőképpen érvényesül a primás pásztorlevele értelmében az ünnep nemzeti jellege is. Hogy az ünnep fényes lesz és

nagyszabású, az most már teljesen biztosítva van. *Vaszary* Kolos akciója diadalmaszkodott *Steiner* Fülöpnek, a feleke ellenprímásnak mozgalmá fölélt.

A *szekesfehérvári* ünnep egy kis vicinális túlértéssé zsugorodott össze, noha ott lesz *Majláth* erdélyi püspök és *Meszleányi* szathmári püspök is. Itt persze politikálni is fognak, ellenben *Esztergomban* aggodalmas gondossággal tartanak távol minden politikai, sőt szorosán vett felekezeti vonatkozást is. Az ünnep elrendezésére, tekintettel az esztergomi szűk helyi viszonyokra, nagy gondot fordítanak. A vendégek elhelyezése a legnagyobb minuciozitással fog történni. Az ünnepi lakomát, mivel elég nagy terem nincs, három helyen tartják meg.

Esztergomban nagy örömet okozott, hogy a kormány részéről *Széll* Kálmán, *Wassics* Gyula és *Flósz* Sándor elmennek. Fogadásukra a legnagyobb előkészületeket teszik. Eddig majdnem 60.000 résztvevő van bejelentve. *Esztergom*-, *Pozsony*-, *Bács*-, *Hont*- és *Komárommegye* számos plébánosai bejelentették, hogy a hívők processzionálisan mennek el *Esztergomba*. A vidékről érkező közönség élelmezés érdekében minden lehető gondoskodás megtörtént, de azért értesítették a plébánosokat, hogy a hívők jól teszik, ha 1—2 napra való eleséggel ellátják magukat minden eshetőségre.

Dr. Ivánkovics János rosznyói püspök a katolikus jubileum alkalmából szintén bocsátott ki pásztorlevelet, mely *Emsből* van keltezte. A levél egy passzusa így szól:

Tisztultabb eszmekör, friss elevenség, meleg érdeklődés a katolikus ügyek iránt, telpezedülő vallásos élet fogják áthatni a katolikus társadalmat, mely fáradságos munkával és küzdelmek árán forja azt felépíteni, amit mások körülövedve pusztítottak el. És be fog következni, amit szentséges Atyánk mond: „A vallás, valamint kezdetben az ország nagyságának és hatalmának szülője volt, úgy jövőre nézve a hazán belül a jólét, a haza határain túl a dicsőség záloga.“

Ez tehát jelentősége a magyar katolikuság kilencszázados emlékünnepe; ez oka, forrása az örömeink, lelkesedésnek, mely bennünket katolikus magyarokat e szent év folyamán különösen eltölt és szent vigalomra hangol. Örömszentő ez az évt a mult nagyságán, dicsőségén merengve; a remény esztendeje a bizonytalan jövőbe tekintve. Háláulnne a multban vett sok, nagy jótéteményekért; esedlök fohász a magyarok Istenéhez jövőbeni segedelemért. Bánatkönnyek árja sok rut hálálanságunkért; erős fogadalmak sora, hogy életünk ezután isten, király és házá.

A rosznyói püspök a jubileum alkalmából rendezendő ünnepségek sorában *felhívja papsága figyelmét a Szekesfehérvári tartandó ünnepre is*. Amit nem igen vártunk volna *Ivánkovics* Jánostól, aki mindig liberálisnak és jó magyar hazafinak mutatkozott.

— Róza, Róza, mondta Grün Jeremiás. A szél elkapta szavát s nyögve vitte a völgy felé, meg visszafordult s úgy tetszett, mintha még keservesebben sóhajtozna: Jeremiás, Jeremiás! Egy pillanatra alázat szállott a Grün Jeremiás lelkébe, esendes falujának szegényes otthona jutott eszébe, az apja becsületes, ősz feje, az édes anyja tiszta tekintete, a békés szombati napok mély, imádásos áhíatasa s mindaz, amit otthon hallott: tiszta legyen a lelked, Jeremiás!

Az emlékezés sokat eszébe juttatott Grün Jeremiásnak, az egész utat, melyet ideig megtett. A nyomoruság éveit s a jó szerencsét, mely itt érte Hofmannéknál és azután özvegy Stíllné.

— Felhagyok vele, kerülöm, mormogta Grün Jeremiás, kerülöm és erős leszek.

— Jeremiás, szólalt meg a lelkiismerete, ezt mondatd, mikor Mühistein Róának megígérted, hogy városi asszonynyá teszed, hogy szép ruhákat fogsz neki venni, hogy szép házba viszed, hogy hű leszel hozzá mindig. Nem voltál erős, Grün Jeremiás, most se leszel az, nem leszel.

— Az leszek, az, kiáltott Grün Jeremiás. Elfelejttem Stíllné, mi közöm, hogy szép, fehér az arca, hogy, hogy, dadogta, — okos leszek, okos.

A szél elkapta mondasát, nyögve, sivitva vitte le a meredek hegyoldalon a völgybe, onnan megint hírtelen felnyargalt, becsapott az erdőbe s onnan sziszegte gonyolódva: okos, okos.

Grün Jeremiás erős léptekkel, kiegyenesedve indult lefelé sietve a lejtőn a völgybe . . .

— Grün ur, Grün ur, kiabálta az utról a szép asszony, ez aztán idő, igazí fürgeteg, nekem való.

A szél egy esomó porrá szítált havat kapott fel s tele szórta a szánkát.

— No még, kiabálta Stíllné, lássa, ez ugyan nem udvariaskodik. Kacagott hozzá a szép asszony, hogy megvillantak a fehér fogai. Kacagott, mintha madár esieseregne a nyögő, sóhajtozó szélzugásban. Grün Jeremiás tétovázva ment a szán felé.

— Lefagyunk, siessen Grün ur, szólt a szép asszony, feléje intgetve, siessen!

Grün Jeremiás oda hajolt Stíllnéhez, a szép asszony kacagva csapott a lovak közé, a szél felkapott egy esomó havat és zugva, sóhajtozó csapta a szaladó szán után . . .

Othon meg Hofmanné nagyon haragudott. Együtt ültek a szobában az öreg Hofman, meg Róza is.

A lányt kiküldte s kedvetlenül mondta az urának:

— Nem bánnám, ha ez az özvegy Stíllné már elmenne, ez az utálatos Stíllné, ez a posti dáma.

— Ugyan asszony, esitította Hofmann, ugyan.

— Csak ne beszélj, ez az asszony, látod, milyen dáma, koczikázik, maga hajtja a lovat. Hát még mit akarna ugyan?

— Töltsé a kedvét, jól esik egy ilyen asszonynak, aki mindig a nagy kőházak között él, no bizony, hiszen olyan mint a gyerek.

— Gyerek? — Szép gyerek, gyönyörű gyerek. Az, — kiáltotta Hofmanné s gunyosán nevetett. — Majd meglátod, milyen gyerek. Hofmann, nem jót sejttek, tudod, az én szemem semmi el nem kerül. Emlékszel rá, Hofmann, hogy milyen szemem van. Gondold csak el, Hofmann. Nem én vettem észre, hogy Rózat szereti Grün? Nos?

Te nem veszel semmit észre, te úgy jársz, kelsz, mintha aludnál. Hofmann. Hofmann, te rosszul ismered özvegy Stíllné. Hogy ő gyerek? — No, ez nagyszerű, Hofmann! Gyerek az, aki száz udvarlót tart, gyerek az? Bizonyára ideo is azért jött, hogy a Grünét behálalozza, a Grünét.

— Mi szüksége van neki Grünre? most nem jól beszél az asszony. Haragszol Stíllnére, ne is mondd, hogy nem.

— Mondjuk, hogy haragszom, de miért. Érts meg, Hofmann, mióta ide jött, a ház egészen felfordult. A Grün csak vele foglalkozik, elhanyagolja a gyereket is, Rózával se igen beszél, csak ezt a Stíllné, őrkök együtt beszélnek, nevetélnék. Ennek a Stíllnének különös szeme van. Hofmann majd meglátod . . .

— Csak nem küldhetjük el, szakította félbe az öreg Hofmann, rokon.

— Látod most sines itthon se Grün, se Stíllné.

— Ugyan no, Grün vadászni ment, te mindig gyanakodsz, asszony, sokkal okosabb Jeremiás, semhogy Stíllné után futkosna.

— Hátha. Mit szólál, Hofmann?

Mindketten gondolkozva néztek muguk elé. Kint már esteledt, a szél is alább hagyott. Sötétes árnyak rajzolódtak a szoba falára. Az udvarról behallatszott, hogy ropog a hó a béresek nehéz eszím alatt.

Egyszerre esilngelés hallatszott, Stíllné jött meg Grünrel.

— Látod, mondta, Hofmannak az asszony, látod.

Egy kis árny szalad végig az öreg Hofmann homlokán s szótlánul nézett ki az udvarra, hol Stíllné kacagva vergette a gőzölög lovak nyakát.

Olvasmány a szünidőre.

Az „En Újságom“ meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb ké- es heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 2 korona. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

A magyar katolicizmus kilencszázéves jubileumát az idén Szent-István napján szokatlanul fényes ünnepségekkel fogják megülni a fővárosban. Az ünnep augusztus 19-ikén kezdődik a Mátyás-templomban, ahol ünnepi vespere lesz. A tulajdonképpeni ünnep augusztus 20-ikán reggel 7 órakor kezdődik a királyi palota újjáalakított Szent-Zsigmond-kápolnájában. A szent Jobbot az istentisztelet után körmenetben átviszik a budavári koronázó Mátyás-templomba, ahol ünnepi szent misén *Vasary* Kolos bibornok hercegprímás pontifikál. Kilenc órakor lesz az ünnepi szent beszéd, amelyet dr. *Steiner* Fülöp székesfehérvári püspök tart. Istentisztelet után a Szent Jobbot körmenetben viszik vissza a királyi palotába. Az egyházi szertartásban a fővárosi összes világi és szerzetes papság részt vesz. Az ünnepnek ő felsége is képviselteti magát, még pedig *József főherceggel*. Ez az első eset, hogy ő felsége a Szent-István-napi ünnepségen képviselteti magát.

Nagyvárad, augusztus 4.

Schlauch bitoros püspök ma adta ki jubileumi körlevélét, melyben rámutat a magyar kereszténység és királyság 900 éves jubileumának fontosságára. Fejtégeti István király világtörténeti alakjának jelentőségét, utal arra hogy az aranybulla kötelezte a királyt az István-ünnep Székesfehérvárról jelen lenni és kegyelettel emlékeznie meg Baross Gáborról, aki szent István ünnepének megülnését a nemzet hálijának mondta. A katolikus egyház tudja, hogy a Jézus által megszentelt házasszeret ápolása kötelesség, azért rendezi az ünnepségeket. *Schlauch* felhívja hivat, hogy zarandokoljanak a budapesti ünnepre, ahol az országos jeleg leginkább kidomborodik.

KÜLFÖLD.

Olaszország gyásza.

Budapest, augusztus 4.

Viktor Emanuel király proklamációja ma az olasz események központja. Ez a királyi kiáltvány semmi két-éget sem hagy az iránt, hogy az ifjú uralkodó erős akarattal meg fogja őrizni az olasz alkotmányt minden támadással szemben. Ez a minden szó kétségkívül a túlzó pártokra és a Vatikánra vonatkozik.

A királyi kiáltványból mintha II. Viktor Emanuel szelleme szólna. Az unoka az alkotmány tisztelete mellett az ország belső politikájának intézésében nagyobb részt fog követelni magának, mint amennyit Umberto király követelt. Viktor Emanuel a savoyai ház tradíciójának és az alkotmánynak megőrzését ígéri, de már jó előre hangsúlyozza, hogy az ország ellenségei nem számíthatnak az ő elnézésére.

A temetés.

Róma, augusztus 4.

A községtanács ma este ülést tartott, amelyen majdnem valamennyi tanácsos résztvett. A polgármester emlékbeszédét mondott Umberto királyról. A községtanács egyetelműleg azt a kívánását fejezte ki, hogy a király holttestét Rómában temessék el és százezer franknyi hitelt szavazott meg, hogy abból Umberto király emlékére jótékony intézetet és egyéb intézeteket alapítsanak. Az ülést ezután a gyász jelűl berekesztették. Este tízfélfél óra körül vagy száz egyesület gyűlt össze zászlókkal a Piazza del Popolon és a korzón át a Piazza Venezia-ra vonult, ünnepi csúndben. Az impozáns menet a Kapitolum elé vonult, hogy Umberto király halála alkalmával részvétel tejeze ki a polgármester előtt. A menethez óriás embertömeg csatlakozott. A polgármester élénk tisztelettel kísért beszédét mondott, amelyben hangoztatta, hogy a nagy szerencsétlenség a népet csak még jobban összefűzi az uralkodóházzal. A lapok *III. Viktor Emánuel* király kiáltványának dícsérő szavakat szentelnek.

Róma, augusztus 4.

Számos munkás *Saconi* képviselő műépítész vezetése alatt a Pantheon díszítésével foglalkozik. A munkát éjjel is folytatni fogják. A díszítés gazdag, de komoly és a templom belsejére szorítkozik. Középen gyönyörű ravatalt állítanak föl az etruszk

sírok stílusában. A ravatalt nehéz bársonyszövet borítja és a királyi korona ékesíti. A ravatalt körül nagy gyertyatartók állanak sárga gyertyákkal. Magában a templomban félművelő lesz, csak a ravatalt és II. Viktor Emánuel sírja lesz villámos lámpákkal megvilágítva. A fölöttár mögött nagy fekete bársonylepel csüng nagy keresztel. A Szent Cecilia-akadémia ma *Masaroni* vezetésével megkezdte a zeneprobákat. Hir szerint a községtanács mindazokat az utcákat, amelyekben a halottas menet keresztülmegy, feketével díszíteti és a gyászlepelbe burkolt lámpákat meggyújtja.

Monza, augusztus 3.

A város megvette azt a területet, amelyen Umberto királyt meggyilkolták és ott emlékszobrot vagy valamely jótékony intézetet szándékozik fölláztatni. Umberto király holttestét hir szerint szerdán este viszik Rómába, ahol *estüörtökön* lesz a temetés. *Viktor Emánuel* király és neje előzőleg Rómába utaztak. A király szombaton teszi le az esküt a parlament előtt. A miniszterek ma este Rómába utaztak.

Róma, augusztus 4.

Umberto királyt augusztus kilencedikén *estüörtökön* temetik Rómában. A halottat szerdán este minden szertartás nélkül szállítják el Monzából s mi-helyt Rómába érkeznek, azonnal eltemetik. A milánói és monzai helyőrség a vasut mentén díszőrségre fog kivonulni.

Umberto király szobáját kápolnává alakították át. A savoyai címerrel ékesített koporsón, amelyet zászlók borítanak, egy sisak és egy kard fekszik. A koporsó lábánál vankosokon az elhunyt rendjelei vannak. A koporsó körül a koszorúk halmozódnak föl, amelyeknek száma már eddig is rendkívül nagy. A hercegek a koporsónál szakadatlanul díszőrséget állanak.

Bukarest, augusztus 4.

Lahotary tábornok hadügyminiszter Rómába utazott, hogy a román királyt Umberto király temetésén képviselje. *Catarai* Románia kvirinái követe viszatér helyére.

Róma, augusztus 4.

A római kardinális vikárius megengedte, hogy a temetésnél a papság teljes díszben jelen lehessen. A szent-szék előzetes engedélyét és egyáltalán a főpapság lojális nyilatkozatát mindenfelé emlegetik és annak jelűl tekintik, hogy az állam és egyház közötti viszony barátságosabbra fog alakulni.

Róma, augusztus 4.

A Stefani-ügyönkség jelentése szerint *Viktor Emanuel* király elrendelte, hogy Umberto király holttestét *e hó 9-én* temessék el a *Pantheonban*. A király augusztus 11-én teszi le az esküt a törvényhozás előtt.

Róma, augusztus 4.

Umberto király nem hagyott nagy vagyont, csak néhány kis földbirtokot és kis járadékot, ami arra vezethető vissza, hogy éveken át fizette atyja adósságát.

Margit királyné.

Milano, augusztus 4.

Umberto király a merénylet napján egy vékony, fehér és kék csikos alsó inget viselt. Ennek az ingnek a jobb felén egy nagy vérfolt, közepén pedig egy kisebb vérfolt van. *Margit* királyné ez ing láttára keserves sírásra fakadt és megéskolta az inget, amelyet mint drága ereklyét el fog tenni; skatulyát készített hozzá, mely külsejére hasonlítani fog Umberto király koporsójához.

Az anarchia.

Róma, augusztus 4.

Bresci állandóan megőrzi cinikus viselkedését. Milanóban és Monzában számos letartóztatás történt. Azt az embert azonban, aki *Bresci* cinikosa lehetett, nem tartják. Bolognából érkezett távirati jelentés szerint ott azt tartják, hogy *Bresci* valódi segítőtársa *Leandro Nicoll*, egy biellai varga, aki július 26-dika és 27-dike közt eltűnt. *Nicoll* július 20-án azt táviratozta *Bresci*nek Bolognába, hogy azonnal utazzék el, mert minden készen várja.

Róma, augusztus 4.

Hir szerint az Anconában letartóztatott *Natalé Ossanzini* anarchista kihallgatása alkalmával kiderült,

hogy, bár először az ellenkezőt állította, Monzából jött. *Ossanzini* teljesen megborítottákozott s álnévet vett föl. Inge és nyakkendője véres volt. A Nápolyban letartóztatott ember neve *Carmine Ucci*, Beneventból, szocialista és igen rossz hire van. Előbb Amerikában dolgozott, onnan visszatért Nápolyba, hogy aztán Párisba utazzék.

Róma, augusztus 4.

Az az anarchista, akit az itteni pályaudvaron tegnap letartóztattak, a börtönben *fejével neki akart menni a falnak*, de a karabélyosok megakadályozták benne. Ezt az anarchistát, aki nem akarja nevét megmondani, Milanoba szállították.

Verona, augusztus 4.

A rendőrség megállapította, hogy *Bresci* bűntársa a merénylet elkövetésekor a királyi fogat másik oldalán volt. Az a szöke ismeretlen ember, akit többször együtt láttak *Bresci*vel, valószínűleg azonos egy *Lanfranco Nicola* nevű szökövel. A rendőrség keresi ezt az embert, aki arról ismeretes, hogy homlokán sebforradás van.

Milano, augusztus 4.

Már tudják, hogy ki az a szöke anarchista, aki a királyi fogat Besci társaságában volt s közvetlen letestársra volt, aki az eldobott revolver lehetett.

Nicoll Leandro biellai cipész ez, egyike a leghírhedtebb anarchistáknak. Nyájas arcú szöke ember, akit már évek óta szemmel tart a rendőrség. A rendőrség kinyomozta, hogy *Nicoll* linak is része van a királyi fogatban. *Bresci* július 20-án Bolognában időzött szokásához híven egy leány társaságában, a Milanó városához emezett szállodában lakott, ide sürgönyözött neki *Nicoll Leandro*, aki Turinba hívta *Bresci*t. *Nicoll* néhány nap óta eltűnt Biellából, azt hiszik, hogy a svájei *Annemasbea*, az anarchisták főgyűlékező helyére szökött.

Milano, augusztus 4.

A *Ramella*-családot és öt lakóját *Bresci*vel való szembeállítás után szabadon bocsátották.

Róma, augusztus 4.

Tegnap este egy egyesület zászlóval körmenetet tartott az utcán. A via Cruciferin husz szocialista el akarta venni a zászlót s véres verekedés kezdett. A rendőrök kilenc szocialistát letartóztattak.

Milano, augusztus 4.

Bresci elvesztette minden lelki erejét és nagyon meg van törve. A mai kihallgatásnál nagyon meghunyászkodott és félénk volt. Megvallotta, hogy csakugyan volt összeesküvés, de további vallomásokra nem volt bírható. Tagadja, hogy *Lanner* anarchistát ismeri, pedig a rendőrség már olyan levelet birtokában van, amely a közöttük való összeköttetést bizonyítja. *Bresci* kérte, hogy vegyék le róla a láncokat, nyujtsanak neki könnyebbítéseket, akkor majd ő is kevésbé tartózkodó lesz.

Milano, augusztus 4.

Egyre több részlet lett ismeretessé a merényletről. Számos szemtanu már vallomást tett a milánói törvényszéknél. Egy *korcsmáros*, aki *Bresci* közelében állt, a következőket beszéli:

Abban a pillanatban, mikor az ünnepély végén a király kocsijának a királyi páholy elé kellett volna hajtani, tolongás támadt. Es akkor előrohant egy ember szétterjesztett karokkal, és kiáltva:

— Csináljanak helyet ő felségének.

Ez *Bresci* volt, aki az alatt az ürügy alatt, hogy rendet akar csinálni, egészen közel jutott a kocsiohoz.

Legutóbbi kihallgatásakor azt mondta *Bresci*: — Módbomban volt a királyt már az ünnepélyre érkeztekor meggyilkolni. De tétováztam, mert nem voltam bizonyos benne, hogy csakugyan a király volt-e az, akit annak néztem. Csak mikor az ünnepség végével meggyőződtem róla, hogy az, akit annak tartottam, csakugyan a király, löttem le.

A királyi kastély eselődése konstatalja, hogy *Bresci* már vasárnap reggel a misénél látták a kastély előtt és vasárnap délután a parkban.

Milano, augusztus 4.

Bresci bűntársainak a nevét titokban tartják és a vizsgálat részleteiből is csak keveset tesznek közzé. Ma a *Vapore-kávéháznak* egy pincéje a vizsgálobírozó elé idézve, hogy agnoszkálja *Quintavall*ban azt az embert, aki *Bresci*vel együtt volt Milanóban és aki félénk magaviseletével és

Fényképezési műkedvelőknek!

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

azzal tette magát feltűnővé, hogy széles karimájú kalapját mélyen arába nyomta.

Nicola dielal cipészről is majdnem bizonyos, hogy Bresci bűntársa volt. Julius 27-ikén Breschez Bo'ognába a következő táviratot intézte:

„Utazzék azonnal ide. Minden elő van készítve.”

Pastaninára az a súlyos gyanu nehezodik, hogy ő volt egyike annak a három embernek, akik Brescivel közlekedtek. A merénylet után azonnal elutazott Monzából Quarnoba, ahol letartóztatták. Arra a kérdésre, hogy miért hagyta el Monzát, azt felelte:

— Kellemtelenségtől tartottam.

Ládájában egy véres inget és a broszot találta. Azt állítja, hogy Monzában munkába állt, különben pedig megtagad minden felvilágosítást.

Triest, augusztus 4.

A rendőrség tegnap le'ar'oltatott egy Janni Mariano nevű anarkhista, aki Zeropanóból, Olaszországból való. Mult vasárnap tért vissza Olaszországból, ahol három hetet töltött. Janni öszekütelésben volt az olaszországi anarkhistaikkal.

London, augusztus 4.

Az amerikai titkos rendőrök kiderítették, hogy a monzai gyilkosság messze elágazó anarkhista öszeeskövésnek a műve. Az öszeeskövés feje gróf Malalesa Nicola volt. A pattersoni anarkhista mult esütörtökön gyűlést tartottak, amelyben kijelentették, hogy Bresci tette a társadalmi helyzet következménye volt. New-Jersey kormányzója azt jelentette Washingtonba, hogy minden lehető elő fog követni, hogy megállapítsa, vajjon a monzai gyilkosságot Pattersonban tervezték-e.

A proklamáció.

Milanó, augusztus 4.

A miniszterek a proklamációnak három tervezetét terjesztették a király elé. Mindegyik tervezetet más-más miniszter készítette. A király valamennyit tulságosan energikusnak találta s még a legenyhébbben is sok javítást tett.

A khinai háború.

Budapest, augusztus 9.

A pekingi követek helyzete még egyre igen válságos — legalább ez a legkedvezőbb, amit a helyzetükről föltehetünk — s a nagyhatalmak kapzsi érdekepolitikája ismét késlelteti, ha ugyan végképp lehetővé tenné nem teszi a fölmentő akciót. A kőnc miatt való irigy féltékenykedés megakadályozta annak idejét, hogy a készen álló japán csapatok beszeítsék Seymour tengernagyot Pekingbe, amivel eleje lett volna véve a követek s a többi európaiak mostani borzasztó helyzetének. Ezáltal pedig nemcsak azzal van megbőntítva a fölmentés hadművelete, hogy a hatalmak nem tudtak megegyezni a főparancsnok nemzetiségére és személyére nézve, hanem némely hatalom magatartása késlelteti is az expedíciót. Bármily megegyező is a világ összes nagyhatalmaira nézve az, hogy köveiteket veszni hagyják inkább, semhogy akár hiúságukról, akár egy esetleges, remélt prédáról lemondjanak: tény, hogy az angol csapatok nem akarnak Tiencinből Peking felé vonulni, a többi pedig a japánokat és az oroszokat kivéve, a füle botját sem mozditja. Akár élve menekülnek a követek Pekingből, — ha tudniillik a cunghjamen csakugyan elkísérteti őket Tiencinbe, — akár ott vesznek: a dieső nagyhatalmak nem igen fognak többé olyan alattvalókra találni, akik hajlandók lesznek őket és uralkodóikat az ilyen veszedelmes pozíciókon képviselni.

(A késlekedés.)

Berlin, augusztus 4.

Az az angol jelentés, hogy az angol csapatok Tiencin előtt nincsenek készen az előnyomulásra, igen figyelemreméltó kapcsolatban van az azzal, amit Brodriek államtitkár mondott, hogy tudniillik nagyobb angol hadereje lesz szükség Sanghai és a Janceo-Kiang völgyének megvédelmezésére, s azt mutatja, hogy az angolok politikája közeledik az amerikai politikához s mind a két hatalom különös előnyöket akar elérni azzal, hogy jó viszonyban maradnak a khinai kormányval.

London, augusztus 4.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből július 25-éről: A szervezés hiánya, valamint az, hogy nincs főparancsnok, minden előrehaladást megakadályoz. A japánok harcépessége és kiválósága

mindenütt esodálatot kelt. A pekingi ostromlótak barátai, akik idejöttek, hogy híreket kapjanak, vagy a fölmentő expedíciót kísérjék, türelmetlenek az előkészületek hosszadalmissága miatt, közömbösséggel vádolják a hadsereget s azt mondják, hogy túlozzák azokat a nehézségeket, amelyek a Pekingbe való előnyomulásnak útját állhatnák.

London, augusztus 4.

A Daily News jelenti Tiencinből a mult hó 26-ikáról: Az öszes nemzetek főparancsnokai megegyeznek abban, hogy lehetetlen, hogy Anglia Peking fölmentését késleltesse. E miatt nagy a fölháborozás.

A Timesnak jelenti Sanghaiból 2-ikáról: A santungi kormányzó távirata azt mondja, hogy a pekingi idegen követek július 27-ikén még mind sértetlenek voltak. A boxerek és a khinai csapatok egymással harcoltak. A fővárosból érkező khinai menekülők jelentik, hogy Peking legtöbb gazdag lakosának a házat Junglu és Tangfusiang katonái kifosztották. A Li-Ping-Heng rendeletére lefejezett emberek közt van Hszü-Csing-Cseng volt pétervári követ is. Az egyedül tekintélyes emberek, akik Csing békepolitikáját támogatják, Jung-Lu és Vang-Veng-Csau tábornokok, befolyásuk azonban csekély.

Ugyanez a lap jelenti Sanghaiból e hó 2-ikáról, hogy Li-Hung-Csang egy proklamáció közzétételét készíti elő, melyet egész Csili tartományban terjeszteni fognak. A proklamáció amnesztiát fog biztosítani azoknak a boxereknek, akik fölhagnak a rendzavarással és hazatérnek.

(A pekingi helyzet.)

Washington, augusztus 4.

Goodnow sanghai-amerikai főkonzul táviratozza mai kelettel: Li-Hung-Csang ma a francia konzullal folytatott beszélgetése során azt a véleményét fejezte ki, hogy a pekingi követeknek semmiféle üzenetet nem fognak átadni, mert a külföldi csapatok Peking ellen vonulnak.

A cunghjamennek két idegenbarát tagját, akik a követek megvédelmezését kívánták, Li-Ping-Heng parancsára, aki most a pekingi csapatok parancsnoka, lefejezték. Li-Ping-Heng állítólag Paotingban is megszállást rendelt elő.

Remey tengernagynak Taluból e hó 2-ikáról keltezett távirata szerint Chaffee tábornok azt jelenti, hogy 800 japáni kémszemlértartott Taotungban, amely alkalommal három emberük elesett, huszonöt pedig megsebesült. Az ellenség az árkokat és a lövésekkel ellátott házakat megszállva tartja.

(Orosz-khinai határharcok.)

Pétervár, augusztus 4.

Grodokov tábornok táviratozza a hadügyminiszternek Khabarovszkából tegnapi kelettel: Reggel 3 órakor Schererin és Gervienov ezredes csapatai Balgovjeszenszknél átkeltek az Amurora. Vorone-Blagoveszenszknél nagy vesztegrel visszaverték a khinai csapatokat, mire elfoglalták Szahalin. Az oroszok nagy mennyiségű fegyvert, Mauser-puskát és tüzényt zsákmányoltak, valamint egy ágyút is. A Selenga-gözsök sokat szenvedett a fegyverüzlet alatt. A transzejszki különítmény Fotenbauer ezredes alatt tizenkét mozsárral bombázta Aigunt. A khinaiak viszorozták a tüzelést. Egy tisztelet és öt ember vesztettünk, tizenöt emberünk megsebesült. Grodokov tábornok táviratozza a közlekedési miniszternek e hó 2-áról, hogy a mozdonyok szállítására berendezett Amur-gözsök kiválóan alkalmasak arra, hogy ágyukat is vegyenek fel és mint hadihajók hasznos szolgálatakat tegyenek. A gözsök közül különösen Selenga, Mihajil és Sungari váltak be Aigun bombázásánál. A löszer-szállítmányokat, valamint a földériő szolgálatot az Amurra a Gasimur, Amazar, Hilok és Sungari gözsök végzik. A postagözsök is két ágyút kapott és rekortoskál és jó szolgálatakat tesz a khinai bandáknak az Ussuri folyón való üldözésével is. Offenberg mérnöknek Kovykucsiból és Gacsimurból (Tranzbaikaija) e hó 1-éről kelt távirata jelenti, hogy ügynökök és munkások, akik védőrséggel a határ felé visszavonultak, a Tingan szorosokban Bochta állomás mellett megtámadták a khinaiak által és csak Pao khinai tábornok levelének előmutatása után engedték meg nekik a továbbvonulást. A Hingan-szorosokat a khinai katonák megszállták. Midőn az utóbbiak megkezdték a tüzelést, husz munkás a hegyekbe menekült. Egyikük sem tért vissza. A védőrség közül három ember elesett. Egy munkás is elesett.

(Titkos megegyezés.)

Pétervár, augusztus 4.

Az orosz távirati ügynökség távirata jelenti Sanghaiból augusztus 2-áról: Az európaiak az angol flottának a vucsungi erődítési munkálatokkal szemben tanusított közömbösségét avval magyarázzák, hogy a konzulok értekezletének kijátszásával túlkos megegyezés létezik Anglia és az alkirály közt. Sanghai lakossága igen aggódik, de az üzletek teljes pangása dacára a városban marad. 1300 európai, valamint különböző nemzetekhez tartozó önkéntesek néhány ágyúval készen állanak a város védelmére. Az angolok tisztán angol helyőrséget akarnak szervezni a város védelmére. A többi nemzetek azonban azt kívánják, hogy a védőcsapatok nemzetközilek legyenek. Azonkívül a konzulok a védelmet elvették a városi hatóságtól és a tengernagynak adták át, aki a kikötőben rangban legidősebb. A városi hatóság azért haragszik, hogy teljesen félretolták. Önkénytes is kevés jelentkezik. A város lakossága azt kívánja, hogy a csapatokat a városban helyezték elő, ami a konzulok nézete szerint szerződésellenes volna. Az angolok valószínűleg felhasználják az alkalmat és egész esendben csapatokat hoznak a városba. Az angolok és a többi nemzetek közt egyenlenség van. A keleti angol sajtó igyekszik Japánt Oroszország ellen izgatni, dieszéri Japánt, hangoztatván, hogy egyedül Japán szövetsége kívánatos Angliára nézve. Seymour tengernagy Nankingba utazott, hir szerint azért, hogy az alkirályllyal tárgyalásokat folytasson.

A belgrádi esküvő.

Budapest, augusztus 4.

Holnap reggel, hajnali négy órakor huszonegy ágyulövés fogja tudtára adni a belgrádi lakosságnak, hogy Sándor király nem hátrált meg sem a fenyegetések, sem a politikai intrikák elől s erős, férfias akaratával magához emeli azt az asszonyt, akit szeret. Sándor király holnap esküszik hűséget Lunyevica Dragának s ezzel nemcsak a szerelem hatalmának történetéhez ad egy erős és jellemző fejezetet, hanem tanuságot tesz arról is, hogy az országlás művészetéhez szükséges erély sem hiányzik belőle.

Hogy a szerb állam sokat hányatott hajója megpihenhet-e már most, avagy, hogy ez a szerelmi vihar újabb örvények felé kergeti-e azt senki sem mondhatja meg. Egy dolog azonban bizonyos. Az Obrenovicsok dinasztiájában nagy szükség van az erélyre s aki az emberi szenvedélyek győzelemre vitelében ennyi erélyt tud tanusítani, az nem lehet utolsó az uralkodáshoz szükséges erélyben sem.

Belgrád, augusztus 4.

A házak lobogódiszt öltöttek és nemzeti színű drapériákat lenget a szél azon utcák házáin, melyeken a menet keresztül fog vonulni. Az ország belsejéből idesereglett nép fényes nemzeti dísz ruhákban járja be az utcákat.

A konak udvarát és kertjét is díszítik. Tarka sátrakat állítanak fel a pázsit közepén. Sándor király személyesen intézkedik, utasításokat ad. Az udvari marsall a holnapi nászra vonatkozólag a következő programot adta ki:

Holnap, vasárnap hajnali 4 órakor a belgrádi erődől 21 ágyulövés adja tudtára a lakosságnak a nagy nap felvirradtát. Az ágyuk minden öt-öt percében meg fognak szólalni, míg Sándor király menyasszonya házához megy s onnan a templomba és a konakba vissza nem érkezik.

A nászmenet a konakból kiindulva a Reszavszka, Milán király-, Mihály-fedelem- és Dubrováoski-utcákon halad végig a templomig, s a Mihály-köruton, Karasics-, Kolaresev- és Milán király-utcákon tér vissza a konakba. Nevezet utcaikon a konaktól a templomig a belgrádi helyőrség katonái fognak sorfalat állani.

Sándor király délelőtt fél tíz órakor indul el a konakból menyasszonyához, honnan a nászmenet a következő sorrendben indul a templomba:

1. a lovas testőrség egy százada;
2. a jegyepár;

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésben
VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

3. II. Miklós orosz car násznapy-képviselője
Manzurou B. Pöl orosz ügyvivő;
 4. a menyasszony násznapyja, *Nesstorovic*
Simon szkupstinai elnök és a vőfély, *Lunyevicza*
 Miklós hadnagy, a menyasszony öccse;
 5. a lovas testőrség egy második százada;
 6. a király első szárnysegéde és az udvari
 marsall;
 7. a király rokoni és
 8. a királyi ara rokoni.

A löszékesegyház ajtajánál *Innocentius* metropolita, Szerbia összes püspökeinek s a belgrádi papságnak az élén, benn a tenplomban a diplomáciai kar, a kormány, az államtanács, a szkuostina tagjai, a tisztikar, a tisztelgő és meghívott hatósági küldöttek és Belgrád városa fogadja a nászmenetet.

Az esketés, melyet *Innocentius* metropolita teljesít, pontban tízenegy óraker veszi kezdetét és tízenkét óraker ér véget. *Innocentius* metropolita az egyházi szertartás végeztével beszédet intéz a királyi párhoz.

A nászmenet a felsorolt rendben és uton tér vissza a konkba, melybe szerb nemzeti szokással tartja bevonulását.

A királyi pár a régi konak első emeleti lakosztályába tér, majd kijön az erkélyre, melyről végignézi a belgrádi helyőrség tisztelő elvonulását.

Délután egy óraker szűkebb körű ebéd lesz, melyen a nászvendégek, a metropolita és a rokonság vesznek részt.

Este nyolc óraker van az udvari diszebed, melyre a külföldi diplomáciai kar, a kormány, a tisztikar főbbjei és számos előkelő állami funkcionárius hivatalosak.

Felülön délelőtt az üdvözlő küldöttek fogadása lesz a konakban.

Délután népiünnep Topcsiderben, melyre a királyi pár is kirándul.

Este hat óraker diszebed a konak kertjében, a tisztikar, a szkupstina tagjai és Belgrád város polgársága részére.

Kedden az új konak nagytermében lesz udvari ebéd a vidéki küldötségi tagok részére. Ezzel beza-ruinak a királyi ház ünnepségei.

Holnap délelőtt 11 óraker Szerbia összes templomaiban háladó istentiszteletet tartanak s a városok és községek népiünnepet rendeznek.

A lakodalmi ünnepségek befejeztével Szerbia hadiári székvárosába, Szemendriába, az ottani királyi nyárlakba vonul vissza az ifjú királyi házaspár, onnan pedig országos körútra indul.

(Lunyevicza Draga.)

Belgrád, augusztus 4.

A belgrádi hivatalos lap *Zrpsko Novine* Masin asszonyok, a király menyasszonyának családjáról a következőket írja:

A király menyasszonya az előkelő és tisztelőreméltó *Lunyevicza* vajda-családból származik. *Milicene* Miklós, akit szülőföldjéről *Lunyevicza* neveztek, az első szerb felkelés korában gazdag kereskedő volt. A felkelésben tevékeny része volt s legnagyobb érdeme, hogy a szerb függetlenségért nagy pénzaladásokat hozott. Ő közvetítette *Milos* fejedelem és *Liubica* házasságát is; később ezredesi rangot kapott és a rudniki beszületébiróság tiszteletbeli főnökevé nevezték ki. *Lunyevicza* 1889-ben halt meg. *Fia*, *Panta*, atyja volt a szerb király menyasszonyának. *Panta* fényes hivatalnokipalvat futott meg és Szerbia legkiválóbb közigazgatási tisztviselői közé tartozott. Mindenkor benső híve volt az *Obronovic*-dinasztiának és a hol csak működött, mindenütt a nép szeretetét és tisztelőt vívta ki. Mint Belgrád város prefektusa is nagy érdemeket szerzett magának. A *hivatal menyasszonya harminchárom éves*. Igen művelt nő, a ki különösen a társadalmi érintkezésben tűnik ki előkelő lenyélvel, vesztellett eleganciával és közismert, éles eszével. Több nyelven beszél és rövid ideig egy banymernőknél volt férnel, a ki egy hivatalos utján szívesszélűdés következtében birtelen meghalt. A menyasszonynak két fiúve van, akik a hadseregben szolgálnak. Nővérei közül egyik egy előkelő penzintezet igazgatójának felesége, a másik kettő 17 és 15 esztendő és a király menyasszonyánál lakik.

(Elcsapott miniszterek.)

Belgrád, augusztus 4.

A hivatalos lapban megjelent egy királyi ukáz, amely *Gyorgyevics* Andrá vallás- és közoktatásügyi minisztert és *Nesics* Borijov közmunkaminisztert, akik a *Gyorgyevics*-kabinet tagjai voltak, nyugdíjazza, *Gencsics* belügyminisztert az államszolgálatból elbocsátja, a kormány többi tagjait pedig rendeltetési állományba helyezik.

A hivatalos lap kommentárral kíséri az ukázt, amely azt mondja, hogy ez a rendelkezése annak az alkotmányellenes és helytelen viselkedésnek a következtése, amelyet a volt kormány lemondása alkalmával tanúsított. Bizonyára minden

kormányának megvan az a joga, hogy amikor az uralkodóval nincs egy véleményen, elbocsáttatását kérje. Épp úgy megvan azonban az uralkodónak is az a joga, hogy azt követelje, hogy az illető kormány az új kabinet megalakulásáig vezesse az állami ügyeket. A volt miniszterek azonban az állami ügyeket egyszerűen cserbenhagyták, még mielőtt elbocsáttatásuk jóváhagyatott volna és így nyílt ellentétbe helyezkedtek az uralkodóval, megállították az egész állami közigazgatást és mindazt megtették, ami éppen olyan államférfiaknak, akik a korona bizalmát élvezték, soha sem lett volna szabad elkövetniök. Nevezetesen a volt kultuszminiszter, mint aktív miniszter a metropolitát a király akarata ellen való ellenszegülésre, a volt közmunkaminiszter pedig a király menyasszonyát a haza elhagyására akarta bírni. *Gencsics* végre, még mielőtt lemondása elfogadtatott volna, megengedhetlen módon cserbenhagyta tárcáját.

(Beszélgetés Sándor királylyal.)

Páris, augusztus 4.

A *Figaro* egyik munkatársa Sándor szerb királylyal és menyasszonyával, *Masim* *Dragával* Belgrádban beszélgetést folytatott, melyből a lap mai száma a következőket közli:

Sándor király többek között a következőket mondta:

— Minden oldalról sürgettek, hogy házasságot kössék. Minden államtérúnak volt számomra menyasszonya, de én mindig elutasítottam az e fajta ajánlatokat, mert az volt a nézelem, hogy ilyen ügyben az embernek csak a saját szívére lehet hallgatnia. Mindenki volt egy kiválasztottja, akit velem össze akart házasítani. Ezek az asszonyok persze mindig az illetők izlése szerint voltak kiválasztva. Az egyik szöke, a másik barna bőgöyöt ajánlott. Úgy véltem azonban, hogy én vagyok az egyedül illetékes tényező a választási ügyben. Kijelentettem, hogy a legnagyobb sülyt helyeztem arra, hogy élettársamat magam választzam ki magamnak. Olyan asszonyt akartam, aki ért engem, akinek éleltapasztalata van és aki képes arra, hogy állásomnak minden nehezéjét és gondját velem megoszssa. Azt állítják rólam — így folytatta azután a király — hogy beteg vagyok. Meg kell vallanom, hogy az utóbbi éjteleken rosszul aludtam. De erre nem egy okom volt.

— Hát mondja csak meg nekem, szenvedésekre mutat az arckifejezésem? — kérdezte azután a *Figaro* munkatársától a király. Azután pedig mosolyogva így folytatta:

— Sokat beszélnek arról, hogy oly nagy a különbség menyasszonyom kora és az enyém között. Hát nézze csak meg madame-ott. Azt állítják róla, hogy negyvenéves és hogy több gyermeke van. Nagyon kérem, legyen szives ezeket a híreszteléseket a lehető legteljesebben megcáfolni. Azok a leányok, a kikkel a menyasszonyomat együtt látják a külföldön, azok nem az ő gyermekei, hanem a nővérei. Ugyan miért terjesztenek ilyen hazugságokat az én menyasszonyomról?

Azután a menyasszony kezdett beszélni és a következőket mondta:

— Ami a legjobban elszomorít, az egyes francia lapoknak a híresztelése, amelyeknek éle ellenem irányul. En minden évben meglátogatom Franciaországot, ahol nagyon sokáig életem, minden évben ellátogatók Parisba, amelyet imádozok.

Sándor király azután még megjegyezte, hogy az idén nem látogatnia meg a párisi világkiállítást, mire menyasszonya hozzátette, hogy ő kétségbe van esve a miatt, hogy nem mehet el az idén Parisba.

Sándor király a következő kijelentéssel vált el a *Figaro* munkatársától:

— Elsősorban nekünk az ország belsejében kell utazást tennünk, hogy bebizonyítsuk, hogy a nép velünk tart.

(Gratuláció.)

Belgrád, augusztus 4.

Portugál király Sándor királynak eljegyzése alkalmából szívélyes hangu üdvözlő táviratot küldött. *Viktor* *Emánuel* olasz királytól köszönő távirat érkezett, amelyben a király kifejezi azt a reményét, hogy a mostani kitűnő viszony a két udvar közt zavartalanul megmarad.

Belgrád, augusztus 1.

Macedonid angol ügyvivő ma kimentette a király előtt *Viktória* királynőt és az angol kormányt, hogy az angol udvar szigorú gyászba miatt nem képviselhetik magukat a belgrádi esküvő ünnepségein. A belga követ hivatalosan átadta az udvar és a kormány szerencsekiáltásait. A holnapra várt amnesztia részleges és korlátozott lesz.

Belgrád, augusztus 4.

A városi tanács elhatározta, hogy a királyi párnak jachtot fog ajándékozni, amelyet *Draga* névre keresztel.

Merénylet a sah ellen. A perzsa sah merénylője ma megváltoztatta védekezési rendszerét és beszélt. Az igaz, hogy sajtóságoosan beszélt. Kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy nemrég Pont sur Seineben egy bokor mögött revolverrel leskelődött *Casimir* *Périerre*. A revolver azonban csütörtököt mondott. Tehát az anarkisták már nem elégsznek meg a koronákkal, teljes erővel vetik magukat a kiváltságos osztály tagjaira is. Ezt bizonyítja az *Odescalchi* *Boldizsár* herceg ellen elkövetett merénylet s az a fenyegető levél, melyet a párisi kereskedelmi kamara elnöke kapott s melyben aival fenyegetőznek, hogy a törvényeszéki épületet a levegőbe röpitik.

A merénylő kihallgatásáról ma a következőket jelentik:

Páris, augusztus 4.

Salson, a merénylő tegnap délutáni kihallgatása alkalmával kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy röviddel ezelőtt Pont sur Seine-ben egy bokor mögött revolverrel a kezében *Casimir* *Perier-re* leskelődött azzal a szándékkal, hogy meggyilkolja. A revolver azonban nem sült el.

Bápoly, augusztus 3.

A perzsa sahhoz intézett levél ügyében, mely levél figyelmeztette a saht a merényletre, a rendőrségi vizsgálat eredménye az, hogy a levél állítólagos írója *Angelo* *Birholozzi* itt ismeretlen. A *Via* *Modena* útján száma házában, ahol amint mondták egy szociális csoport tartózkodik, szintén nem találtak semmit.

Páris, augusztus 4.

Salson, kijelentette, hogy a saht csak azért akarta meggyilkolni, mert államfő. Megmarad a mellett, hogy nem voltak büntérsai és semmitéle anarkista csoporthoz nem tartozik. A vizsgálóbíró meglátogatta a saht, a ki meglezérédeztét nyilvánította, hogy a merénylet nem személyes bosszu műve, hanem csak egy fanatikus ember eszékedete volt. A kereskedelmi törvényeszek elnöke levelet kapott, a melyben közlik vele, hogy a törvényeszéki épületet legközelebb levegőbe röpitik. Ebben az ügyben azonnal megindítottak a vizsgálatot.

London, augusztus 4.

A sah, *Alfréd* kóburgi herceg halála miatt lemondott angolországi látogatásáról.

HIREK.

Glosszák.

I.

— Ön csodálkozik azon, hogy az olasz királyi család eddig harmincezer táviratot kapott?

— Csodálkozom. Mert lássa, az emberek amegy nagyjában nem igen lojalisak. Ugy értem, hogy hétköznapokon nem lojalisak. A munka és gondok idején. Valami kaján gyűlölség van bennök, valahányszor a legnagyobb hatalmasságokról van szó. Mihelyt azonban —

— Tehát azt akarja ön mondani, hogy a nagy megdöbbenés egyszersmind nagy alázatosságot is szül?

— Inkább bizonyos jóindulatot. Azt vettem észre, hogy járvány idején jobbak az emberek s hogy amikor az utcán utoléri őket a zápor, sokkal szivesöbök egymáshoz. Szóval, hogy —

— Látja kérem, a dolog nagyon egyszerű. Ez a jószág tulajdonképpen a társulás ösztöne, az egyesülésé, az állam alakításé. Ebből a harminc ezer sürgönyből is egy dolog válik ki nagy és erős vonásokkal. Az, hogy a nagy bajban mégis szükséges a rend és a jog.

— S a renhez és joghoz — a nagy baj.

II.

— Azt hiszi, hogy mindegy lett volna, ha a király balfelől ült volna a kocsi?

— Kétségkívül. A különbség csak az lett volna, hogy most nem Bresci volna a gyilkos, hanem egy másik ember. *Umbertora* nézve mindegy lett volna.

— Igaz, de Brescire nézve lett volna más. Abban a társaságban, abban a szöve-

ségben pedig most Bresci a nagy ember s az a másik a senki.

— Vagyis, hogy egyik emberi szövetségben csak úgy néhet meg valaki, ha a másiknak árt?

— Ugy van.

— Barátom. Ez az anarkia! Valami nagy megdöbbenésre volna önnek szüksége, hogy jó ember legyen. Ha ilyeneket beszél, ki kell jelentenem, hogy ön rossz ember.

— Lehet, de csak azt akartam bizonyítani, hogy az emberi társaságok, a szövetségek és államok sem örökkévalók. Egymást eszik meg.

III.

— Galeotti rendbízost sajnálja?

— Sajnálom. Meg vagyok róla győződve, hogy ha nem is volt mindig példás rendbízost, de éppen most nem terheli semmi felelősség.

— Nem is a mostani büne a fődolog. Csak a régi hibáért kell most szenvednie. Azt mondták, hogy egy szép asszonynak köszönheti, hogy eddig ott maradt a helyén.

— Az asszonyok! Én azt hiszem, hogy a rendet mindig az asszonyok őrzik és legjobban vaszélyeztetik az államban.

— A rendet?

— Igen, a rendet.

— Mondja inkább, hogy a rendbízostokat...

— Ohó! Már megint az asszonyoknál tartunk? Hagyjuk abba.

G. a.

Budapest, augusztus 4.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én új előfizetést és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— A király születése napján. A főszélesítés ma délelőtt fél 12 órakor teljes ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy augusztus 18-án a király 70-ik születésnapja alkalmából a gabonacsarnokot és az értéktözsdei zárvátja.

— Umberto levele uton. Körülbelül két héttel ezelőtt egy kis lovascsapat indult el Novarából Berlinbe. Dzsídások, Boselli hadnagy vezetése alatt s az volt a parancsuk, hogy — a szép lovas rekord mellett — levelet adjanak át Vilmos császárnak a maguk királyától, Umberto-tól. Münchenben érte utól őket a hír, hogy a levelek küldőjét, a királyt megölték. A hadnagy azonnal hazatelegrafált, hogy: — mi legyen most már a szíves üdvözléssel? Azt a választ kapta, hogy hagyja a lovakat Münchenben s vasuton vigye a levelet Bremerhavenbe s adja át a császárnak az üdvözléssel a most már halott királytól. A hadnagy fölkészült az utra s már majdnem elhagyta München, amikor újabb telegramot kapott Monzából. Ebben meg az a rendelet állott, hogy további intézkedésig maradjon Münchenben. S most a feluton várja az elhunyt király utolsó levele azt, hogy mi lesz a sorsa.

— A piaristák haza. Nemsokára eldől a sorsa a piaristák tulajdonában lévő városházai hatalmas épületének is. A városnak nincsen elegendő pénze arra, hogy az egész épületet kisanjáltassák. Most azonban úgy látszik megtalálták a módját annak, hogy az épület ne éktelenítse el a Kossuth-Lajos-utca folytatását. Magyar Gábor, a piarista-rend főnöke Steinhardt Antal műépítésszel ma Halmos János polgármester-nél járt a rendház dolgában. Magyar Gábor rendfőnök elmondotta, hogy a legutóbbi provinciális gyűlésükön megvitatták, mit csináljanak a rendházzal. A kormány óhajja, hogy az iskolát főtartsák, sőt azt kívánja, hogy fájleszszék. A rend szeretője megmaradni a mostani helyén, a hol 1718 óta van. Hajlandók a rendházból a szabályozásra szükség területet átengedni, ha a város később megállapított föl-feltelek mellett a szabályozás végrehajtása után a Városház-térből maradt területet a rendnek átengedi.

A rend akkor hatalmas székházat építene, hogy a budapesti rendház legyen a magyarországi piaristák központja. Magyar rendfőnök arra kérte a polgármestert, foglalkozzék a városi hatóság az ideával, hogyha az ősszel a kész terveket a rend bemutatja a tárgyalásokat hamarosan befejezhesse.

— Nászajándék és presszió. Ha Ferenc Ferdinánd főherceg tudna arról, hogy hogyan szándékozik öt nászajándékkal megtisztelni Kolozsvár város lojalis tanácsa, már előre is köszö-nettel lemondana a szíveségről. A város tisztviselőit ugyanis az meglepetés érte tegnapelőtt, amikor fizetésükért jelentkeztek a főpénztárnál, hogy minden előleges megkérdésük nélkül a fizetések arányában három-négy-öt koronát levontak a fizetésükből. Amikor megkérdették, hogy mi esoda önkényes rendelkezés ez a pénzükkel, azt a felvilágosítást kapták, hogy a tanács nászajándékot akar venni Ferenc Ferdinánd főhercegnak s arra kell a pénz. Persze nagy lett a felháborodás, mert kissé csakugyan fura az eljárás. Olyan hangosan tiltakoztak az ilyen gavaléria ellen, hogy a helyettes polgármester körlevélben tudatta a tisztviselőkkel, hogy aki akarja, fölvetheti a fizetéséből levont összeget a pénztárnál. Többen jelentkeztek is a pénzükkért azzal az indoklással, hogy: — az az ő pénzük, amivel nem rendelkezhetik semmiféle tanács.

— Ösztöndíjak horvát és szerb ifjaknak. Régóta érzett szükség, hogy a m. kir. államvasutak horvát-szlavonországi vonalain kellő számban álljanak rendelkezésre oly hivatalnokok, akik a magyar nyelv mellett a horvát és szerb nyelvet is bírják és így az utazó és szállító közönséggel fennakadás nélkül érintkezhesse. Ennek a szükségnek kielégítése érdekében elhatározta a kereskedelmiügyi miniszter, hogy folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve a m. kir. államvasutaknál évenként tíz-tizenkét ösztöndíjas üzletgyakornoki állást rendszeresít gimnáziumi, vagy ezzel egyenrangú középiskolai érettségi vizsgálatot tett oly horvát-szlavon illetőségű horvát vagy szerb ajku ifjak részére, akik magukat a vasuti szolgálatra kiképezni kívánják, s illetőleg magukat a m. kir. államvasutak szolgálatába való belépésre kötelezik. Az ösztöndíj-jogosultság három évre terjed: két évig a vasutnál osztály be őket, a harmadik évre a vasuti tisztképző tanfolyam nyilvános rendes hallgatói közé lépnek.

— Az elcsapott kabinet. Sándor király nem az ember, akivel packázni lehet. A világtörténelem nem mulik el reá nézve úgy, hogy le ne vonna belőle egy s más tanulságot. A Balkán kis cészária olyan hangon beszél, mint a nagy ósek, tudniillik a mások nagy ósei. Lenyízált feikkel akar gurigázni, a börtönök állandóan tele vannak politikai ellenfelekkel, az utakon ostromállapot, a kissé hiányos öltözékű katonák mérges beszédet kapnak a kis Isten ostorától — gúzi helyett s míg a konak minden belső dolgait az utca szapulják, hogy mindenki lássa, még arra is ráér a szerelmes király, hogy minden alkotmányos divattal újat húzza, utólagosan is végigverjen annak a kabinetnek a hátán, amelynek nem tetszett Draga asszony. A szerb hivatalos lap mai száma ukáz közöl, amiben furán bucsuzik a miniszterektől a király. Geneziseket, a volt belügyminisztert egyszerűen elcsapja az államszolgálatból. A többi minisztert rendelkezési állapotba helyezi az ukáz. Gyogyayrics András kultuszminiszter és Nesics Borivoj közmunkaminiszter nyugdíjba ment. Az ukáz kommentárral magyarázgatja a felmondásnak ezt az egészen balkáni módját. Azt mondja, hogy a volt miniszterek egyszerűen eszerben hagyták az állami ügyeket. A szerb miniszterek cselédkönyvébe tehát szabadon beírhatja észrevételeit a gazda.

— A katolikus nagygyűlés. Az országos katolikus nagygyűlés programját következőképpen állította össze a rendezőség:

Augusztus 16-án ismerkedő este a Vigadóban. 17-én és 18-án istentiszteletek; 18-án ezenkívül 10 órakor díszülés 6 felségének 70-ik születés napja alkalmából. Délután 2-5 óráig szakosztályi értekezletek. Este a nagygyűlés tagjai résztvesznek az eucharisztikus körmenetben. Augusztus 19-én, vasárnap: Reggel 9 órakor szent mise a belvárosi plébánia templomában. 10 órakor nyilvános ütés a fővárosi vigadó dísztermében. Délután 2-5 óráig szakosztályi értekezletek. Este 6 órakor nyilvános ütés a fővárosi vigadó dísztermében. Délután 1 órakor díszülés a vigadó dísztermében. Augusztus 20-án, hétfőn a nagygyűlés részt vesz a Szent István napi körmenetben. A nagygyűlés tagsági jelvényei már elkészültek. A katolikus nagygyűlés keretében eucharisztikus kongresszust is fognak tartani 17-én és 18-án.

— Egy tanár jubileuma. A hődekövászár-belyi reformatus főgimnázium érdemes igazgatója

Futó Mihály ez évben tölti be tanárkodásának negyvenedik esztendejét. Ez alkalmából volt tanítványai október 14-ikén nagy ünnepségeket rendeznek. A volt tanítványok alapítványt is tesznek a jubileum nevére.

— Magyar békebarátok óvaolója. A nemzetközi interparlamentaris konferencia magyar csoportjának tagjai Apponyi Albertet a következő irattal üdvözölték a párisi konferencián tartott beszéde nagy sikere alkalmából:

Mélyen tisztelt elnökünk! Szeretett barátunk! A bucsuzkodás ez óráiban lelkes hálával fordulunk feléd, mely hazafiás büszkeségünkből fakad. Elragadó ékesszólással, szellemes kincseivel, lelkes lendületével dicsőséget hoztál ismét a magyar nének. Szereplésed a világ parlamentjeinek mikrokozmosza előtt hódítás volt: hódítás a szó legnemesebb értelmében. Te adatai tartalmait a vitának szírnagyát a tanácskozásnak. Szózatod tiszteletet gerjesztett a magyar Góniusz iránt, amelynek egyik előkelő képviselője vagy. Ezeket elmondanunk, mielőtt elszélednénk, nemcsak lelki gyönyörűség volt nekünk, hanem úgy érezzük, erkölcsi bátorságunk is. Nemes idealizmusod diadart aratott, s megtermékenyítette a gyűlést lelkét. Gratulálunk ehhez nem neked, hanem a magyar hazának.

Ezt az üdvözlő iratot a csoportnak Parisban időző összes tagjai aláírták.

— A lehető legegyszerűbben. Hegeőti Sándor a nagyváradi postai igazgatósághoz leiratot küldött, melyben meghagyja, hogy ezentul minden ügyet a lehető legegyszerűbben intézzenek el. A közbeeső intézkedésekkel ne halogassák a földgót s amit szóbelileg is el lehet intézni, intézzék el szóbelileg, rövid uton, esetleg telefonon. Az udvariaskodó sallangot hagyják ki a jelentésekből s a felek beadványaira legott feleljenek.

Ez a leirat korszakalkotó. Szinte fölméltetesen egyszerűen még elgondolni is, hogy lesz most már olyan magyar hivatal is, ahol a sallangot kerülik, a gyorsaságot keresik s mindent a lehető legegyszerűbben intéznek el.

Es még a telefont is használják! Ez sok egy magyar kebelnek.

— A Stampton Gazette kérdése. Az amerikai újság kérdése, hogy miképpen szórakoztathatja egy lap nyaron az olvasóit a regénytől és novellától eltekintve, európai fantáziákat is működésre serkentett. Egy európai újságíró például elég eredeti megoldást talált.

— Hogy miképpen lehet regény és novella nélkül sikeresen szórakoztatni az olvasóközönséget? — írja. — Nincs enél egyszerűbb. Írják a lapjukban mind annak az ellenkezőjét, ami a többi lapban van. Tegyenek úgy, mintha mindent jobban tudnának! Az, aki él az egész világnak, az legyen az ön lapjukban halott, a holtakat pedig támaszszák fel. Tagadják le a kínjai háborút, jelentse ki, hogy André egyáltalában nem is ment az éjszaki sarkra, s ott dominok naponként a párisi Café de la Paixben. Vásároltassák meg a világtárlást a német császárral és tegyék meg Loubet-t az Egyesült Államok elnökének. Ezek után verekedni fognak az önké lapjáért s mire kiszül, hogy önké semmize sem értenek, akkorra már a nyar el is mult.

— A legszerencsétlenebb főhadsegéd. Az olasz udvar méltóságai közt a legtitesebb és legnépszerűbb volt Ponzio-Vaglia tábornok, Umberto király főhadsegéde. Kötelességéhez hiven mindenüvé elkísérte uralkodóját s ott volt azon a monzai torna-ünnepen is, és királyja mellett ő foglalt helyet abban a hintóban, amelyről haldo-kolva emelték le az egységes Olaszország második királyát. Azóta a főd legszerencsétlenebb emberének tartja magát Ponzio-Vaglia és egyre azon töpreng, hogy némi körütekintéssel talán megmenthette volna királyát. Egy rokonához intézett levelében is kifejezést ad szomorúságának.

— Ebben a szerencsétlen pillanatban, írja egy rokonának, nagy szükségem van rokonaim támogatására. Velem történt meg az a nagy szerencsétlenség, hogy nem menthettem meg uramat. Sőtét sejtelen nyomta szívemet, amikor az ünnepségre hajtottunk, de a polgármester, akiben biztam, azt mondta, hogy nem kell semmitől sem tartani. Hogyan történt a merénylet, csak az Isten a megmondhatója. Amikor megragadtuk a gyilkost, a király már utolsó pereit élte. Utolsó pillanatában tóra nyitott szemekkel nézett rám, a még mosolygó aik egyetlen egy szót mondott, azután örökre elhallgatott és én élek.

— A müncheni salkatorna. A mai versenyen győztek Berger-Jacobs ellen, Maróczy-Schowalter ellen, Pillsbury-Bardleben ellen, Schlechter-Janowsky ellen és Gottschall-Kohn ellen. A Halprin-Bilecad és Wolf-Burn játssza remis.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finanszíroz találmányokat és beajátstro-moz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

— **A perzsa sah, mint anarkista.** Az egész világot megdöbbentette a hír, hogy az anarkia a Párisban tartózkodó perzsa sah ellen agyarkodik. Ugyancsak érdekes, hogy a „királyok királya” szintén fölforgató természetű a maga módja szerint. Párisból írják, hogy az *Elusée* főudvarmestere, *Crozier*, a legnagyobb zavarban van *Muzaffer-ed-din* párisi tartózkodása óta. Mielőtt a sah megérkezett, *Crozier* pontos programot készített a királyok-királyának Párisban időzésére. Be volt osztva óráról-óra, milyen szórakozásban lesz része a fejedelmi vendégnek. A sah azonban semmit sem akar tudni erről az előzőleg már elfogadott programról. Mindenholva elmege ahoza nincs meghíva, sehol sem jelen meg, ahol elfogadta a meghívást. Ha délután csónakázás van a programon, úgy elalussza az időt. Ellenben reggeli két órákor felzavartatja kíséretét és kocsikáznai megy velük. Kísérete közül senkinek sincs perzsa bátorsága figyelmeztetni a saht, hogy a perzsa és európai udvari szokások között volna némi esekély különbség. Napról-napra újabb zavarokat okoz a keleti kényur, fölforgat minden rendet és a szuverének palotájában állandó rettegéssel tölt el mindenkit. Vagyis anarkista a maga módja szerint.

— **Váo ünnepe.** Gróf *Csaky* Kálmán, az új váci püspök, holnap reggel tartja bevonulását székhelyére. Váo városát szépen feldíszítették, s a város több helyén diadalpukákat emeltek. Reggel félnyolc órákor különvonaton indul az új püspök Esztergomból, s utközben áldást osztogat a hívekre. Egyházmegejének első állomása Nógrád-Verőce község lesz. A felbogarozott pályaudvaron az előjáróság képviselőiben *Dropna* Mihály főjegyző és *Marx* bíró, a szépitő-egyesület nevében pedig *Nádor* Vince miniszteri tanácsos fogja az új püspököt üdvözölni. Vácot dr. *Zádor* polgármester üdvözli a főpapot, aki aztán bandérium élén vonul be a városba, ahol a Konstantin-terén *Fazekas* főjegyző fogadja Pest megye nevében. A bandériumot *Gajári* Géza országgyűlési képviselő vezeti. Délelőtt ünnepi mise lesz, amelyen gróf *Csaky* püspök pontifikál fényes papi segédlettel. Misa után áldást oszt a hívekre, délben pedig ötszáz terítékű ebéd lesz *Halász* Kuria-szállójában. Este fáklyamenetet rendeznek, amelyen *Gajári* Géza képviselő fog beszédet intézni a püspökhöz. A várost kivilágítják.

— **A mi közös sorsunk.** A Párisban megtartott athéni játékokban három cseh fiatal ember is részt vett. Prágából mentek ki Párisba s mivelhogy Prágából jelentkeztek, magyaroknak jegyezték be őket a versenyzők listájába. A *Narodni Listy* párisi levelezője a versenyirodába ment s figyelmeztette a tévedésre az urakat. Azok perzsa nagyot bámultak s egyik, a legokosabb ilyenformán adott kifejezést a esodálkozásának:

— Önök nem magyarok? Hiszen Prágából jöttök...

A *Narodni Listy* ezen aztán nagyon elszomorodik, pedig hát miért legyenek éppen a csehek kivételek a francia geográfiában, amia határon túl megszünik... Közös a sorsunk...

— **Róma köszönete.** A fővárosi tanács eszlörtökön részvét-táviratot küldött Róma város tanácsának. A római polgármester *Halmos* János polgármesternek ma a következő választ küldte:

A magyarok és olaszok között való szimpátiának kötelődét még szorosabbra fűzi most két népek keseregése a bátor, jószívű, szeretett király borzasztó halálán. Róma nevében öszintén köszönöm nemos fővárosuknak részvétnyilatkozatát. *Colonna*, polgármester.

— **Hazasság.** *Fodor* Jenő. Sárospatak város főjegyzője ma délelőtt tartotta esküvőjét Budapesten *Fittler* Vilma úrnővel, *Fittler* Géza magyar államvesuti gépjárári főaktáros leányával. A polgári és egyházi kötelődés tanuk voltak *Farthos* József főszolgabíró és dr. *Lipsey* Adám lapszerkesztő.

Kálmán Károly, a *Guttman* Adám cég főtisztviselője augusztus 12-én déli 11¼ órákor tartja esküvőjét a dohny-utcai zsidó templomban *Reismann* Regina kisasszonnyal, *Reismann* Sámuel leányával.

Hahn Samu a selypi cukorgyár tisztviselője eljegyezte *Sonnenfeld* (Szende) Anna kisasszonyt, özvegy *Sonnenfeld* Mórioné leányát.

Kálmán Béla Szegedről eljegyezte *Schäffer* Klemicát Szigligetről.

Mandl Giacomo Palermóból eljegyezte *Steiner* Elvira kisasszonyt, *Steiner* Ferenc tapolcai kereskedő leányát.

— **El Párisba!** Feltűnő olesón adja el *Fuchs* H. váltóháza (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1.) a híres Cook-féle utazási jegyeket. A legkényelmesebb utazás egyedül II. osztályú gyorsvonattal Párisba és vissza, tíz napi fényes ellátás, szabad bemenet a kiállításba, felemtes borralvalók alól, az ut tetszés szerinti megszaktása, balesetbiztosítás s tudj Isten még minő előnyök mellett csupán 300 koronába kerül. A vendégek a kávéházakban a feketéhez már nem is kérek est lapot, hanem csak a *Fuchs* H. cég prospectusait, melyet buzgóbban tanulmányoznak, mint a tőzsdeárjegyző-lapot.

— **Magyar tüdőök.** Siófokon július 30-áig 6241, a Szent Lukács-tüdőben júliusban 603 tüdővendég volt.

— **Eltűnt asszony.** *Gyula* városában, mint levelezőnk jelenti, nagy feltűnést kelt egy elkelő család drámája. Két évvel ezelőt történt, hogy *Békés* vármegye egyik főtisztviselője nőül vette egy aradmegyei főerdész viruló szépségű leányát. A fiatal pár csöndes zavartalanágban élt s mindenki azt hitte, hogy házasságuk teljesen boldog. Mostanában azonban a szép asszony szüleinél látogatóban volt, s mikor visszatért, elborult lélekkel járkált fényesen berendezett otthonában. Minap aztán, amikor a férj hozatért, feleségét nem találta odahaza. A kis rózsafaróasztalon egy levél feküdt, — az eltűnt asszony levele. A menyecske bocsánatot kért az uratól, hogy ezt a fájdalmat okozta neki, de kénytelen volt vele, mert nem tud tovább vele élni. Odahaza találkozott leánykori udvarlójával, s a régi érzés föltámadása egészen megzavarta. Megírta öszintén, hogy szülei nem akarták, hogy azé az emberé legyen — s erre ő elhatározta, hogy kezét nyújtja a legelső kérőinek. A sors egy derék, becsületes ember életársává tette, aki megérdemelné a boldogságot, amint ő nem nyújthat neki. Eltávozik a házból és öngyilkosságot fog elkövetni; férjét csak arra kéri, hogy nyolc hónapig kis fiának *soha* se mondják meg, ki volt az édes anyja. — A lesújtott férj és az eltűnt asszony rokonsága azóta mindenfelé taviratoztak, de az elkeseredet szép asszonynak sehol! semmi nyoma.

— **Levetkőztette az ügyvéd.** Ezuttal ezt nem abban az átvitt értelemben kell érteni, mintha azt mondjuk például, hogy megkopasztotta az ügyvéd. A megkopasztott embernek marad még haja bőven, ha azelőtt is volt neki, de *Tary* Mihály uramon Okányban bizony alig maradt valami kis ruha, miután az ügyvéd ur körülnézett nála. Valamelyik gépjáratartozott s *Hadházy* Kálmán nagy-szalontai ügyvéd ment ki hozzá, hogy megvegye rajta a tőkét meg a költségeket. A gazda esküdzött, hogy nincs pénze s hogy majd fizet, ha vége lesz a eséplésnek, de az ügyvéd nem hallgatott reá. Váltig azt hajtotta, hogy van pénze bőven, csak eldugta valahova. Fölkutatták a házat, az udvart s végre is az ügyvéd esendőrökért küldött. Megmotoztatta velük az adóst, ami körülbeül abból állott, hogy a tisztességes gazdaembert pöréretvetkőztettek. Pénzt azonban nem találtak nála. Mit tehettek egyebet, dühösen fölirták az ingóságokat s tovább mentek. *Tary* azonban nem vágta szó nélkül zsebre a csufságot, ami vele megesett s följelentette végrehajtót hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. Miután azonban kislit, hogy a esendőrök nem a végrehajtó, hanem az ügyvéd rendelkezésére motoztak olyan alaposan, a vádlottat fölmentette a bíróság. Az iratokat pedig áttették a nagyváradi ügyvédi kamarához, hogy az is szólna hozzá az esethez.

— **Ultramontán örültség.** Az ultramontán érzelnek hajtása egy karinthiai klerikális usagnak a monzai királygyilkosságról szóló vézérokkok. A derék laposka, a mely a szürnyű tragédia hallatára is, a pápa világi uralmán k megszűntén busul, emlékezteti olvasóit, hogy *Umberto* király hosszú idő után a *Khinába* küldött olasz katonák elindulásukor beszélt az istenről, aztán így folytatja:

Szegény *Umberto*, a ki fájdalom, teljesen eltasztott magadat öszed hitétől, most saját véreddel kellett megfizened azt a bűnt, a melyet a savovai ház Szent Péter örökének elrablásával, az egyházon történt erőszakoskodással, a szabaddkőműveség vallásellenes szándékainak előmozdításával elkövetett. Hosszu, hosszú idő után beszéltél először Istenről, legyen veled, az egyházból kirekesztettnek igralmas bíráid.

Tehát még se kell okvetlenül anarkhistának lenni, hogy monstéget találjon valaki a monzai gattetre.

— **Halálozás.** *Melzer* Lajos budapesti ügyvéd ma reggel, hosszas szenvedés után, meghalt. A megboldogult régebben kiváló szarerepet vitt a főváros társadalmi életében; hosszabb ideig volt a belvárosi adókövető bizottság élénke s az evangélikus egyház presbitere. A temetés holnap, vasárnap, délután 4 órákor lesz, a kerepesi-utcai temető házából.

Neumann Árpád e hónap 2-ikán 26 éves korában meghalt Budapesten.

Constantinovic Demeter, Magyar-Pécska egyik köztisztelőben álló polgára 2-ikán 80 éves korában meghalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Fazekas Lászlóné elhunyt hatvanhárom éves korában, *Berettyó-Ujfalván*.

— **A románai kívándorlók.** A szerencsétlen kívándorók közül ma hatvanan keltek utra új hazájuk felé. Valamennyien nem mehetek el, mert *Rotterdam*ból nem akartak többet továbbítani. A hatvan ember ma este tíz óra nyegen percekor indult el a *Ferencvárosi* pályaudvartól, miután érzékeny busnotvetek övéiktől és a jó emberektől, akik segítették őket. *Güner* Gyula, belügyi államtitkár különben megengedte, hogy a román zsidók holnap estig még Budapesten maradhatnak. A szerencsétlenek nagyon

szomorúak, mert a magyar jó sorsában sem bizakodnak és Romániából borzasztó híreket hallanak. A zsidóüldözés még egyre tart Romániában — írják nekik — *Jassiban* és *Foskóban* a napokban 387 utlevelet kértek az üldözöttek.

— **Umberto halálsejtelme.** A monzai tragédiában is szerepel az a fatalisztikus vonás, a melylyel a romantika a század nagy eseményeit felruházni szokta. *Camperis*, az ismert Afrika-utazó mondja el, hogy *Umberto* király el volt készölve rá, hogy egy napon meggyilkolják az anarchoisták. *Camperis* ezt írja egy lapban:

— *Umberto* király a bástyán halt meg; sejtette azt a sorsot, a mely neki szárvna volt. A mikor *Román* Acciarito merényletének meg-hiusulása után üdvözöltem, rátette kezét a vállamra és így szólt:

— *Észlalt szerencsésben megmenekültem, de egy napon sikerülni fog tervük.* Aztán nyugodtan köszönt; vidám vérbeli katona volt, a ki félelem nélkül Isten gondjaira bízta életét.

— **A Vaskapu.** A párisi nemzetközi hajózási kongresszuson, amely tegnap végzödzött, a Vaskapuhajózási ügye is szóba került. *Egán* Ede főmérnök ismertette a Vaskapu-esatornán létesített vontató berendezést, mire a kongresszus egyhangulag ölsimerte, hogy ez a Vaskapu-hajózási egyetlen helyes megoldása.

— **Nem tudja, hogy mi a feszület.** *Petrin*jánban, *Zágrábtól* nem messze, a mult héten meggyilkoltak egy embert. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a gyilkos az áldozatnak tizenkét esztendő fia és egy meglett koru ember. Kihallgatásukkor ez a beszélgetés folyt le köztük és a vizsgálóbíró között:

— Vess keresztet.
Semmi válasz.
— Nos, nem hallok? Vess keresztet. Talán nem tudsz keresztet vetni?
— Nem, uram.
— Hát imádkozni tudsz-e?
— Nem, uram!
— A „Miatyánk”-ot sem tudod?
— Nem.
— Mi ez itt? (A feszületre mutat.)
— Nem tudom.
Erre a férfinéz fordult a bíró:
— Mondd meg hát te, hogy mi ez?
— Az a Jézus.
— Kicsoda a Jézus?
— Azt nem tudom.
— Tudsz imádkozni?
— Nem.
— Nem jársz a templomba?
— Nem.
— Sohasem voltál a templomban?
— Soha.

Ezt az *Agramer Zeitung* írta le így szóról-szóra. Ilyenformán egy kis apagyilkosság odalenn nem is lehet valami rendkívüli eset.

— **Rablógyilkosság.** A Kispeszt és Erzsébetfalva közötti új telepítvényen tegnapelőtt rablógyilkosság történt. A járökelök az ut mentén halva, vértócsában találtak *Kovács* Sebestyén kecskeméti kereskedöt. *Kovács* előbb egy erzsébetfalvai kormosban mulatott s onnan éjfel után távozott. A halottnál pénz nem találtak s így valószínű, hogy *Kovács*ot uton-állók ölték meg és fosztották ki.

— **Eladó szigetek.** A spanyol kormány két szigetet boesát áruba. A maliesai szigetesporthoz tartozó *Lionda* és *Cagayon*ról van szó. A két szigeteknek százezer dollár az ára és az Egyesült-Államok lesznek a vevök. Ez idő szerinti tengeri rablók tanyája a két sziget. Ha megtörténik a vásár, az új tulajdonos gyarmatosítani fog rajtuk.

— **Eletunt gyógyszerész.** *Tandl* Sándor gyógyszerészegéd az éjjel a *Lónyai-utca* és *vámház-kört* garkán föbe lötte magát s meghalt. „Befejezem életemet írja, mert ugys csak bekövetkeznék, amit most teszek.” Több levelet láttak horgonyt. A monitorok, melyeket még a *Körös* és *Lajta* is követ, holnap indulnak le az *Al-Dunára* a reudes nyári gyakorlatokra.

— **Megjutalmazott rendör.** A belügyminiszter száz forint jutalmat adott *Szalay* Károly lovasrendörnek, aki több ember életét mentette meg bátor viselkedésével. A mult hónap 14-iken megbokrosodtak *Elasser* József hentesmester lovai s öölt vágatással iramodtak a kocsival az *Andrássy-úton*. A lovasrendör utánavagatott a kocsinak és fölirtóztatta a megvadult állatokot!

— **Memento mori, utolsó üdvözet.** Az általános nagy munkahányág egész sereg embert sodor naponként a kétségbeesésbe, névsort ad ki a rendőrség azokról, akik eltűntek a fővárosból. Elmenekülnek valamerre. Némelyik a halálba, ami minden földi nyomorúságtól megvált, mások még próbálnak itt-ott, hátha akad a kalapásuk vagy a vésőjük alá valami munka s csak amikor már minden reménynek vége van, akkor határozzák el magukat — a bűnre. Ez a mai állapot jó termőföldje a züllésnek s a menekülők között — minden valószínűség szerint — sokkal találkozzunk majd a végtárgyaláson. A nyomorúság rossz tanácsadó és az éhes gyomrot csak kenyérről lehet elcsillítani. Egy *Márai* Ernő nevű irodai gyakornok eltűnt a fővárosból. Ma levelezőlap érkezett tőle a szülőhöz. Ez az egy sor állott rajta: — Memento mori, utolsó üdvözet. Egy *Révész* Vilmos nevű magánhivatalnok valószínűleg öngyilkosságot követett el. Eltűnt a fővárosból *Brünsvik* József nevű vasesztérgályos. A feleségét és négy gyermeket hagyott Budapesten egy falat kenyér nélkül. Egy *Bukovics* Sándor nevű tüzelőgény magával vitte a két esztendősi fiacskáját is a bizonytalanságba. *Gáll* Mihály kocsisnak a felesége nagyletegen maradt itthon. Nyomorgó családot hagyott el *Brád* Jakab kereskedő és *Havlicsek* János asztalos is. Az elmenekült munkanélküliek asszonyai most a rendőrséget ostromolják valami kis nyomdokért, amin megindulhatnak a férjeik után.

— **Két szélhámos.** *Dobé* Nándor volt borbélylegény viselt dolgaiért már több ízben volt szó. A mesterségéhez hűtelenné vált borbélyeségét tudvalevőleg az *Anevald* földön „pipere-, szappan- és illatszergyárt” alapított, amelyben azonban sem a szappannak, sem az illatszernek semmi szerepe nem jutott. *Dobé*, mint a gyár igazgatója és tulajdonosa tömördek embert szerződtetett kaucióval, az illetőknek azonban egyéb dolgot nem akadt, mint a nagy mennyiségben összehalmozott üres üvegeknek a kimosása. Ezek között azonban akadt olyan is, aki visszakövetelte kaucióját és a főnök ellen megtette a följelentést, amire a többi is követte példáját. A szélhámost ezek után letartóztatták. *Dobé* mint katonaszökevény a *Mária Terézia* kaszárnnyába vitték, ahonnan azonban megszökött mindjárt másnap. Ezalatt találkozt el kebelbarátjával és munkatársával *Gallé* Andorral, akivel ezután vidéki körútra indult. Végre Keoskemeten vetettek horgonyt. *Dobé* mint dr. *Illés* Nándor egyetemi tanár szerepelt, barátja pedig mint titkár segítkezett neki. Pár nap alatt az előkelő vendégek több száz forintnyi adósságot csináltak, készpénzt is csikartak ki a pincérek-től, s egyszerre megszöktek. Nem masszire jutottak, mert Cegléden elfogták őket. *Dobé* a katonaság börtönébe hozták ma, a titkár ur pedig a vizsgálóbíró határozatára az ügyészségnél van.

— **Még egy házasság.** Most, hogy a furesza házasságok ideje járja a szó szoros értelmében kor- és rangkülönbség nélkül, különösen érdekes *Jules Barbier* francia drámaíró házassága, aki a napokban vette oltár elé *Berthe Ferret* kisaszonnyt, a párisi Vig Opera tagját. A rangosztályok megfelelőek: az egyik fél művész, a másik író; a kerkülönbség sem túlságosan nagy, mert a menyasszony ötvenhat éves, a vőlegény pedig — *hetvenöt!* De azért! . . .

— **A Károly-körúti kalasztréfa.** A Károly-körút 5. számú ház udvarában délelőtt 10 órákor a közigazgatási hatóság megtartotta a tűzvizsgálatot, megjelentek a VII-ik kerületi önkormányzat részéről: *Pláner* Gyula kir. főmérnök, dr. *Állér* Ede kerületi h. előjáró, *Vajna* Ede h. jegyző; a rendőrség képviselőjében *Domonkos* Gyula fogalmazó és *Boeckberg* Ede felügyelő és a tűzoltóság részéről *Markusovszky* Béla segédtiszt. A bizottság megállapította, hogy a tűzet, illetőleg a robbantást robbanóanyag meggyújtása okozta. A törvényszék képviselőjében jelen voltak: *Poldányi* Aladár vizsgálóbíró, *Hennel* Károly jegyző, *Linsbauer* Fülöp építész-szakértő. A rendőrség részéről: *Korödi* Béla fogalmazó és *Fekete* Gyula rendőrtisztviselő, *Scheller* Pál fűszeres, aki a pincét bérelte, tagadja, hogy pincéjében bármilyen robbanóanyagot is tartott volna. Hogy a robbantást voltaképpen milyen anyag okozta, ezt a további vizsgálat hivatott földeríteni. A szerencsétlenségnek két áldozatát tegnap este 10 órákor szilították át az orvos-tani intézetbe. A két sebesültet, *Fuhrmann* Antal vőlegényest és a feleségét a házfelügyelő lakásán apoikák. *Fuhrmann* a lánykán, felesége a bal lábán esbesült meg.

— **Főrobbant ágyugolyó.** *Zágrádból* jelentik. A gyurgyeváci lövedégyakorlat után egy tizenkét éves fiú a gyakorlóterepen még nem explodált teljes lövedéket talált. A lövedék kiesett a kezéből és szétrobbant. A szerencsétlen gyereknek kezét és lábát szétépte. A fiú atyja, a ki közelében volt, veszedelmesen megsérült.

— **A szegedi öngyilkos.** Egy szegedi táviratunk szerint a Tisza-szállóbeli rejtélyes öngyilkos csakugyan verebelyi *Marosz* Gyula kassai kereskedő, egy elhalt honvédezedes fia. A nála talált női arckép és hajfirt egy két év előtt elhalt leányé, akibe szerelmes volt. Utolsó kívánságához képest az arcképet és hajfirtot koporsóba tették.

— **A Telefon Hírmondó vasárnapi programja.** A beszélő újság ma vasárnap délelőtt — mint minden vasárnap — és ünnepnap — 11 órától 12 óráig szünetet tart. Négy órától hétig az Erzsébetvárosi kioskából katonaszó, este 8 órától 11-ig pedig cigányzenét közvetít előfizetőinek szórakoztatására. A zeneszámok megkezdését mindig riadójel előzi meg.

(x) **Ha őszül a haja,** használja *Zoltán Hair-regenerátort*, mely a haj eredeti színét adja vissza. Ár 2 kor. *Zoltán* győgytárban, Bpest, N.-korona-utca 23.

(x) **Szentképek, arcképek, olajfestmények, templomi üvegfestmények, üvegdíszek és színházi díszletek készülnék:** *Linhart* Vilmos Hunyadi-utcai festőtermében. „Telefon”.

(x) **Eur kalapok urak és hölgyeknek fehér, szürke és drap színben,** darabja 1 frt 25 kr. Ismét előadóknak árengedmény. A Népszínházzal szemben *Kertész* Pál divat-áruházában Kerepesi-ut 44.

(x) **Önkéntes-jelöltök vizsgálja.** A *Lichtblau* Albert igazgatója által álló „Debreceni katonai előkészítő tanfolyam” halgatói a 6 hónap 17-en megtartott egyéni önkéntesi fölveteli vizsgát valamenynyien sikerrel letették.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Café Procope.

(Elfelgett dicsőség. — *Café Procope.* — Ahol a párisiak először éttek foglyaltot. — Irodalom és kávé. — *Voltaire* a kávéházban. — A kibicék. — Egy eltűnt nemesi előjog. — *Gambetta* *Procope*-nél. — Kéneik és a zöld rajongók. — A *Pantheon* a *Procope*-nél.)

Páris, július 31.

Vége van. Oja van, oda . . .

Néhány hét előtt a párisi lapok egy elhalálozásról hoztak hírt, amely bejárta a világsajtót.

A *Café Procope* nincs többé! Ennyit írtak, se többet, se kevesebbet. Ugy látszik, nem tartották hasábnvi visszaemlékezésre méltónak a romlódeket, amely már régóta málott és mostan végleg összeomlott.

Háiba fürkésztem át a csacska párisi lapokat, amelyek, noha tele vannak a világkiallítás és a kínai zavarok szenzációival, még mindig találnak helyet hasábjaikban inci-finci jelentéktelenségek számára, — a vén *Café Procope* sirjára egyik se tett le akárcsak egy hangzatos frázist.

Pedig az a szegény bódé, amely annyi időn át tanyája volt a legnagyobb francia szellemeknek, megérdemelt volna egy szép halotti oráció, akár milyen siralmas is volt a vége.

Valamint az ősi *Café de Buci* és a még régebbi *Pomme de Fin* és a *Monton Blanc*, amelynek *Molière*, *Racine* és *Poileau* voltak vendégei. — eltűnt a föld színéről a *Café Procope* is, Páris leghíresebb irodalmi kávéháza. Julius első napjában bezárték a kapuját, rozant asztalait a zsiárúshoz küldték, anélkül, hogy fölhangzott volna a mélabus „*Sic transit gloria mundi!*”

Igaz ugyan, hogy a *Café Procope* az utóbbi években oly gyakran változtatta a gazdáit és annyiszor költözték holt híre, hogy a párisiakra nézve már egyáltalán nem is létezett. Hébe-hóba kukkantott még be egy-egy impressziókra szomjas idegen, aki ismerte az irodalomtörténetét, — hogy az elhalványult aranylécekkal körüláramozott üstös falakon megbámulja a kávéház hajdani törzsvendégeinek: *Voltaire*, *d'Alembert*, *Ficon*, *Rousseau*, *Mirabeau* stb. képmását. Ez a képtár volt utolsó tanujele a hajdani dicsőségeknek!

Ez a dicsőség elvész a távol lengye kődében és az új nemzedék már el is feledkezett róla. Még csak a kávéház kétszáz éves jubileuma se jutott 1889-ben az emberek eszébe, pedig jubileumokra éhes korunkban orgiákat ülnek a „kegyeletos visszaemlékezések.”

Mert 1689-ben alapította ezt a kávéházat a szicíliai szárnazásu *Procope*, aki helyiségét csakhamar virágzóvá tudta tenni. Mert a ravasz olasz egy új nyálakánssággal csalogatta be magához a vendégeket: ő ismertette meg a párisiakat a foglyaltot! És hiába vezették be rögtön ezt az életséget fizletükbe a konkurrensek, *Procope* nem lehetett fölzéni.

Ó tudniillik törzsvendégeiben oly vonzóerőt nyert, a mely erősebben hatott a legelőbb buffetnél

is. Kávéháza tudniillik, a mely a régi *Comédie Française* (a mai *Odéon*) közvetlen szomszédságában volt, csakhamar főhadiszállása lett a költőknek, a kritikusoknak és azoknak a filozofusoknak, akik valami relációban voltak a színházzal vagy iránta érdeklődtek. Eleinte csak néhány percre jöttek, hogy elűzzék a felvonásközök unalmát, — később azonban fordult a kocka, — és a színházban voltak csak néhány perccet és a többi időt a kávéházban töltötték, a mely több mint egy évszázadon át a világ legelőkelőbb irodalmi találkozóhelye maradt, a halhatatlanság akadémiaja, a hol még egy *Diderot*nak is, *Marmontelle*nek vagy *Fréron*nak a második helyen kellett meghuzódni.

A kávéház legérdekesebb vendége volt — *Voltaire*, aki leginkább tette híressé *Procope* kávéját. Akárhányszor ott ült a szünetében délelőtt tizenegyőtől ötfélig és folyton kávéit ivott. Néha napján hetvenkét findzsával is, de ren esen legalább huszszal.

Nem is csoda, hogy ingerlékenysége fokozódott és jelenlevő költő-íestvéreivel folyton veszekedett óriási gaudiumára a hallgatóság; mert az volt bőven. A kávéház mindennap tele volt „kibickekkel”, akik elöttek, hogy az írók szóharocát kinalgassák és beleavatkozással élénkítsék. Elvégre ebben a kis helyiségben az ember kényserfűtségéből tulajdonképpen mindenkéiz intázte szavait.

Ezek a kibicék akárhányszor parázs kis verekedéseket is idéztek elő, amelyek nincsenek minden kulturtörténelmi jelentőség nélkül. Az udvaroncok egy kotériájának annyira megtetszett a *gendeletrie*vel való társalgás, hogy ugyszólván *Procope*-nél lakott. Csakhogy az írókkal való barátkozást nemesi előjognak tartották és nem akarták tűrni, hogy a polgári csövesek, akár csak mint néma tanu, jelen legyen, — miért is egyszerűen kidobták a közönséges elemeket. Azóta megváltoztak az idők és ha vannak is még itt-ott ellentétek, nemesség és polgárság között, azokat nem okozza többé a féltékenység az előkelő szalonok barátságára.

A forradalom, a császárság és a restauráció alatt hanyatlott a *Café Procope*, de valahányszor a köztársasági gondolat és az ifjuság diadalmaskodott, újra föllendült, de elvesztette irodalmi jellegét és politikai színezetet kapott. A türelmetlenek, akik mindig jobban akartak tudni és első sorban jobb sort kívántak maguknak, — itt jöttek össze, hogy a nagy fölfordulást retorikai előkészítsék.

Nem egy francia, aki később mint képviselő vagy miniszter páváskodott, holta napjáig hatalmát azokból a morzsákból táplálta, amelyek 1830. óta *Procope*-nél az asztal alá hullottak, mondja *Daudet* *Alphonse Gambetta*-ról írt rajzában.

Gambetta is egyik védőszentje volt ennek a kávéháznak. Ami *Voltaire* a kávéház dicsőségének első fázisában volt, az lett a másodikban *Gambetta* az ősi helyiségnek, amely azzal dicsőkedhetik, hogy a harmadik köztársaság az ő konyháján készült.

Mert *Gambetta* körül itt bontották ki szárnycikat azok a fiatal erők, akik *Sedan* után eszméik diadalát látták és akik itt hirdették lelkes és lelkesítő szavakkal a zsarnokság gyűlöletét és a szabadság eljövételét. A második császárság kémei ismerték ezt a veszedelmes kávéházat, csakhogy az illetékes tényezők nem törődtek a zöld rajongókkal. Különösen *Gambetta*-t nézték egészen ártalmatlan embernek, amint az a belügyminiszteriumnak azóta napvilágra került jelentéseiből kitűnik.

Csakhogy ezek a zöld rajongók csakhamar urai lettek Franciaországnak és jövő télen hazahozták Nizzából *Gambetta* hamvait, hogy heroszi tisztességek közepette elhelyezzék a *Pantheon*-ban, a nagy halottak dicsőséges csarnokába *Voltaire* és *Rousseau* között, akiknek csillaga az immáron bezárt kávéházban még fényesebben ragyogott.

Ha volna igazság, oda kellene vinni közből az öreg *Procope* is.

Ki tudja, mik lettek volna nélküle?!

F. S.

SHNHÁZ, ZENE.

•• **P. Bartolucci** Viktória az Operában. P. Bartolucci Viktória, hir szerint, visszaszerződött az Operához. A művész nő tegnap írta alá az öt évre szóló szerződését.

•• **Fővárosi Nyári Színház.** Érdekes két vendége lesz a jövő héten a budai szinkörnek, *Ledovszky* Gizella és *Ujházi* Ede. *Ledovszky* Gizella hétfőn lép fel először *Láziban*, melyben *Amélie* és *Antoine* kettős szerepét játssza. Kedden *A gésában* folytatja vendégszereplését a művésznő, buszfelléptéül pedig *Suamitá* Abigiattát játssza. — Pénteken kezdi meg *Ujházi* Ede vendégszereplését a budai szinkörben, első este *Csikós*, aztán a *Fau rossza*, *Lengyel zsidó*, és végül a

negyedik este *Constantin abbé* című darabokban játszák a mester.

Városigeti Szinkör. A *Városigeti Szinkörben* holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután 4 órakor fele helyárral a *Tiszt urak a zárdában* kerül színre, este fél 8 órakor rendez helyárral a *Koldus barát*. A színház személyzete a *Hejgyi Aranka* legközelebbi vendégszereplésére készül.

Antony Valabrégue meghalt. A világ egyik legsokoldalú tehetsége Antony Valabrégue a napokban Párisban meghalt. A megbóldogult két feltűnést keltő verskötetel kezdte meg irodalmi karrierjét, majd hirtelen színműírónak csapott fel. *Ötvenkét* darabnak volt társszerzője, a nélkül, hogy neve csak egyetlen egyszer szerepelt volna a színpalon. Valabrégue beírta ugyanis a tantémekkel, babérra nem állított. Későbbi munkáitól már nem tagadta meg a kerestését, mert — *akkor már a nevéit is megfizették.* Miután a drámáiról babérokkal is betellett, a dogmatikus irodalmat kezdte pártfogolni és egy vaskos könyvet írt a *keresetlenség jövőjéről*. Ez időben szerzetes is akart lenni, de nem akadt rend, mely soraiba felvette volna. Így lett végre esztétikus és műbíró és mint ilyen is jelentős sikereket ért el. Ujabbán bejárta a francia kormány megbízásából a németországi, holland és belga képtárakat, hogy a külföldön lévő francia képekről katalógust szerkeszzen. Munkájában érte a halálát.

Vendégszereplés az Urántában. Holnap, vasárnap a *Vicadmirálist* adják az Uránia színházban. Hétlőn szintén a *Vicadmirális* kerül színre és *Szikláti Szeréna* játsza először mint vendég Sybillinát, az operett szubrett szerepét.

MŰVESZET.

□ A háború hatása a művészetre. A délafrikai háborút megérik az angol képzőművészek. Míg 1899-ben a Royal Academyben 21,670 font ára képet kelt el, addig az idén csak 16,084 font folyt be. Tekintélyes összeg ez még így is mindenesetre, azonban kétségtelen, ha a boerok nem olyan harcias természetűek, mint amilyenek, akkor az angol festőknek nincs okuk a panasza. A Westminster Gazette szerint kisebb képek nyolc-tíz fonért is kaphatók, s az ilyen képeknek van is a legtöbb reményük arra, hogy megvegyék. Minden nyolcadik képnek akad vevője. A legnagyobb összege, hatszáz font sterlinget, Jorquharzon kapta egy tájképet. A nagy-méretű képek majdnem kivétel nélkül a műtermekbe kerülnek vissza, épp így a szobrok is.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Uj Idők.** A monai tragédia számos képen van megörökítve az Uj Idők a heti számában, amelyben ezen kívül két pompás nyári hangulatkép van Lincé Lajostól, Ligeti Miklós két új szoborműve, a román színdők Budapest és két nagyon érdekes epizód a magyarországi baptisták életéből. Változatos a szövegrész is, Novelát *Tömörkény István* és *Tutsek Anna* költemény-ciklust *Fósa Lajos*, alkalmi cikket *Lyka Károly* és *Nalonyay Dezső* írt. A kiadvívivalat (Andrássy-ut 10.) ingyen küld megátványszámot.

SPORT.

•. A kottlingbrunni löversenyek mai napján ugyancsak meglátogott, hogy a meeting utolsóelőtti napja volt. A lovak legnagyobb része már eltávozott Kottlingbrunnból s így a mai napnak egységes jelentéktelen futamai kisiny mezőnyökben folytak le. A mai versenyeinek részletes eredményéről tudósítónk a következőkben számol be:

I. Háromévesek gátversenye. Handicap. Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Herceg Auersperg F. *Baltavária* (Hesp) első, Hold E. ur *The black Prince* (Morton) második, Mr. White *Tourdeciel* (Rosak) harmadik, azután *Tippu* tr. *Jugurtha*, *Herve*maid. Itélet: másfél hosszal könnyen nyerve, két hosszal harmadik. Totalizátor: 10:28. Helyrefogadások: I. 50:97. II. 50:140.

II. Kétévesek handicapja. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Capt. George *Vox* (Adams) első, gróf *Trautmannsdorf L. Tokaj* (Barker) második, Szászbereki ménés *Marietta* (Bulford) harmadik, azután *Taackó*, *Csüt*. Itélet: Biztosan 1½ hosszal nyerve, félhosszal harmadik. Totalizátor: 10:82. Helyrefogadások: I. 50:94. II. 50:97.

III. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 2000 méter. Dreher A. *Hängdian* (Adams) első, lovag Wiener-Welten R. *Idiepri* (Clemenson) második, Mautner V. *Waukover* (Southey) harmadik, azután *Inländer*, *Gaspilleur*, *Monza*. Itélet: Könnyen 2½ hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Totalizátor: 10:28. Helyrefogadások: 50:75. II. 50:122.

IV. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Önsége *Braganzai herceg Sári* volt a neve (Prudames) első, Eleonorenhofi ménés *Mauritia* (Segrott) második, Mautner V. *Meitenejo* (Southey) harmadik, azután *Leánvka*. Itélet:

Könnyen 2½ hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. A győztest 1700 koronáért visszavásárolták. Totalizátor: 10:19. Helyrefogadások: I. 50:57. II. 50:59.

V. Eladó verseny. Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. *Baltazzi A. Intruderia* (Wilton) első, Mautner V. *Round the corner* (Adams) második, báró *Springer G. Féerieje* (Hvams) harmadik, azután *Ponyóld*, *Kadmea*, *Suada*. Itélet: Biztosan félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. A győztesre nem volt ajánlat. Totalizátor: 10:45. Helyrefogadások: I. 50:102. II. 50:117.

VI. Akadályverseny. Díj 5000 korona. Távolság 4800 méter. *Nehrbergi Diitt K. Vértase* (Wheeler) első, herceg *Taxis M. Gondolatia* (Williamson) második, gróf *Thun Vallesassina A la greequeje* (Jekyll) harmadik, azután *Tudor*. — Birói itélet: Másfélhosszal nyerve; Tudor diszkvalifikáltott. Totalizátor: 10:42. Helyrefogadások: I. 50:80. II. 50:67.

VII. Kétéves nyeretlenség versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Lovag Wiener-Welten *Kamorvsania* (Hvams) első, gróf *Károlyi I. Bordereauja* (Gilchrist) második, báró *Harkányi Carmelija* (Healy) harmadik, azután *Szemrevaló*, *Florence*, *Lunalillo*. — Birói itélet: Küzdelem után nyaktöszszal nyerve, nyolc hosszal harmadik. Totalizátor: 10:25. Helyrefogadások: I. 50:70. II. 50:73.

Holnap lesz az utolsó napja a meetingnek, az előbbieknél bizonyára érdekesebb lefolyással, mert ezuttal dől el a 20.000 koronás Kottlingbrunni új. Tavaly holtbizonyos volt a Kottlingbrunni díj; Angely már napok óta verseny előtt nem volt kapható a bookmakereknél — s ez idén is alig volna máskülönben, ha *Felemás* legjobb formájában futna érte. A *Caidwick-csikó* minden körülmény közt komoly ellenfél lesz, s legkomolyabb ellenfelet *Count Nikiben* és *Cultureben* hisszük. Ez utóbbinak csak az a baja, hogy a távolság nyilván hosszú lesz neki, mert máskülönben 6 képviseli a társaságban a legnagyobb klasszist. Más nagyobb verseny nincs holnap, zárónapján az elég jól sikerült kottlingbrunni meetingnek, ezért csak az alábbi tipegere utalunk:

- I. *Dráva—Mautner-istálló.*
- II. *Mariette—Mautner-istálló.*
- III. *Felemás—Count Niki—Culture.*
- IV. *Illusion—Da Capo.*
- V. *Satan—Svohfeuer.*
- VI. *Baltazar—Tippu Tipp.*
- VII. *Frangepán—Bordereau.*

•. A kottlingbrunni löversenyek eredményét a *Telefon Hírmondó* adja az érdeklődő közönség tudomására leggyorsabban. Kiküldött tudósítói ugyanis a versenyek eredményéről távirati jelentést küld s így a beszélő újság a versenyek összes eredményét már az esti órákban felolvastatja. A felolvasás megkezdésére mindig háromszoros riadójellel figyelmeztetik a sport iránt érdeklődő közönséget.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A halálra ítélt Gönczy.** Gönczy József, akit egy Berlinben elkövetett kettős gyilkosság miatt halálra ítélték, még mindig ártatlanságát hangoztatja. Az ítélet kihirdetése után azonnal semmisségi panaszt jelentett be, amelyet a felsőbb bíróság elvetett. Erre megint panaszt tett a semmisségi panasz elveése miatt, de ismét visszautasították. Gönczy még most sem nyúródott bele, hanem megkérte ügyvédjét, hogy minden lehetséges lépést teyzen meg, hogy a tárgyalást megújítsák. Gönczy felesége, akit fölmentettek a gyilkosság vádjától, még mindig kórházban fekszik. Most már valamivel jobban van s reméli, hogy talán mégis föl fog gyógyulni.

§§ **A négy kompanista.** Négy kompanistának az elváának után keletkezett vádaskodásait tisztázta ma a bíróság. A vádaskodások, amelyekben *Gleichmann* és *Rosenzweig* úvarosok *Strausz* és *Schlesinger* kertársakkal alinak szemközt, már megjárta a törvénykezes néhány fórumát. A társas üzet epilógusaképpen: szerepelnek ebben az ügyben ragalmazás, csalás, sikkasztás, hamis vad, okirat-hamisítás és ezekhez hasonló egyéb apró kedveskedések miatt. A bűnök tömkelegéből ma dr. *Gleichmann* Lajos védelme után etűnt a sikkasztás, de megmaradtak az egyéb ügyek, amelyek még sok tárgyaláson fogják emékeztetni a kompanistákat régi barátságukra.

§§ **Ügyvéd és kliens.** Ismeretes az az ekese-redelet küzdelem, amelyet *Perlaky Kálmán* ügyvéd folytatott volt *Lenso* és régi barátja *Galy Lajos* magánzó ellen. *Galy* többrendbeli büntenyítő pört indított jogtalanosra ellen s azzal vádoita, hogy hatvanezer forintjával nem számolt el. De nemcsak bünygyi, hanem polgári per utján is megtámadta ügyvédjét. Egyik ilyen tárgyalás alkalmával *Galy csalónak* nevezte *Perlakyt*, aki *komisz zsidó* titulussal illette *Galyt*. A kölcsönös becsületsértések miatt ismét szembekerültek az ellentétek egymással a büntető járásbírósg előtt. A tárgyalás befejezte előtt kevéssel *Perlaky* szót kért s a kövekező kijelentést tette dr. *Wiener* bíró előtt, aki ügyüket tárgyalta:

— Ha *Galy* ur olyan gentleman volna, amilyennek régebben ismertem, akkor mas uton szerezen volna magamnak elégtételt.

Galy erre azt felelte vissza: Azt tudtem, hogy *Perlaky* pozór, de most meggyőződtem arról is, hogy — gyáva. Erre szétért *Perlaky* újra megvádolta *Galyt* a járásbírósnál. *Szepessy* járásbíró a tárgyalás után, amelynek során *Galy* is viszonylat emelt *Perlaky* ügyvéd ellen becsületsértés vétségéért, elítélte mind

a két ellenfelet és pedig *Galyt kétszáz korona*, *Perlakyt pedig száz korona* pénzbüntetésre, esetleg megfélelő elzárásra. Az ítélet ellen miniketten felebbzettek s így került az ügy ma a büntetőtörvénysszék felebbzési tanácsa elé, mely *Oláh* bíró enöklete alatt *Bizauglich* bíró előadása alapján a kir. járásbírósg ítéletét helybenhagyta azzal a változtatással, hogy *Galy* büntetését száz koronara szállította le. A felebbzési tanács ítéletének mezookolásában kimondta, hogy *Galy* *Perlakyt* nem ügyvédi minőségben sér-tette meg, hanem amiat való felháborodásában, hogy őt *Perlaky* párbajképtelen embernek nyilvánította.

Legujabb.

Olaszország gyásza.

Monza, augusztus 4.

A király felhatalmazása alapján az itteni székes-egyházi elhozták a lombard királyok vaskoronáját és a koporsóra tették. A koronát az állami és egyházi hatóságok részvétele mellett vitték át a királyi kastélyba diszes kísérettel és igen nagy tömeg sorfala közt.

Róma, augusztus 4.

A lapok szerint egy ma tartott minisztertanács azzal a kéressel foglalkozott, hogy *Bresci* fölött a szenátus, mint állami törvénysszék, vagy pedig a milánói esküdtsszék ítélien-e? A minisztertanács egyhanglag a mellett nyilatkozott, hogy az ügyet az esküdtsek elé utalják.

A *Tribuna* jelentése szerint a *Va'ikan* a klerus tagjait egész Olaszországban kivétel nélkül utasította, hogy vegyenek részt az Umberto királyért tartandó gyászünnepeken. A lap hozzátesszi, hogy ez az első eset, hogy az egész olasz klerus részt vesz nemzeti jellegű manifestációban.

New York, augusztus 4.

A *New York Herald* jelenti: A rendőrség és az olasz hatóságok olyan anyagok a birtokában vannak, amely kétségtelen bizonyosságot szolgáltat arra, hogy *New Yorkban* és *Pattersonban* korondók fő ellen összeszökvetést tettek. Az anarkisták, akikről felteszik, hogy *Umberto király* és más uralkodók meggyilkolása céljától utastak el, különböző irányt választottak. Ugyanaból a céltől mindig többen szövetkeztek, hogy arra az esetre, ha valamelyiknek a dolga nem sikerül, vagy a tettől visszariadna, mindig legyen, aki helyébe lép.

Berlin, augusztus 4.

A *Nordd. Allg. Ztg.* szerint *Viktor Emanuel* király *Vilmos* császár részvétlétviratára következőleg válaszolt:

Táviratod mélyen megthatt. Bizonyítékát látom benne annak, hogy át akarod rám ruházni azt a testvéries barátságot, melylyel oly kegyetlenül meggyilkolt kitűnő atyám iránt mindenkor viseltél. Emléke, mely szívünkben kitűrhethetetlenül megmarad, a házainkat és népeinket egysítő köteleket épp oly megváltoztathatlanokká fogja tenni.

Monza, augusztus 4.

Viktor Emanuel király a szárazföldi és tengeri haderőhöz napiparancsot intézett, amelyben ezt mondja:

A nemzet fájdalma *Umberto király* tragikus halálán bizonyára visszhangra talált a ti szívetekben, jó, hűséges katonáim. E gyászterhes pillanatban gondolataim mindnyájatok felő fordultak, hogy ruháztok át rám azt a szeretetet, melylyel az elhunyt királyt körül-vettétek és melyet atyám példájára teljes katonaszívemből viszonozok. És veletek együtt azokra a bajtársakra is gondolok, akik *Krótában*, *Erythraeában* és *Khinában* a hagyományos olasz katonai erényeket tanusítják és a diéső nemzeti lobogót, a haza nagyságának és egységének szimbolumát magasan lobogtatják.

A khinai háború.

London, augusztus 4.

A lapok *Sanghaiból* a hó 2-ikéről kelt távirat közölnek, amely szerint az oroszok *Niucsvang* mellett vereséget szenvedtek és kénytelenek voltak a *Niucsvang* és *Port-Arthur* közti vasuti vonalat feladni. Vagy 40.000 khinai körülzárta *Tasikov* mellett az orosz sereget. A szállítás az orosz vasuton lehetlenné vált. Továbbá híre jár, hogy a khinaiak nagy számban benyomulnak *Koreába*, hogy az orosz összekötő vonalat fenyegezzék. Négy orosz gőzöst a khinaiak tüze-lése elsüllyesztett vagy megrongált.

London, augusztus 4.

A tengerészeti miniszterium Seymour tengernagytól táviratot kapott, amely szerint a tengernagy tegnap meglátogatta a nankingi alkirályt. Az alkirály, — ugymond a távirat — igen barátságosan viselkedik és élénken ügyel arra, hogy a Yangce-völgyben fentartsa a békét. Az alkirály megengedte, hogy egy 3000 főnyi angol csapat partraszállhasson Sanghaj védelmére. A következő nap az alkirály visszaadta a tengernagy látogatását és úljólag is bizonyítékát adta barátságos érzelmeinek. Végül jelent a tengernagy, hogy a Yangtse-völgy nyugalmának érdekében teendő intézkedések ügyében egyezmény jött létre.

Nyiltér.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai vakaság és elmezsavar ellen. Evente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvostudor
rendel. n. pontja intézetében V. Váci-körút 18. Házon kívül is kezel: mechtváros, vidékre is megy.

Szt-Lukácsfürdő

gyógyhely

BUDAPEST.

szanfurdók, helyi iszapkezelés, stb. első ellátás. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Magasalpesi gyógyhelyek.

Levico

(500 méter)

Vetriolo

(500 méter)

DÉL-TIROL.

Arsén-, vas- és gyögyforrások, elismert kútnó hatással vér-, ideg- és női bajok stb. ellen. A Levico-arsénvizet minden gyógytárbán kapható.

Előkelő elsőrangú gyógytelep.

(Nyáron és télen nyitva.)

Remek kővé, enyhe éghető, az új kor köve em uszók minden testrészbe merlelő kárpelen, ivó és fürdővíz k, társas- és sportmunkások. A Valisugna vasút állomása, egy órányira Trientből. Követlen forrásban 11 össekötés minden irányból és vizont. Prospektusokkal szolgálna az utazási vállalatok és az igazgatóság iradák Charlottenburg (Berlinerstrasse 30) Levico (Dél-Tirol)

Távirati cím: Polly, Levico.

Dr. Polly-Polacsek vezérigazgató.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLET-

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alapított 1842-ben.

Tisztán köcsönös. Részvényesei nincsenek.

Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül

Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

	Frank
Összes vagyon 1899. végén	1,563,961,334.30
Tehermertes nyereségny tartalék (felesleg)	248,458,802.64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyereségek	11,295,336.79
Összes bevétel 1899-ben	305,129,933.73
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak 1899-ben	136,627,132.38
Ervényben levő biztosítások	5,454,223,894.51

Legszabadelvűbb kötvény-feltételek.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a

MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerne.

ENGEL GIZELLA

KELL IGNÁ CZ

jegyesek

Nagy-Kosztolány.

Budapest.

NYILATKOZAT.

A Szt. Lukácsfürdői Kristály forrást üdítő s az emésztést nagy fokban elősegítő italtul legjobban ajánlhatom. Dr. Déval Mór székesfehérvári kerületi tisztviselő orvosa, V. Akadémia-utca 13. sz.

„Gleichenberg gyógyhely“ lásd hirdést.

Dr. Kovács Jenő

ügyvédi irodáját

VII., Kertész-utca 43. szám

alá helyezte át.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Swinemünde, augusztus 4. Egy csónak, amely utasokat akart szállítani a Lollinból Swinemündembe menő „Freja“ gőzös fedélzetére, felborult. Mint a Swinemünder Zeitung jelenti, 8 ember megfuladt. Négy embert egy fia mentett meg.

Budapest vendégei.

Bécs, augusztus 4. A néhány nap óta itt időző orosz középiskolai tanulók holnap Bécsből Budapestre utaznak, ahonnan visszatérnek hazájukba.

Vilmos császár a munkásokhoz.

Erlin, augusztus 4. A császár tegnap este Bremerhavenben rendjeleket osztott az Észak-német Lloyd és a hamburg-amerikai konzul tizenöt-tizenöt munkása közt és az alkalommal a következő beszédet intézte hozzájuk:

Fogadjátok császári köszönetemet azért az odaadásért, amelyvel munkátokat végeztétek. Fáradhatatlan munkátok tette lehetővé, hogy hajóink idejekorán elindulhassanak és hogy csapataink a kellő pillanatban megjelenhetnek a harcsteren. A haza érdekében dolgoztatok és a köszönet érte ez a kitüntetés, a melyet ezenel nektek adományozok. Ez az érem azonban nemcsak munkátokért kifejezett köszönetemnek jele, hanem kifejezi elismerésemet is azért, hogy nem követtétek a hazátlan bitangok példáját, akik éppen most abbahagyták a munkát. Becstelenn az, aki hazáját cserben hagyja. Ti megmutattátok, hogy becsületese emberek vagytok és ezt juttassa kifejezésre ez a kitüntetés.

A császárnak ez a kifejezése: „hazátlan bitangok“ a sztrajkáló hamburgi kikötőmunkások ellen irányult.

Berlin, augusztus 4. A hamburgi kikötőmunkásoknak Vilmos császár által való megíeddedését a császár helytelen informálására vezetik vissza. Mert nem igaz, hogy a Khinába szánt expedíció a munkások bérmozgalma által szenvedett halasztást. Ezt a halasztást a munkások okozták, akik 3000 munkást elbocsátottak, hogy egy pár száz sztrajkálóit kényszerítsenek a munka feltétel felvételére. A bérmozgalom még jóval Ketteler meggyilkolása és az expedíció elhatározása előtt kezdődött.

A kóburgi fejedelem temetése.

Kóburg, augusztus 4. Alfréd szász-kóburgi góthai herceg temetése ma dében ment végbe. Vilmos császár, a veséisi herceg, a bessenzi nagyherceg, a román trónörökös, Károly Edg kóburgi herceg és más fejedelmi személyek jelenlétében. A gyászmenet a kastélyból a kastélyterren és parkon keresztül a fekete draperiakkal díszített Mörice-templomba vonult, ahol az özvegy hercegnő Albany herceg nő és a többi fejedelmi személyek voltak jelen. Miután Backvesen főszuperintendens gyászbeszédet mondott, Kressmar főszuperintendens és evangélikus, római katolikus és görögkeleti lelkészség segédlete mellett megáldotta a holttestet. A koporsót este a mauzóleumba szállítják és ott elhelyezik. A gyászszertartás után Vilmos császár az özvegy hercegnőnél részvétlátogatást tett.

A bizalmatlan szultán.

Konstantinápoly, augusztus 4. Nagy felütést kelt, hogy a szultán parancsára mindazokat a hőlgyeket és urakat, kik a szolamlikon konzulátusi engedéllyel jelen akartak lenni, visszautasították. Ezt az intézkedést a monzai eseménynyel hozzák kapcsolatba és a konzulátusok iránt való bizalmatlanság jelölül tekintik.

Krüger proklamációja.

Pretória, augusztus 3. Krüger és Botha kiáltványt bocsátottak ki, amelyben kijelentik, hogy minden kárt, amelyet az angolok a farmoknak okoznak, megtérítenek, ha a farmok tulajdonosai csapatáknál maradnak.

London, augusztus 4. A Reuter-ügynökség jelenti Afonesburgból tegnapi kelettel: Hunter táborok táborában 2500 boer van, Hamiltonóban 1500 boer 9 ágyuval. Eredetileg 5000 boer volt a völgyben. Azok, akik elmenekültek, most küldöttek által

tudakozódtak a feltételekről, melyek mellett megadhatják magukat. A táborokban nagy mennyiségű marha is van. Az utakat 20 mérföldnyire kerületben kocsik zárják el.

A sajtókongresszus.

Páris, augusztus 4. Ma délelőtt tartotta a nemzetközi sajtókongresszus Singer elnöklöle alatt záróülését. Singer köszönetet mondott azért a fogadtatásért, melyben a kongresszus tagjai részesítettek. A kongresszus a szervező bizottságra bízta, hogy állapítsa meg a legközelebbi kongresszus helyét.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 4. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) E héten az időjárás változókéonyabb volt és az árak néhány mérvadó külföldi piacon csak azért emelkedtek, mert attól tartottak, hogy az eső az új termények kvalitásának ártathatna. Az árak azonban e hét elején gyengébbek, mert az aratásról szóló jelentések meglehetősen reményteljesek, csak Magyarországból érkeztek kevésbé kedvező jelentések, sőt egyes panaszok is hallatszóttak rossz aratási eredmények miatt. Ennek folytán későbbi határidőkre nézve kedvezőbbé vált a hangulat és emelkedő árfolyamok mellett a határidőkre nézve a hét folyamán fedezeti vásárlások történtek. Buza 10, rozs és zab 14, 6-tengeri 15, új tengeri 3, repce 20 fillérral emelkedett. Új tengeri csak azért emelkedett ily kevéssel, mert utabban az időjárás a kapás veteményeknek nagyon kedvezett.

Jegyzetek: Buza öszre 8.06—7.99, rozs öszre 7.34—7.29, zab öszre 6.32, tengeri julius—augusztusra 6.50—6.52, szeptember—októberre 6.53, május—júniusra 5.26, repce augusztus—szeptemberre 13.70—13.80.

Allandóan emelkedett az effektív-árak irányára. Vásárlási kedv ugyan nem igen mutatkozott, de a kínálat még kisebb volt. Szükséglet esetén buza, rozs és tengeri ára 10—15, zabért 10 fillérral magasabb árakat kellett engedélyezni, mint volt szombaton.

Nagyon nehezkesen indult a campagne árpában. A mai heti tőzsdén az érdeklődés leginkább árpa felé irányult. Németországból már sok reflexions jelentkezett és csak azért volt csekély a forgalom, mert a kínálat még kevés volt. Egy itteni sörház 117 kocsirakományt vásárolt uradalmi árpából 7.57 koronán Leván. Morvaországi uradalmi áru 6.60—6.75 koronán kelt el a származási állomáson, felsővidéki uradalmi áru 8.25 koronán Diószegen, magyarországi északi vasuti vidékekről 6.25 koronán; prima árúrt Gyöngyösön 8.— és 8.25 koronát, tiszavidéki állomásokon 6.75 és 6.25 koronát fizettek. Az árpa irányára szilárd volt. Egyébként ma csekély volt az ület, de az irány szilárd maradt. Buza 15 fillérral volt drágább mint múlt szombaton.

Eladatott: 3000 métermázsza 6-bánsági buza 74 kilós 7.40 korona 3 hónapra Bécsben, 6-felsővidéki 75.7 kilós 7.77 kilós 7.60 és 7.75 korona bécsi malomban, 78 kilós 7.30 korona Érsekújvárott, új buza 71 kilós 7.60 korona Galgócon, 80 kilós 7.60 korona Nagy-Szombaton, 79 kilós Szeredán, 78 kilós vörös felső-eóri 8 k. Pozsonyban, mokriini 78 kilós 8.25 k. Obereggenndorfban.

Rozs 15—20 fillérral szilárdabb volt.

Eladatott: Érsekújvárott 6.72½ k. Nyitrán 6.65 k. 6.65—6.70 k. N.-Szombaton.

Tengeri újban 15 fillérral emelkedett.

Lisztnek gyenge keletet volt.

New York, augusztus 4. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9¼ (9¼/8) Szept-re 8.20 (8.30), Novemberre 8.90 (7.90). New-Orleansban helyben 9¼ (10¼/8). — Petroleum Stand white New Yorkban 8.05 (8.05), Stand white Philadelphianban 8.— (8.—). Refined in Cases 9.35 (9.35). Credit Balances at Oil City 1.27 (1.27). — Zsir: Western steam 7.15 (7.22). Rohe és Brothers 7.40 (7.40). — Tengeri irányzata állandó. Aug-ra 43.— (42¼/8). Szeptemberre — (—). Okt-re 39¼/8 (39¼/8). — Buza irányzata állandó. Piros ősi helyben 81¼/8 (80¼/8). Aug-ra — (—). Szeptemberre 80¼/8 (80¼/8). Okt-re — (—). Decembebre 81¼/8 (82¼/8). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3¼ (3¼/8). — Káv: fair Rio T. sz. 9¼ (9¼/8). Szept-re 7.70 (7.80). Novemberre 7.55 (7.95). — Liszt: Spring Wheat clears 2.85 (2.85). — Cukor: 4¼/8 (4¼/8). — On: 32.— (32.—). — Réz: 16.10 (16.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 4. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.)

Buza irányzata tartott. — Aug-ra 74.— (74¼/8). Szept-re 75¼/8 (75¼/8). — Tengeri irányzata tartott. Szept-re 37.— (36¼/8). — Zsir: Szept-ra 6.80 (6.85). Okt-re 6.82 (6.90). — Szalonna short clear 7.42 (7.47). — Sertéshús: Augusztusra — (—). Szept-re 11.85 (12.05). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

MÓKA BACSI MESEI.

Nyurga Pista.

Volt egyszer egy legény, annak Nyurga Pista volt a neve. Azért hitták így, mivel olyan hosszú volt, mint a menyeyi latorja, de akkora erő lakott benne, mint egy csorda bivalyban.

Nyurga Pistát sokat csufolták a faluban azért olyan hórihorgas volt. Utoljára megunt a dolgot és azt mondta:

— Tudom Istenem, nem csufoltok, ha majd visszajövök közétek, mert úgy tudjátok meg, most elmegek világgá szerencsét próbálni.

Volt még egy pár garasa, azt zsebre vágta, volt egy görhes gebéje, arra fölült s elnyargalt. Neveit, aki csak látta, mert amint a lovon ült, a lába egész a földig leért.

No de azért csak ment, menedégtét hetedhét ország ellen, félig a ló vitte, félig ő vitte a lovat s utoljára odaért egy rengeteg erdőbe. Alighogy ideért, lerogyott alatta a görhes gebé, kimult szegény párja a világból.

Hej, nagy bánatnak adta erre magát Nyurga Pista. Mit csináljon ló nélkül ebben a rengeteg erdőben?

Busul, busul, egyszerre csak két holló röpül eljébe s azt kérdezik:

— Mit busulsz, Nyurga Pista?

— Hogyne busulnék, mikor kitélt a lovam alólom?

— Soh'se busulj, inkább add nekünk a lovadat, hadd együk meg. Menj tovább ezer lépést, majd találsz te magadnak külön lovat, ha jó szived van.

— Csak egyétek meg a lovamot, azt mondta Nyurga Pista, hiszen én úgy se venném már semmi hasznát.

Avval ott hagyta a varjukat, indult tovább szépen gyalogosan. Megy vagy ezer lépést, hát mi nyihog ott előtte a földön? Egy szegény ló. Megnézi, hát a bal hátsó lábába egy hosszú, hosszú nyíl van fúródva.

Megesett Nyurga Pistának a szíve a szegény lovon és kihúzta a lábából a nyilvesszőt. Abban a szempillantásban talpra ugrott a ló, megrázkódott és olyan gyönyörű aranyszőrű paripa lett belőle, hogy párját sehol se lehetett találni.

Csodálkozott Nyurga Pista, de még jobban csodálkozott, amikor megszólalt a paripa:

— Köszönöm Nyurga Pista, hogy ezt tetted velem. Otszáz esztendeje, hogy belém lőtte a Kutyafejű vitéz a nyilat s azóta egyre itt kinlódok. Most már ül fel rám, aztán elvislek, ahová akarod.

— Ejnye, azt mondja Nyurga Pista, hát ki az a Kutyafejű vitéz, mert eddig soha még hírét se hallottam?

— Oh, az a legerősebb teremtes a föld kekségén, mindenkit megöl, aki csak az útjába

akad. Hires vitéznek voltam én is a paripája, de azt is kipusztította a világból.

— No, már nekem mindegy, akármilyen erős az a Kutyafejű vitéz, azért mégis csak oda akarnék menni.

— Jól van, azt mondja a paripa, odaviszlek, de aztán magadra vess, ha valami bajod esik. Új föl rám s menjünk.

Fölült Nyurga Pista, — de bezzeg ennél már nem ért ám a lába a földre, — aztán mentek, mint a forgószél, még annál is sebesebben, egyszerre csak azt mondja Nyurga Pista:

— Ejnye, micsoda fényesség ez a földön? Alljunk meg, édes lovam.

Megállt a táltos s Nyurga Pista egy fényes kardot vett föl a földről.

— Hej, azt mondja a táltos, ez volt az én régi gazdám kardja, csak kösd föl, még szükséged lehet rá.

Fölkötötte Nyurga Pista, aztán mentek tovább. Mentek, mentek, sebesen mint a forgószél, de még annál is sebesebben, egyszerre csak oda- kap Nyurga Pista a szeméhez.

— Jaj, azt mondja, mindjárt megvakulok! Mi az a nagy fényesség itt előttem?

— Ez bizony a Kutyafejű vitéznek a kastélya.

Megnézte Jancsi, hát véges végig csupa gyémántból volt építve s kakaslábon forgott szűnős szüntelen.

— Hej, hogy megyünk be ide!

Még ezt ki se mondta Nyurga Pista, a táltos paripa neki rugott a forgó kastélynak és egyszerre megállt.

— No most édes gazdám, szállj le rólam s nyulj a bal fülembé.

Belenyult Pista, hát mit húzott ki belőle? Olyan aranyos, gyémántos ruhát, hogy még királyfinak sines különb. Hamar felöltözött, aztán ráfújt a táltos és erre olyan szép legény lett belőle, hogy hetedhét országban se volt párja.

— Édes gazdám, azt mondta a táltos, most éppen nincs itthon a Kutyafejű vitéz. Menj föl a kastélyba. Az első szobában van egy kád víz, a második szobában egy kád bor, a harmadikban egy kád égő parázs, mindegyikben fűródj meg s ha eddig is erős voltál, ezután még hétezerszer erősebb léssz. Ha megfűródtél, menj végig a szobákban.

Bement Nyurga Pista a gyémánt kastélyba s majd elvette a szeme világot a nagy fényesség, amint az első szobába bement. Hamar megfűródött a kád vízben, aztán a második szobában a borban, a harmadikban az égő parázsban.

Mikor ez megvolt, végig sétált a többi szobában. Sétált, sétált, nem talált egy lelkét sem, végig sétált már hétszáz szobában, de sehol még csak egy eleven legyet se látott.

— Uram s én Istenem, gondolta magában, hát senki sines itten?

Azzal benyitott a hétszázegyedik szobába. Hát amint benyit, mit lát ottan? Egy gyönyörű,

de gyönyörű királyleányt. Nap ragyogott a jobb vállán, hold a bal vállán, fényes csillag a homloka közepén. Megörült a királylány, mikor Nyurga Pistát látta, de mindjárt meg is dőbben és azt mondta:

— Jaj, hogy kerülsz te ide? Tudod-e, ki nek a kastélyába jöttél? Ha itt kap a Kutyafejű vitéz, ezer halállal halsz meg. Szaladj vissza, a merre jöttél.

— De hiszen, azt mondja Nyurga Pista, nem azért jöttem én ide, hogy elszaladjak, hanem hogy lássam, milyen is hát az a Kutyafejű vitéz, aztán meg azért, hogy tégedet magammal vigyelek.

Amint ezt mondta, rémitő nagy bungással egy háromszáz mázsás buzogány röpült be az ablakon.

— Jaj, azt mondja a királylány, nemsokára itt lesz a Kutyafejű vitéz! Mindig így szokta haza dobni a buzogányát, mikor már csak hetven mérföldre van innen.

— Én meg így szoktam neki visszadobni, ni! — azt mondta Nyurga Pista.

Avval fölkapta a háromszáz mázsás buzogányt, megforgatta, mint valami hitvány pelyhet és dobta vissza, amerről a Kutyafejű vitéz dobt. Röpült a buzogány, röpült és éppen a Kutyafejű mellének vágódott, hogy majd lefordult a lováról.

— Tyűh — azt mondta a Kutyafejű vitéz — de mellette legyintett valaki a buzogányommal. Ki lehet az, te nyomorult lovam, hogy a kutyaék egyék meg a májadat!

— Senki egyéb, hanem Nyurga Pista, az van ott a királykisasszonyért.

Megharagudott erre a Kutyafejű vitéz, megsarkantyuzta a lovát, egy jót rá is vágott és egy pár szempillantás alatt otthon termett a kastélyban. Nyurga Pista éppen akkor vezette le a királyleányt az udvarra, hogy majd elmege vele a táltos paripáján.

De hiszen nem viszed el a királyleányt, Nyurga Pista! Most meghalsz, ha ezer lelked is van. Gyere ki velem birkózni az ezüst szűrűre.

Jól van, lementek az ezüst szűrűre. Pista is fölült a lovára, ugy viaskodtak. Viaskodtak, viaskodtak három nap meg három éjjel, egyiket se fogott a másik kardja.

— Ez nem ér semmit, azt mondja a Kutyafejű, birkózzunk amugy.

Avval leszálltak a lovukról. A Kutyafejű vitéz megkapta Nyurga Pistát és derékig vágta bele az ezüst földbe. Kiugrott Pista, megkapta a Kutyafejűt és térdig vágta bele. Kiugrott a Kutyafejű is, megkapta és derékig vágta bele. Törődött is ezzel Pista! Megint csak kiugrott, meg akarta kapni a Kutyafejűt, de egyszerre olyan melege lett, úgy megszomjult, hogy majd meghalt, elfogyott minden ereje.

— No, azt mondja a Kutyafejű, most véged van, megöllek.

Abban a szempillantásban két holló röpült

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(19)

Szónokolt, nagyokat lendített az öklével, káromkodott és átkozódott s a kocsis, aki valami kék szöveten kívül, amely az ágyékát fődte el, teljesen meztelen volt, méltó ellenfélnek bizonyult. Közben mind a ketten egyre Tarvinra mutogattak. Olyan látszatja volt a dolognak, mintha a származását, az őseit kutatnák és magyaráznák, tulajdonképpen pedig valószínűleg a súlyát méregették és ezen veszekedtek. Néha-néha úgy látszott, mintha már megegyeztek volna, de csakhamar egészen elfőrlől kezdték újra a dolgot, a vita esirájára tértek vissza és ismételték az utat és az utazás idejét becslégtették.

Az első negyedórában Tarvin felségesen mulatott, mind a két félnek egyformán igazat adott és egymás ellen ingerelte őket. Azután biztatta őket, hogy végezzenek, s mikor látta, hogy nem halgatnak rá, hirtelen elviselhetetlenné vált neki a forráság és közjéjük mennydörgött.

A bivalyos ember kimerülten pihent meg egy pillanatra és ezt a pillanatot a babu arra használta fel, hogy Tarvinnak rontott, karjain ragadta és valóságban a fuébe ordította:

— Minden rendben, nagyságos ur! Mindent elrendezek én! Ez az ember nagyon művelő ember! On a pénzt ide adja, én mindent elintézek.

Hanem villámgyorsan ragadta meg Tarvin másik kezét a bivalyos és idegenszerű beszéddel kérve kérte Tarvint, hogy csak valahogy rá ne hallgasson az ellenfelére. Mikor most Tarvin akaratlanul hátrált egyet, mind a ketten követ-

ték, szabadon lévő karjukkal szinpadiasan kísérve szavaikat, miközben az állomásfőnök mindig angolul beszélt, a bivalyhajtsár pedig a fehér embertől való irigységéről is megfélekedett. Most Tarvin mind a kettőjüket lerázta magáról, utat-káját a kordéba vágta, felpatant rá és elkiáltotta az egyetlen indulás szót, amit tudott. Szerencsére az a szó éppen az volt, amely Indiában mindent megmozgat:

— Challoh!

Ami annyit jelent, nagyjából, hogy előre! Marakodást vizálykodást és kétségbeesést maga mögött hagyva Nicolas Tarvin, a topazi, Colorado állambeli, begördült a radsputanai pusztába.

HATODIK FEJEZET.

Négy nap örökkévalóság is lehet az emberre nézve. Azokat a körülményeket, amelyek között ez bekövetkezhetik, Tarvin teljesen megtalálta a bivalykordén, amelyről kilencvenhat órával azután, hogy a ravuti porból kiszabadult, lekászolódt. Ez a kilencvenhat óra úgy nyult el mögötte, mint portól lepelt, rikácsoló szörnyeknek valami kísértes menete. A bivalykordé óránként harmadfél angol mérföldet tett meg.

Mialatt egy magas parkányfalu téglavörös folyamán mentén mászott végig, addig Topazban — ó boldog Topaz! — egész vagyont lehetett nyerni, vagy veszíteni! Az utolsó falatozások alatt, miközben a hajtsár valami régi puskánál is könnyebben kezelhető pipáján szipakolt órák-hosszat, Amerikában városok keletkezhettek és dülhettek volna roma Thebához hasonlóan. Az ilyen pihenők alatt — úgy tetszett neki, mintha egyéb se volna az egész utazás ilyen pihenőknél — Tarvinnak mindig az volt az érzése, hogy az Egyesült-Államok minden egyes polgára megelőzi és kimondhatatlanul kint okozott neki az a tudat, hogy ezt az elvesztett időt soha életében nem pótolhatja!

Skariátpiros fejú karsu nádak mint zászló-

rudak meredtek ki a moerasas lapály magas fűvélből, a szalonkák és fürjek nem igen tartották szükségesnek, hogy a bivalyok elől kitérjenek, s amikor Tarvin egyszer a hajnali derengésben egy csillag sziklára jutott, két fiatal párdücut pillantott meg, amint macskamódra játszódtak.

Néhány mérföldnyire Ravuttól a hajtsár a kordé aljáról széles kardot vett elő, a nyakába akasztotta s azontul a husángja helyett azzal csapkodta a bivalyokat. Tarvin látta tehát, hogy itt, épp úgy, mint a hazájában, mindenki föl van fegyverkezve, hanem a három lányt nehézkes acéit ugyancsak számalmasnak látta a könnyű, alkalmas revolver helyett.

Egyszer Tarvin felállt a kordéban és jókedvűen hurrát kiáltott, mert azt hitte, hogy egy prairie-szekernek a ponyvatetejét pillantotta meg, pedig csak egy óriási gyapotrakomány volt, amelyet tizenhat bivaly húzott s a talaj alakulása szerint föl- és aláhullámozott. Az egész uton az indiai nap perzselte a fejét, hogy végül már nem értette, miért is diacsérlette előnyű Colorado állandó napfényét. Hajszaiban a harmat esilógott a sziklatömbökről, mintha gyémántokkal lettek volna beszóva, de tájában a folyammedrek homokja villanásokat szórt, hogy bele kellett vakulni.

Estefelé hűvös, száraz szél kerekedett s a halomláncolatok, amelyek a szemhatárt elzárták, hallatlanul változatos szinopompában tündököltek. Most értette csak meg, miért beszélnek a Kelet csodás világáról, mert a magaslatok mintha csupa rubinból és ametisztből lettek volna, közbe-közbe pedig tejjelhezen, opálos csillámlás vegyült. Kinyújtózkodva a hátán feküdt Tarvin a bivaly-szekerében s az eszthajnalpírba meredt s e közben azon töprenkedett, vajjon a rádza nyaklánc vetekedhet-e majd ezzel a ragyogással.

— A telnök tudjak, mi vezet ide engem — dünyögte magának. — Ezt jó jelnek tekintem.

(Folytatása következik.)

Pista felé. Éppen az a kettő volt, akinek a lovát adta oda.

— Jaj, azt mondja, ne öl meg meg, várj, míg egy szót szólok ennek a két hollónak.

— Nem bánom én, ha akár egész verset mondsz is nekik.

— Oh édes hollóim, azt mondta Pista, loecsantsatok rám egy kis vizet, mert mindjárt ki-puszit ez a Kutyafejű a világból!

— Oh édes Nyurga Pista, hiszen éppen azért jöttünk.

Azzal ráloesoltak egy kis vizet, mindjárt nem volt melege Nyurga Pistának, elmúlt a szomjúsága s ha azelőtt is erős volt, most még hetvenhétzserette erősebb lett. Megkapta a Kutyafejűt és úgy odateremtette az ezüst székfűzre, hogy egész nyakig süppedt bele.

Bezzeg nem tudott innen a Kutyafejű vitéz többet kiugrani. De ha tudott volna, se ért volna rá, mert Nyurga Pista fölfogta a kardját és egy csapásra úgy lenyisszentette a Kutyafejűnek a fejét, mint a parancsolat.

Hej, de megörült erre a királykisasszony. Nyakába borult Nyurga Pistának, megölelte, megcsókolta és azt mondta:

— Te az anyém, én a tied, ásó-kapa se válasszon el bennünket egymástól. Én a Fehér király lánya vagyok és ez a Kutyafejű vitéz úgy rabolt el az édes apámtól. Gyerünk hozzá.

A királylány felült az aranyosztrű táltosra, Nyurga Pista a Kutyafejűnek a lovára — ez a másik táltosnak a testvére — és elnyargaltak.

Nemsokára odacérta a Fehér királyhoz. No volt öröm, mikor a Fehér király meglátta a lányát. Mindjárt neki adta Nyurga Pistának a fele királyságot és megvolt a hetedhét országra szóló lakodalm.

A lakodalom után egy hónapra azt mondta Nyurga Pista a feleségének:

— Elmegyek egy kicsit, megnézem a szülőföldemet.

Vett maga mellé ezer katonát, tíz nagy szekér pénzt és elment a falujába. Mikor meglátták, hogy valami nagy király jön, mind eleibe mentek nagy alázattal és a kegyes grációjába ajánlották magukat.

— Hát aztán tudják-e, hogy ki vagyok én? Bizony senki se tudta.

— No hát, én vagyok a Nyurga Pista. Megfogadtam, hogy addig nem jövök haza, míg nagy ur nem lesz belőlem. Látták keetek, most király vagyok és ezt a tíz szekér pénzt hoztam keeteknek, hogy holtig megemlegessék Nyurga Pistát.

Volt öröm. Mind azt kiáltották:

— Eljén Nyurga Pista, a mi fölséges királyunk.

Talán még most is kiáltozzák, ha el nem hagyták.

KÜLÖNFÉLÉK.

Idegenbe.

Idegenbe hogyha akadsz
Sírhanokra,
Járj közöttük óvatosan,
Csendbe, lopva.

A halottak álmát zajjal
Meg ne zavarod,
S el ne tipord a hantokból
Kinőtt avart.

S a sírdombról ha szóródott
Göröngy szerte,
A többihez óvatosan
Vissza tedd te.

Talán annak, ki a földben
Régen pihen
Sírí hantját nem gondolza
Már senkisé.

Talán ő is idegen volt
E vidéken,
Es a halál itt, távolban,
Erte épen.

Talán nem volt megtört szemét
Ki befogja,
Nem volt, ki a bucsú-mát
Elzokogja.

Ki tudja, tán valamerre
Messze, távol,
Egy anyóka most is hirt vár
A fiáról...

Idegenbe hogyha akadsz
Sírhanokra,
Járj közöttük óvatosan,
Halkan, lopva.

S ha egy rózsavagy egy szegfű
A kezébe:
A legárább sírhalomra
Oda tedd le.

Feleki Sándor.

† **Hosszu lovagias ügy.** Még tavaly kezdődött az itt következő párbajhítoriája. Egy amerikai reporter de Nevers, az ismert komponista és zenekritikus és Salera tenorista között olyan heves harcot hozott létre, hogy az egyik végre annyira sértett fellé vált, hogy provokálnia kellett a másikat. De Nevers csak egy szórakozásból Amerikába ment tavaly barátjával és régi iskolatársával, Edouard de Reszkevel. Amikor a Grand Opera Companyval Bosztonba érkezett, a bosztoni Journal riportere bemutatta magát s kérte a művészt, hogy meginterviewolhassa. De Nevers szívesen állt rendelkezésére, nagyon közlekeny volt és sok mindenfélét elmondott. Másnap azután menyőcsapásként lepte meg a Journal cikke, amelyben többek között azt a kijelentést találomra írták neki, hogy a Grand Opera Companynak egyáltalában nincs tenoristája. A tenoristák pedig közös érdelemmel bosszúért léhgtek erre. Epikoeok Saleza kijelentette, hogy nyilvánosan inzultálni fogja de Nevers-t, még ha háború is lesz a dologból. De Nevers pedig ment a színházhoz és Saleza megfélekedezt arról, hogy inzultálja. De Nevers cáfolatot küldött a Journalnak, azonkívül a megsértett művészek mindegyikéhez levelet írt, amelyben sa-nalátat fejezte ki. Salerát azonban nem lehetett kibékíteni, olyan sértő levelet írt, de Neversnek, hogy az levelet írt neki, amelyben tudatta, hogy Európába való visszaérkezésük után segédei jelentkezni fognak nála. Azután haza kerültek Európába és de Nevers szekundánsai: Mr. Buntimen a Saturday Review és Mr. Bloch, a Gaulois tagja találkoztak skariak, de kétszer is inába. De Nevers két heti halasztást adott Salerának a válasza s knightsbridgei otthonában varta Salera szavát, aki a Convent Gardenben énekelt. S most Salera a Royal Opera szezonjának a befejeztével elutazott Biarritzba. A sajtóságos lovagias ügy pedig húzódik tovább, el a végtelenségbe.

† **Weber patikus recipéje.** Érdekes régi orvosi recipéjéről emlékezzek meg, amelyet Weber János híres eperjesi gyógyszerész adott ki az 1614-ben a pestistől remegő ember vizsgálására. Jellemző a korra ez az írás, amely mint valami prédikáció hangzik:

Vedd elő minden te bűneidet, ahhoz tedd szádnak vallását, szív-beli meg-szánást bánást, arra töles két szemed törrásából folyó vizeket: az egyyik folyas legyen az emulandó világnak gyönyörűségéről való elfeledkezés; a másik Niennyel boldogságról való gyorsori elmélkedés és kívánás. Ahhoz tégy vagy ezer fonászkodásokat, Isteni és ayafluit szent szeretet: ezeket mind összekösd egy csomóba és Isteni félelemnek törővel töd egybe és abból csinálj leiki pilulákat; azoknak ízet élesíts meg az világi-nyomorusagoknak gondolkodásával és az örökké való kinoknak elmélkedésével. Azokból minden reggel, delben, este végy alkalmasint magadhoz és cly vele. Ez a második eszköz pestis ellen, ugy mint az életnek megváltoztatasa. Ez a legnashosabb Recepta, melyet nem Galenus, sem Me-sua szerelt, hanem önmaga a Szent Léldk az 50. Soltarban.

† **Elfeledett orvosság.** A tintának gyógyító hatására már tíz esztendővel ezelőtt figyelmeztette az orvosokat Unna, a híres bőrgyógyász. Ez a figyelmeztetés azóta csaknem feledésbe ment. Most azonban dr. Leistikow újból felhívja az orvosok figyelmét a tintára, mint gyógyszerre, amely szerinte a bőrgyógyászatban kitűnő sikerrel alkalmazható. Azt mondja többek közt, hogy ő a tintát fürdő és borogatások alakjában csaknem minden esetben kiválóan jó eredménnyel alkalmazta a bőr gyuladós megbetegedéseimél, mint fájdalom és viszketés-csillapítót, továbbá a fekélyesedő bőrbajoknál, ugyszintén a bőr vizenyős hólyagosodásánál, mely esetben a bőrgyógyászok meglehetősen gyorsan leszárította s a felhám képződését elősegítette. Leistikow három—tíz százalékos tannin-oldat és két—öt százalékos ferroszulfát-oldat elegyítése révén minden egyes alkalommal frissen készült tintát használt gyógyításra.

† **Ujjítás a gyászviselésben.** Kínában és Japánban fehér a gyász színe. Rövid idő óta erre a miniatúra New York előkelő hölgyei közül sokan ezt a divatot iparkodnak meghonosítani. A fennálló divatot meg akarják törni. Pényvtelen selyem, crepp, indiai szövetek ennek a gyász divatnak fő anyaga. A kalapok rizzszalmából vannak, fehér rózsákkal díszítve, de level nélkül. Szóval igaz az, hogy gyászban is sok a hiúság.

† **Egy kis félreértés.** Madame Loudon, a ker-tészettel foglalkozó írónő, egyszer Wellington herceget levélben arra kérte, hogy megnézhesse híres bikkfáit (beeches). Az őreg herceg felbontja a levelet, fölveszi a szemüvegét és olvassa az aláírást, nem úgy, amint volt, hogy C. J. Loudon, hanem így: C. J. Loudon.

Ez nyilván Carl Jakob, a londoni püspök — mondogatta magában. Még az irás is megerősítette ebben a föllevésében. És jól előlasván még egyszer a levelet, arra az eredményre jut, hogy az érdemes püspök élénken óhajta látni a nadrágjait (breeches). Ez egy kicsit különös volt, az őreg herceg csodálkozott is, de végül mégis megnyugodott. Hát a nadrágokat akarja látni a püspök. És hát bizonyosan az a nadrág kell neki tulajdonképpen, melyet ő Waterloo-nál viselt, talán valami festményhez. Sietve küldte meg tehát a vezetés nadrágot. A püspök nagyot bámult, még nagyobb, mint amikor a herceg a levelet megkapta, sőt amulásába még az az ijedelem is vegyült, hogy jó Isten, a herceg talán megháborodott. Siet a miniszterelnökhöz, lord Russelhez, hogy közölje vele aggodalmát. Csak hogy ezalatt a herceg is ugyanolyan gondolt a püspökről, mint ez ő róla és ő is kötelességének tartotta, hogy a furcsa esetről a miniszterelnököt értesítse. A herceg éppen jókor jött, a püspök és a miniszterelnök éppen róla beszélt. A három jeles férfiak aztán sikerült a levél igazi értelmét megállapítani. Hogy a londoni püspök helyett madame Loudon értenőd, hogy nem breeches-ről van szó, hanem beechesről és úgy tovább. Madame Loudon is megkapta csakhamar az értesítést, hogy csak tessék, szívesen látják, nézze meg kedvére azokat az óhajtott bikkfákat.

† **A gyomor a háboruban.** Volszelez, egyik legöregebb és legtapasztaltabb angol vezér érdekes dolgokat mondott nemrég a katonai bátorságról. Egészen más ez, mint az a bátorság, a mely a mindennapi életben van meg. A koresma hősenek, a ki a legvéresebb verekedésben is megállja a helyét és a legrettegettebb párbájhősenek is inába száll a bátorsága, a mikor a harctéren a golyók fütyülni kezdenek. A katonát azonban, amikor a csatamezőn harcol, nem lehet megcsalni. Ösztönszerűleg érzi, hogy annak a tisztnek a bátorsága, aki vezeti, valódi vagy pedig mestersélt-e. Csak az igazi bátorság hatott át a katonára és tudja őt magával ragadni. De a katonai bátorság, mondja Volszeley tábornok, nagy részben a gyomor állapotától is függ. A bátorság minden mozzanata, harci lelkesedés, hazaszeretet, dicsvágy és önfegyelem kártavész, ha a katonán kívül a táborban hosszabb ideig rosszul táplálkozik. Kadix ostrománál az angolok több rohamot intétek az erőd ellen, valamennyi csütörtököt mondott. Ekkor a vezénylő tábornok elkeseredésében azt kiáltotta oda a csapatainak:

— Szegyeljétek magatokat! Ti marhasültektel táplált angolok vagytok és visszavornak benneteket ébenkórász spanyolok, akik csak narancsot esznek!
Ez hatott. A következő rohammal az angolok a várat bevették.

† **Ehező angol katonák.** Egy Angliába visszavért hadiüldösítő borzalmas dolgokat mesél a dél-afrikai harctérről. Ha Anglia csak sejténé is, hogy milyen férfiak intézik sorsát, gondolkodóba esnék azon, hogy hasonló férfiak legyen-e a flottáért is felelőssé. Ezután leírja a hadiüldösítést, hogy midőn Rundle tábornoknak a wenburg—senekali utat ugyszólván egészen a basuto-földig őriznie kellett, a katonákat éhezette. Sok gyalogos alig tudta magát továbbvonsozni a gyengeségtől. A katonák teljesen lesorványodtak, csak úgy zörög rajtuk a csont. Aki ezt le akarja tagadni, az az igazságot tagadja le. Hosszabb időn keresztül más enivalójuk nem volt a katonáknak, mint minden másodnap egy font durva liszt, amelyet még meg is kellett főzniük a farszót gyaloglás után. A következő nap egy font kétszeresült, ezenkívül mindennap egy font nyers húst kaptak, amelyet azonban tíz eset közül kilonszer nem tudtak megfőzni. Ha a katonák legyvert vett a kezébe, kezei reszkettek s nem tudott lőni, de nem a gyáva-ságtól, hanem a gyengeségtől és kimerültségtől. Ti itthon mulatok, énekeltek, szórakoztok s katonáitokat ottan Dél-Afrikában éhezették, de annyira, hogy nem egyszer láttam, mikor egy katoná egy négerrel verekedett egy marék durva lisztért. Így fejezi be a tudósító az írását.

† **Világító rák.** Az indiai Óceánban meglehetősen mélysgöben az ugynevezett olóltan ráknak egy példányát találták, amelyet a kalkuttai akváriumba küldtek megfigyelésre. Törzsének átmeztése halvan-két centiméter, kinyújtott lábaival csaknem egy mé-

ter. Rendkívül erős ollói vannak és borzalmasan falánk. Két óra alatt ötven darab tengeri állatot falt fel, amely abban a medencében volt, ahol elhelyezték. Este a belőle kiáradó fehér foszforoszálók fény az egész medencét bevilágította.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

„1900” Ön kis programot kér tőlünk a párisi tartózkodásra s egyebek közt azt a kérdést is felveti, hogy: hol töltse az ember Párisban az estét. Ez utóbbi kérdés veszedelmes, de csak azért, mert könnyen félreértésekre szolgáltatatható alkalom. Mi azonban bátran nekivágunk ennek a veszedelemnek s felülünk önnek épp oly jóhiszeműen, mint amilyenél ön kérdez beünnel. — Páris megismerése már magában véve egyike a legnehezebb dolgoknak s a jelen pillanatban még a szokottnál is nehezebb: Páris egy mindenség s az a világ most még egy másik mindenséggel, a kiállítással van tetézve. Ez a kiállítás, mely mellesleg megjegyezve sokkal nagyobb és nagyobb-szerű, mint az emberek általában gondolják, minimális számításokkal legalább igényel 12—14 napot, hogy az ember csak valami fogalmat szerezzen róla. És ekkor keményen kell járni reggeltől estig, úgy hogy fáradhatatlan láb és még fáradhatatlanabb szem az, amit a Párisba készülő utasnak leginkább kívánhatunk. Nemcsak mulatság ez, hanem munka, kemény munka. Ez azonban ne riaszassa önt vissza: ezt a kiállítást olyan embernek, akinek csak valahogy módjában van, *okvetlenül látnia kell*, mert ilyen harminc-nyeven esztendőn belül több nem lesz. Nem lesz azért, mert a nemzetek hosszú időre kimerítették magukat e világtárlat nagyszerűségeiben. — Nos ezek után csak az a kérdés, hogy a kiállításon kívül mennyi időt szán valaki magának Párisban s a környékének a megnézésére. De ha ön látta a Louvret, a Notre Dame-ot, a Pantheon-t, — ha megnézte Versailles-t, Saint Germain-t, Fontainebleau-t és Saint Denis-t, — akkor ön még, mindig tozosan veheti a szemünkre, hogy „de hisz ez mind csak Baedeker, — hol van Páris, maga az a rejtelmes Páris?!...” Hát magunk is bevalljuk, hogy ez az első eleven Páris, amit ön eddig még nem látott, sokkal érdekesebb mindazoknál a fentebbi látványosságoknál. Hol van ez? Mindenütt és sehol. Ezer más meg más arca van: elegáns és lelkelen nagy coote a Grand-Hotel idegen-zsaroló negyedében, daloló grisetto a Quartier-Latin diákjai közt, ravasz és kapzsi bourgeois a dolgoz negyedekben, előkelő marquis a Faubourg Saint Germainben, veszedelmes gigolette a Villette, a Grenelle s a külső boulevardok vörös-öves maquereaux-i közt, bohém-királynő a Montmartre művészkörméiben s végül az a kankánzó Rayon-d'or a Moulin Rouge tájékán... Mindez és még sok más együtt: Páris, és mindez érdemes látni és pedig együtt, mert különben csak hézagos képet kap az ember ebből a mindenségből. De hogyan? Sok évi párisi tapasztalat után egy igen banális módot ajánlunk: Tessék mentől többet utazni az omnibusok *impérialéján* és tessék mentől többet kiutazni a nagy boulevardok kávéházai előtt és nézni. Nem elvesztett idő ez: egy a Café de la Paix előtt eltöltött délután többre tanítja az embert, mintha a Louvre katalógusát könyv nélkül betenülte. Pusztán csak néze a boulevardon elvonuló ezereket, ekkor lát a mélyére az ember annak a szellemes és veszedelmes párisi temperamentumnak, mely annyi nagyot és annyi rettenetesen tudott teremteni. Ekkor érti meg az ember ezt az örökké forradalom és éle között ingadozó ideges verakátot... De ön az estéket kérdi. Hát legyünk mindjárt tisztában azzal, hogy van egy fehér és van egy fekete Páris: ez utóbbi nem annyira nőknél való. Hanem tegyük mindjárt hozzá a hölgyek meggyújtására, hogy az emér kalandosságától eltekintve, ezerszer érdekesebb az a másik, a fehér Páris. Mi rézünkől még a magányosan utazó uraknak is azt ajánljuk: járjanak el mentől többet a Théâtre Françaisba és az Odéonba. Olyan templomai ezek a nagy művészi hagyományoknak, amelyekhez fogható sehol sincs több a világon. Az an el kell menni a Porte-St. Martinba a Coquelin s a Sarah Bernhard-színházba az ő kedvéért. A Vaudeville-t is látni kell, hogy Refanet lássuk a Mme Sans Gène szerepében... A Bouffes, a Nouveautés, a Palais Royal csupa olyan színházak, mint a Vig-színház, mikor „erős” darabokat ad... A Théâtre Antoine, a dékadens és újító színpadi eszmék próbaszínháza már inkább íróembereknek való különlegesség. A Châtelet többnyire gyermeknek való óriási kiállítás mesedarábokat ad. A Batignollesban nagy népi melodramákat játszanak, melyek nem érdeke-

lenek, mert itt látja az ember, hogy micsoda dolgok hatják meg a petit bourgeois romantikus és forradalmár lelket. Hat a Folies Bergère, a Casino de Paris, az Olympia, a Scala, a Parisiana, az Eldorado, a Folies Marigny s az Ambassadeurs? Többé-kevésbé mind orfeumok ezek. A Folies Bergèrebe esetleg asszonyok is elmehetnek s az Ambassadeurst érdemes megnézni a Paulus kedvéért. Nos és most jön Párisországnak egyik legérdekesebb birodalma: Montmartre, mely a koldus költő Villon óta úgy látszik az elkezeredett bohémek vig tanyája. Valaha a Chst noir volt a központja, de a „Sörös korszak Napoleonia”. Salis meghalt s most máskor tartják fenn a hagyományait. Itt vannak: a Tabarin, a Grand Guignol, a Buite à Fursy stb. — valamelyikébe e művész-korszaknak kvetetlenül el kell menni, mert ez elfajult utolsó troubadourok nemcsak nagyon jellegzetesek, de dalaik közt olykor igaz gyönyökre akadunk. Ön azt kérdi, elmen-e a Bullier egy diákbájjára? Ha igazán ismeri akarja Páris-t, okvetlen menjen el, sőt menjen el egy éjjel a Moulin-Rougeba is. Ha ez az intézmény ma már inkább az idegenek kedvéért áll is fenn, érdekes annak a forradalmi jövedve, cinikus zsvaja és megható szerelmielensége. Azt hisszük csak merő idegenre hathat a Moulin csábitóan, az igazi párisit inkább elszomorítja. De ha a Moulinból kijön ön éjfélok, el ne felejtson valamit: Menjen be a szomszédos Café de la Mort-ba! Ott annak a csontokból font esillárai alatt, koporsó asztalainál nézze meg, hogy kejei közepette a halál micsoda borzongató paródiában gyönyörködik ez a szézelyes és kiszámíthatatlan párisi nép... De most, hogy bejártuk a párisi mulatóhelyeket, — itt el kell hagynunk önt: éjféli van. Jó éjszkat és szerencsés utat!

P. Gy.

M. E. Gődöllő. 1. Okvetlenül kell utlevelet váltania, különben nem engedik határa szólni. Az utlevelet személyesen kell kéri az illetékes rendőri hatóságnál, ahol bemutatandók a születési és illetőségi bizonyítványok és katonakönyve. Be kell igazolni azt is, hogy adófizetési kötelezettségei nincsenek. Ha az utlevél kiadásának semmi akadályba nincs, személyleírát vesznek föl s azt felküldik a belügyminiszteriumba, ahol az utlevelet kiállítják. Az utlevél beérkezése 8 korna. 2. Az amerikai magyar egyesületek címet megtudhatják newyorki osztrák és magyar főkonzulatusunknál. 3. Az a vállalat feltétlenül megbízható, legjobb és legújanyosabb, ha vele lép érintkezésbe az utazás és uti ellátás dolgában.

Petrarca. Budapest. Már megint. Miért nem nyaral? A pihenés önnek jót tenne igazán. Mai küldeménye így szól:

Üdv-ohaj.

— Szonett.

Mint Ádriának két öten Velence

Ringatja halkán karsú termetét:

Lelkemben ekként hinti szerteszt

Sugár-alakját szívem báj-kegyence.

Ah nem tudom már: tisz-e vagy kilenc-e

Az évek száma, hogy felém a lét

Eszményül hozta Laura bölgy-fejét,

Mint friss gyémántját egy antik szelence.

De azt tudom, hogy szívem lángzatában

Övön lén érzeményem általában,

Hancem leginkább mégis akkoron:

Midőn a holdfény bővös, hűvös éjjel

Sugárít enyhítve zúgja széjjel

At völgyön, fűvön, bércen, nyomoron!!!

Köszönjük. És most békén hagyhat ismét néhány hónapig.

Orosháza. 1. Baesky I.: Kereskedelmi vegyészet (3 korona 40 fillér). Szerényi Husó: Iparkémia (3 korona 80 fillér) Mind a kettőt a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál rendelheti meg. 2. A folyamodványt dr. Weinmann Fülöp kőr. közlegyőzőből kell küldeni (VI. Andrássy-ut 1.) Csatlóndók: erkölcsi és szegénységi bizonyítványok, valamint hivatalos igazolása annak, hogy a kölcsönt kereskedésre vagy iparüzésre kívánja fordítani. 3. Folyamodhatik akarmilyen felekezeti egyén. Bélyeg nem kell a kérvényre.

Vasuti. Szeptember 1—12. napjain lesznek a vizsgák. Akkor tessék feljönni s kérvényét *személyesen* benyújtani a dékani hivatalban. A vizsgapénzt is ott kell lefizetni.

M. V. Mtk. Megkapja az engedélyt, ha az illetékes hatóságok is véleményezik s erkölcsi tekintetben nem esik kifogás alá.

Ö. L. Folyamodjók az árvaszékhez, hogy fiát nagykorúsítsák. Ha be tudja igazolni, hogy a fiu elég erőteljesen bír az önlőláságra, aligra lesz akadály a kivánságának.

V. Zs. Hajdu-Böszörmény. Sajnáljuk, de ezuttal lekéselt. Mire megkaptuk, már nem volt aktuális, különben is gyenge.

F. A. Csuska. Zay Adolf miniszteri tanácsos a tanfolyam igazgatója. Levelet címezze VIII. Luther-utca 3. szam alá.

H. S. Budapest. Szalkay társulata most Orosházán játszik.

Diplomás kisasszony. Levelel éppenséggel nem utatott; sőt gyorsan felelünk, hogy alkalomadtán megnit felkeressen. Tehát: 1. Arról, hogy mit olvashatnak fiatal lányok és mit nem, nagyon eltérők a vélemények. Az egyik végletet éppen a szerkesztőségi tanácsadók képviselik, a másikat a — mamák. Mi azt tartjuk, hogy mindent; a mamák, ha nem is kizárólag, de első sorban a szakácskönyvet favorizálják. Ami Halbe darabját illeti, az kivételképpen igazán nem minden fiatal lánynak ajánlható olvasmány, noha tanulóság történet. Csak hogy olyan, mint az aiosopi mesék; azok is kire üvös befolyással vannak, kire veszedelmek. Egy francia pedzsgógus felolvasta egy és ugyanazt a tanulóság történetet 100 háztendőes gyerekeknek. Egy vasoit gyerekről mesélt, aki belopózott az éléskamrába, megevett egy egész tortát és halálosan megbetegedett. Kilencvenhárom gyerek rémülettel arcán hallgatta a históriát, a többi észre sem vette a tanulságot, hanem villogó szemmel kérdézősködött a torta után. Hogy jó volt-e? 93 gyereket kigyógyított a mese a torkosságból, három valószínűleg alig laste az alkalmat, hogy belopózhassék az éléskamrába. Aki a 93 közül való, az mindent olvashat, aki a hét közül, az csak a szakácskönyvet. 2. A nő nevé: sohasem mondják. A 3-ik és 4-ik kérdésre egyben felelünk. Az ember nagyon szerethet egy lányt, noha más lányokkal is társalog. Sőt esetleg különös előszeretettel beszélget más lányokkal, mert csövegés közben titkos gyönyörűséggel gondol arra, hogy az *egy* mennyivel bájosabb, mennyivel otosabb mind a többinél. A tetteft közömbösség különben is a legjobb poliika. Ha „leplezetlenül mutatjuk érzelmeinket”, mint ön írja, a másik fél rendszerint unatkozik. Egy kis incselkedéssel pedig maga csalja ki a másiktól leplezetlen érzelmeit. Ha vannak!

Nőnei előzető. 1. Osztályviszágát kell tenni a különböző tanfolyagokból s külön érettségit a gimnazium összes tanfolyagból. Mind ezekre a vizsgákra pedig külön-külön engedélyt kérendő a vallás- és közoktatásiügyi miniszteritől. 2. Az egyetem dékani hivatala szivesen küld prospektust, ha levélben hozzá fordul. 3. Négy évfolyam, illetőleg nyolc félév.

Hajnalcsillag. 1. Aki 16 év, 4. l. vagy III. osztályú jövendőmi adó alá eső, összesen legalább 105 írt évi tisztajövendele után fizetnek államadót. 2. Majdnem minden nagyobb városban van. 3. Nem titja a valláosságot. 4. Eri 40.000 korona fizetése és 24.000 korona személyi pótléka van, lakása pedig természetben. 5. Igen, elfogadja. Meg is érdemli, mert megoldozik érte.

Csinego Béla. Ha tizenyolcadik évét már betöltötte, a szülők beleegyezése nélkül is változtathatja vallást. (1868: LIII. t.-c. 2. §-a.)

V. oszt. tanuló. 1. Erdészeti akadémia Selmecbányán van. 2. Két évig kell azután gyakorolnokokodni. 3. Erdőgyakornok, erdészlejtő, erdész, főerdész, erdőmester, erdőtanácsos, erdőigazgató. 4. Ugy van szervezve. 5. Négy évig tart a tanfolyam. 6. Van. 7. Négy középiskolával és megfelelő ipari gyakorlattal bárki beiratkozhatik. 8. Nem ártalmas. **D. A. B.-Drószeg.** Revue d'Orient et de Hongrie. évi előfizési ára 12 korona. Minden magyar királyi postahivatalnál megrendelheti.

P. O. Budapest állomásoknak: a 6., 32., 38., 44., 68., 69. és a bosnyak 3. számú gyalogezredek. Valamennyinek van önkéntes iskolája.

K. S. I. Igen, kérheti a szolgálat újabb elhatalasítását s ha igazolja, hogy az időt tanulmányainak folytatására kívánja használni, a halasztást minden valószínűség szerint meg is kapja. 2. Valamennyi osztrák területen állomásozó gyalogvezés és lovas tűzerezedet itt fel nem sorolhatjuk; de vagy meg a Seidel-féle „Dislokation und Eintheilung des k. u. k. Herres” című könyvet, abban megtalálja mind, 1 koronáért beszerezheti a Grill-féle cs. és kir. udvari könyvkereskedésben, V. Dorottya-utca 2.

Szigetvári. A király azt a tiz szobrot a nemzetnek ajándékozta, azzal a rendelkezéssel, hogy a szobrok a székesfővárosban állíttassanak föl.

126.572. sz. előzető. Ha levele hozzáknak jutott, akkor már arra válaszoltunk is, de bizonyosan elkerülte a figyelmét. Ismételve meg a kérdéseket s akkor szivesen megírjuk az üzenetet másodsor is.

135.067. sz. előzető. Kérdésére csak a kir. műegyetem dékani hivatala (VIII., Muzeum-körút 8. sz.) adhat érdemleges választ. Mi nem tartathatjuk allandó nyilatvartartásban, miar és hol üresedik meg egy öszüdnijes hely.

S. A. Vágszered. Theuriel: A szamóca. Karozag: A kis mama. Lubiche: Ajánlott levél. Poier: Hol a férj? Bayard: Az első férj. Najao: Ó. Szomahazy I.: Hóluvas. Valamennyit megrendelheti a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában, az egy-egy vigjátéknak 80—80 fillér.

Pályaválasztó. 1. Alig hisszük, hogy megnyilik, mert a miniszter még nem tette meg a szükséges előintézkedéseket. 2. Van kiállítás róla s a közgazgatási tanfolyamok felállítás mar bevezetése az államosításnak. 3. Körülbelül annyi értéke lesz, mint a felső kereskedelmi iskolai érettségének.

Kilaly. Csak addig érvényes a jegy, ameddig a székert használja. Ha egyszer onnan eltavozott, megszűnt a bérlete is.

Cs. K. Luk. A pójai kikötő-parancsnoksághoz kell folyamodni s melléklendők: születési bizonyítvány, szülei beleegyezés, tanulmányi okmányok és katonai orvos bizonyítványa, hogy a folyamodó tesztileg alkalmas e nehéz tengerészeti szolgálatra.

Szerencsés előfizető. 1. A budapesti keleti kereskedelmi akadémia a kereskedelmi diplomáciái, a bécsi cs. és kir. konzulsági akadémia a politikai diplomáciái pályára képesít. 2. A konzulsági akadémia való fölvetélt a közös külügyminisztériumból kell folyamodni. Ugyanannan kapnak prospektust is, mely a pályázat föltételeit tartalmazza. Érettségi, születési, erkölcsi bizonyítványok csatolandók. 3. Akkor is a külügyminisztériumhoz kell folyamodni, hogy fölvegyék az akadémiára. 4. Két tanuval, két-két heti időközben meg kell jelenni az illetékes lelkésznel és személyesen, előszóval kell bejelenteni, hogy az egyházi kötelekéből kilép. A kultusz és iskolaadót azonban a kilépés után is kell fizetni öt évi.

Tudakozó. 1. Folyamodék az illetékes gyámhatósághoz, mely azután ki fog a hallgatni az atvát, vagy a törvényes gyámot és a legközelebbi rokonokat. Ha azok is igazolják, hogy a folyamodó a saját vagyona kezeléséhez elég férfias érettséggel és megbízhatósággal bír, kimondják a nagykorúságot. 2. Ajánlatot kell beadnia. 3. Igen, szükséges. 4. Azonnal le kell tenni.

Aszód vidéki gazdákör. Mindazokból a tantárgyakból, amelyeket a felső kereskedelmi nem tanítanak, a reálskólák felső osztályaiban pedig tanítanak, osztályvizsgát; majd az összes előírt tantárgyakból külön érettségi vizsgát kell tenni, — mindezekre pedig külön-külön engedélyt kell kérni a vallas- és közoktatásügyi minisztertől. Az előkészületi tankönyvek neve tessék a két különböző iskola tantervét s előírt tankönyveit összehasonlítani s a különbözőzeti tárgyaknak megfelelő tankönyveket beszerezni.

Hú olvasó. Személyesen kell érte jelentkezni az illetékes rendőri hatóságnál, a születési és illetőségi bizonyítványokkal. Ott megvizsgálják, hogy az utlevél kiadása nem ütközik-e akadályokba s ha minden rendben van, személyleírását vesznék föl s az aktákat az utlevél kiadása céljából fölterjesztik a belügyminisztériumhoz. Az utlevél bélyegilletéke 8 korona. Az egész eljárás körülbelül egy hónapot vesz igénybe.

S. B. M. I. A vizsgálat folyamatban van. 2. 50.000. 3. 1,800.000 ember.

F. M. Tass. Öt éve már annak, hogy azt a bandát felejtették.

W. Zs. Zuglói. Méltóztassék ezt a Herkulesfürdő igazgatóságától vagy Szőlőban, a bolzár teledei mindenképpen megújulni. Ott napról-napra nyílvantartják, hol jrt a tejedelem.

Zenész. 3. Engedélyt kell kérni a költőnek, a kinek dalait meg akarja zenésíteni.

Legnagyobb előfizető. Nem evült el s ha megreklamálja, meg is kapja.

Temesvári báró leánya. 1. Nem sértés, sőt öntre nézve dicséretes tulajdonság. 2. Egyszerien visszahúzza a kezét, minden megjegyzés nélkül. 3. Nagyon helyesen cselekszik.

Ügyvédjelölt. 1. A vallas- és közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodnia. Ha még az őszön akar érettségi vizsgát tenni, minél előbb folyamodjék. 2. A vallas- és közoktatásügyi miniszter engedélyvel beszámítják, ha vonatkozó kérészet alaposan megindítja.

F. L. I. Ha az ember valamely társaságba lép, egyszerű meghajással üdvözlő a jelenlevőket együttesen, nem pedig külön-külön. Ugyancz a szabály all a bunczusra nézve is. Tehát sem az a fiatal ember, sem a leány nem hibázott. 2. Férfi mindig bevárni tartozik, hogy a nő nyv tson neki kezét.

K. J. Boyza. A földmívelési minisztérium annyi ösztöndíjat kezel, hogy azokat és fölteleiket itt a szerkesztői üzenetek szük keretében le sorolni lehetetlen. Ha megírja, melyik tanítézet ösztöndíjára vagy melyik ösztöndíj fölteleire kívánsói, szivesen válaszolunk, de így általánosságban csak azt válaszolhatjuk, hogy valamennyit a földmívelésügyi miniszterhez kell folyamodni s melléklendők a születési, tanulmányi és szepenségi bizonyítványok.

Vitakozó. A főrendház új szervezete óta nem tagjai többé hivatalból; csak azok, akiket ő felsége főrendházi tagokká kinevez.

Mernők. Ha Németországon át akar Parisa utazni, akkor utlevelet kell váltania, máskülönbön nem. Az utlevelet személyesen kell a lépéseket megtenni az illetékes rendőrhatalóságnál. Az utlevél kiállítás díja 8 korona.

Hú olvasó. Kolozsvár. A pályázatokat — ugy tudjuk — már kiirták. Méltóztassék a fölteleket írni a szepéti Dugonics Társaságnoz és a nagyváradi Szilgietti Társasághoz fordulni.

Pecsi előfizető. Igen, szolgálhat. Semmiből sem kell vizsgálnia.

S. B. Y. I. Miniszteri engedéllyel lehet, másképp nem. 2. Nincs joga nozza s azt nem is lehet többé megszerezni.

R. J. Budapest. Irhat akár a képre, akár a kép hátára s azt, ami önnök teszük.

Székesfejervári előfizető. Jelentsék be az esetet egyenesen a belügyminisztériumnak, onnan majd nézkedik a közegészségügyi osztály.

László. Szeresse meg Pinterits K.: A könyvvel elmélet és gyakorlati című könyvét, abban mindenféle módszer benne van. A Budapesti Napló kiadóhivatalánál megrendelheti 5 korona 40 fillertért.

Anna. Nem kötecs gratulálni, de illik.

2240. sz. előfizető. 1. Szivesen megmondják annak a lapnak a kiadóhivatalában. 2. Feszti Géza igris dolgozóitarsa a Budapesti Naplónak. Különbön kir. posta és táviratú föltesz. 3. Mind a kettően csak a hivatásuknak, a kritikának élnek. Mas foglalkozásuk nincsen. Nem is jutna rea idejük. 4. Még nem döntött ebben a kérdésben a vallas- és közoktatásügyi miniszter. 5. Nemcsak Temesvárott, de Budapesten is megkaphatja, akarmelyik könyvkereskedésben.

135 418. sz. előfizető. Ha az összes tényezők véleménye a keresma mai elhelyezése mellett van, nem hiszszük, hogy eltávolított onnan, ha husz esztendeig ott volt. A hatóságok azonban igenis van joga eltávolítani, ha csak egy araszszal is közelebb van a templomhoz, mint azt a törvény rendel.

Uj előfizető. 1. Ha mindazokat a családi körülményeket, amelyeket leveleiben elősorolt, orvos bizonyítványokkal igazolni tudja s különben megfelel a törvényben előírt fölteleknek, megkaphatja a családientartó címén való fölmentést. 2. Ha vádjait be tudják igazolni, a közigazgatási bizottsághoz forduljanak a panaszokkal.

B. F. I. Frakk-ötözötben vagy Ferenc József kabátban, a szorint, hogy a lakodalom ünnepeisen vagy csak szük családi körben folyik le. 2. Az alvezetes címe: nagyságos.

Gyevta. Haonavtöl századosig 3000 korona mellékiövédelmet kell kimutatni, ha a tiszet nem föltesse be barmincadik életévét. Haemine nem tul csak 2000 korona mellékiövédelmet kimutatása vagy ez összegnek megfelelő kaució letétele követeitük meg. Magasabb tiszti állásokban mind kevesebb a kaució.

Olvassékort tag. Sem azt a könyvmatos, sem azt az urat nm ismerjük, nem is hallottunk te öök sora.

E. S. A honvédménháza csak elagrött és elszegényedett honvédeket vesznék föl. Másokat nem. Többi kérdéseit tenat tárgytalanok.

KÖZGAZDASÁG.

Az ország termése.

Budapest, augusztus 4.

A földmívelésügyi miniszter ma újabb jelentést tett közre az aratás kilátásairól és általában a vetések állásáról, összefoglalva abban a gazdasági tudósítók által július 30-ikán észlelt állapotot. Július 20-ika óta, amikor a gazdasági tudósítók utóljára tettek jelentést, még inkább csökkent az ország terméskilátása, főleg a reknéb s előírt folytán és a sok helyen előfordult viharok következtében.

Általában tenhat a gazdasági tudósítók eddigi jelentéseiből az venető ki, hogy az idej gabonatermes várakozás on alul maradt. E mellett még konstataálni kell azt is, — mivel további meglepetésekre még mindig el lehetünk készülni, — hogy az alább közölt számszerű becslések ma sem tekinthetők még véglegeseknek.

Az ősz és tavaszi buza területét az 1895-iki országos mezőgazdasági statisztikai felvételek 5,515,000 kat. holdban állapították meg. A folyó évre nézve ugyanilyen kiterjedésűnek vesszük a nevezett területet. Mintogy a gazdasági tudósítók közül többen ismét panaszokdnak a termés-eredmények síányága miatt, sőt sok helyről erős mértékű eső ódásról adnak számot, a mar említett kedvezőtlen időjárasi viszonyok miatt, ez okból — bar a termést viszont több helyen elég jónak, sőt határozottan jónak is jelzik, ennek ellenére a termés-átlag egészen véve mégis ismét csökkenté formán az országunk minden vidéken. A csökkenés circa 270,000 mmazsára tehető és így országos átlagban a várható termésözam kat holdankint 6,63 métermazsa, vagyis a temehető összes termés, fölhev, hogy a bevetett terület tenlve 5,515,000 katasztrális holdra terjed, mintegy 35,58 millió métermazsára becsülhető. A mult éven termelt 37,45 millió métermazsa és így az idej termés mennyiségre közel 2 millió métermazsával lesz kisebb és minőségre nézve is legalább 15—20%-kal lesz gyengébb, mint az 1899-iki termés volt.

A rozs és a káliszertes területét szintén csak az 1895-iki adatok alapján lehet becsülni. Akkoriban a bevetett terület volt 1,840,975 katasztrális hold. Tekintve azonban, hogy a rozsvetést az idén részben rosszul telelték, ennek folyán azokat sok helyen kiszantották: nem lehet en, hogy az idén a fentjelzett területen kisebb területen aratnak rozst. A rozstermes-eredmények körül is több helyen sok esőadós érte a g zdatok, nemcsak minőségileg, hanem mennyiségileg is. Hősé, vihar, eső és jégeső jelentékeny kárt okozott az egész országban. Nehel a kevesebé karosodott rozs vetések között van elég sok szép és jó kvalitatu mag és ezeken a helyeken a mennyiség is kielégítő. Átlag azonban az összes rozstermes csak gyenge közepesnek mondható. Az egész ország termése-eredményét figyelembe véve, országos átlagban és kat. holdankint, mintegy 5,50 mmazsa remélhető, vagyis összesen körülbelül 10,33 millió métermazsa. Tavaly közel 12 millió métermazsa termelt. A rozs-termes is jóval kevesebbet tenat, mint a mult évi volt, még ha figyelmen kívül hagyjuk is azt a körülményt, hogy a learatott terület korántsem volt olyan nagy, mint a bevetett terület. A terméskilátás a ubus 20-iki állapotokkal szemben is mintegy 80,000 métermazsával csökkent.

A taraszi ápatermés-kilátások szintén nagyon sok helyen csökkentek. A hősé többnyire hirtelen megérte az arpat is és ennek folyán a kvalitás körül több helyen mutathozik nagy arányú visszaesés. A tavaszi arpatermés hozama, figyelembe véve, hogy a bevetett terület 1,787,192 kat. holdra becsülhető, országos átlagban kat. holdankint 6,30 métermazsára tehető, és így az összesen remélhető termés ere meny 11,27 millió métermazsa körül lesz. Tavaly 13,41 millió métermazsa termelt. Szemben a ubus 20-iki állapottal az ápatermés-kilátás csökkentése mintegy 190,000 métermazsa.

Az eredmények közül legnagyobb mértékű a esalódás éppen azokban a vidékekben, ahol különben legtöbb sűrűnát termelnek. Azokban is sok kárt okozott a július havi tikkesztő hősé, de karosította azt ezenkívül még a vihar és itt-ott a jégeső is. Különböző a kvalitás miatt sok helyen nagyon panaszokdnak a gazdák és csak helyenként van jó és szép kvalitás, ugy, hogy a terméshozadékot országos átlagban részben közép és részben gyenge közepesnek lehet jelzeni.

A bevetett terület 1,855,304 kat. holdra becsülhető, az átlagos termés hozam pedig kat. holdanként mintegy 6,09 métermazsára, ugy hogy végeredményképpen mintegy 10,26 millió métermazsa termés várható. Tavaly 11,79 millió métermazsa zab termelt.

A kukoricának a tartós szárazság sokat ártott és jó termés csak nagyobb esőzések mellett várható.

A burgonya is rosszul áll, de utabb esőzések még javíthatnak a késői burgonyán. A többi kápis-növényeket is megviselte a száraz idő.

A szőlők különösen is gyenge terméskilátását a legutóbbi szőlővarok és helyenként járt jégesők még inkább apszotják. A peronospora és lisztharmat szintén sokfelé mutkózik.

A gyümölcsstermes kilátása általában gyenge és csak az eredeji országrész egyes vidékein fogja a közepesé elérni.

A jelentés főbb számadatait itt közöljük, összehasonlítva a július 20-iki állapottal és a tavalyi terméssel:

	Várható termés 1900.	1900-ik évi	
	július 31.	július 20.	
Buza	36,573,892	36,851,477	38,451,555
Rozs	10,398,977	10,408,897	11,990,474
Arpa	11,276,393	11,276,393	13,469,095
Zab	10,260,583	10,325,213	11,788,014

Hetiszemle.

Budapest, augusztus 4.

Cabonauzet. (A Budapesti Napló tudósítójától.)

Az időjárás ezen a héten lényeges változást mutat fel. Gyakori esőzések, melyek az egész országra terjedtek ki a hőmérséklet lényegesen csökkentését vonták maguk után; a hét vége felé azonban ismét derült, meleg időnk van. Az aratás majdnem egészen bevégeződött és a eséplési munkák teljes folyamatban vannak, az eredményről azonban még ma sem lehet végleges képet alkotni. Több oldalról csaldásokról panaszokdnak, amennyiben a eséplési eredmény némely vidéken nem felel meg a táplált reménynek, e mellett a buza minősége sem egészen kielégítő és tulnyomóan sárga. Acélos piros buza csak kevés látható. A zab eredménye sem elégíti ki. A kü földi hírek szintén kevésbé biztatók, habár éppen nem rosszak. Németországból az utóbbi időben panaszok érkeztek a Balkán-államok aratási eredménye normalis. Dél-Oroszországban az eredmény jó, csak Franciaország kénytelen a gyengébb terméssel megelégedni, amit azonban a még meglevő régi készletek ellensúlyoznak. Amerikában a tavaszi buza tetemebb visszaesést mutat fel.

A külföldi piacok üzletmenete az eddigi nyugodt hangulatban maradt meg. A spekuláció általánosan tartózkodó és a fogyasztás is csak a legszükségesebb beszerzéseket eszközölte. Amerikában az áralakulás ugyan gyakrabbi változásoknak volt kitéve, tulnyomóan azonban lelel irányuló törekvést mutatott, miután az elszállítás kereslet csekély és a látható készletek a „Bradstreet's" becslése szerint 1,005,000 bushelre emelkedtek. Angliában a hangulat szintén nyugodt maradt, a tulajdonosok eladásra hajlandók, a kínált készletek azonban elég könnyen voltak elhelyezhetők és így az árakban változás nem állott be. Franciaországban csak csekély mérvű ingadozások voltak és a forgalom mérsékelt maradt. A német piacokon a fogyasztás némi vételkedvet tanusított, mert a termés felől panaszok hallatszottak és így az irányzat szilárdabba fordult.

Nalunk a torgalom némileg nagyobb terjedelmet öltött. Uj aru nagyobb mérvben kerül a piacra, de mégsem oly arányban, mint ez más éveken kövvetlen az aratás után lenni szokott. Buza és tengeri szilád, míg a többi cikkek jól tartottak maradtak.

Az üzleti hét részleteiről a köve közöket jelent-hetjük:

Buza lanyha irányzatban indult. A malmok általában inkább tartózkodók voltak és az arubirtokosok mérsékelt engedelményeket voltak kénytelenek megadni. Később azonban jobb kereslet állott be, a hangulat ismét megszilárdult, amibez az emelkedet határárpiae is hozzájárult és a mult héthez viszonyítva az árak így 15 fillert emelkedtek. A buza elég bőven van kinalva és egyes malmoknál gyorsan volt elnevezhető. Uj aru, mely minőségben ugyan nehéz, de szinte nagyobbára sárga, aránylag gyengébb érkezett. Piroscélos buzákra kivételi celokra voltak ugyan vévők, ily minőségek azonban ritkák. Az összforgalom 150,000 métermazsára, a hetinözalt 71,000 métermazsára teszük.

Rozs e het folyamán élénk keresletnek örvendett s különösen kivitei celokra volt teljes mult heti árakon könnyen elhelyezhető. Budapesti paritasban 650—62½ K-át, nyírvideki állomasokon Debre-

con-Nyiregyháza paritásán 6.—6.05 K-át fizettek. A hét vége felé némileg csökkent az árak,...

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) gyengén van kinalva és hízalóknál szükséglet esetén 10 f. magasabb árakat ért el. Gyárosok különösebb érdeklődést nem mutatnak és 5-75 K-ig fizettek helyben,...

Zab mérsékeltlen van kinalva, de a kereslet sem haladta túl a rendes mértéket. Az irányzat mindazonáltal szilárdan alakult, az árak is 5—10 fillérrel javultak,...

A hét végén néhány nagyobb tétel kelt el. Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A rohamosan emelkedő tengeri árak ellenére a szeszárak változatlanok maradtak és bár a fogyasztás is teljesen kielégítő, mégis elmaradt a szeszárak további emelése,...

Liszt. A lisztüzletben a lefolyt héten is nyugodt volt a hangulat, mert vevőink a buza változó arával szemben varakozó álláspontot foglalnak el. A lefolyt hetek száma igen csekély, ugyanint a forgalom keszarában. Az árak a hét végén következőképpen zárultak:

Table with columns for Szám (0-6) and Ar kor. (25.80, 24.90, 24.90, 21.80, 21.10, 19.90, 17.90). Includes sub-tables for Finom korpa and Gorbma korpa.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása a Budapesti Napló részére.) Azok a magvak, amelyek iránt jelenleg nagy az érdeklődés, meglehetősen élénk forgalmat idéztek elő, különösen a tarlórépa és részben bitorhere és lucerna is. Dél-Franciaországból eredő jelentéket szerint a lucernamag termését az ott uralkodó nagy aszály erősen megviselte,...

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére.) A szeszüzlet a bécsi tőzsde-jegyzések, de különösen a tengeriarak megdrágulása következtében szilárdan indult meg e héten és emelkedett árakkal záródik. Különösen jövő évi szállásra jó a vélemény és e termusra a napi ár nál 1/4—1 koronával magasabb árak érhetőek el. Mai jegyzések nagyban 36.50—37.—korona 10,000 liter-fokonként hordóval együtt, ab Budapest, készpénzfizetésre engedélyment nélkül. Egyes hordók egy koronával drágábbak.

Ipar és kereskedelem.

Miskolc kereskedelmi kongresszus. A szeptember 16 és 17-ikén Miskolcon tartandó harmadik országos kereskedő-kongresszusra meghívták a kormányt, kereskedelmi és iparkamarákat és az összes hazai kereskedő társulatokat és ezek útján az egész magyar kereskedő osztályt. A kongresszusra utazók az összes vasutakon mérsékelt áron utazhatnak az előkészítő-bizottság által kiállított igazolvány alapján. Ezen a nagygyűlésen alkotják meg a magyar keres-

kedők országos szervezetét és egyik főkérdés lesz a jogyasztási szövetkezetek ügye is.

Sorsolás. A Danaózhajózási Társaság 1882-ik évi május 1-i 4%-os 10,000,000 birodalmi márka értékű kölcsönének tizennyolcadik sorsolása elsajen volt a következő eredménynyel: Kihúzták 12 sorozatot 25 számmal, összesen 30 darabot egyenkint 400 márka, összesen 120,000 márka nyereséggel. Fizetendő 1900. november 1-én. Ezenkívül meg a következő számok nyertek: 67 73 80 90 112 176 428 430 453 509 812 és 869. — A következő kihuzott sorozatokból a kötelezvényeket még nem vették föl: 397 424 457 541 669 719 759 896 973 975 sor.

Fizetéskeptelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéskeptelenségeket jelenti: Wigidak Adalbert kereskedő Grác, Drostinec József kereskedő Zágráb, Franzeis I. C. kereskedő Laibach, Vecsek J. és fia gépgyár Gross-Heilendorf, Skopces Antal vegyes kereskedő Prága, Fritsch R. gépgyáros Nendeck.

Szeszárak. A kontingens nyersesz ár Budapestben 40.70 korona pénzben. 41.—korona áruban. Bécsben az irányzat lanya. A nyersesz ár 44.40 korona pénzben, 44.80 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő szekes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi aug. 4. Készlet 556 darab. Elkészett 1479 darab. Összesen. 2053 darab. — Eladatot 1583 darab. Maradt 498 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 88—92 koronáig, 230—280 kgr. súlyban 88—94 koronáig, 320—380 kgr. súlyban 90—96 k-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 84—92 koronáig, Malac 72—korona 100 kilonkint. A vasár élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, augusztus 4.

Szilárd irányzat mellett huszezer métermázsa buza került a forgalomba 5—7 1/2 fillérrel magasabb árakon. Rozs tartott maradt. Forgalomba került 1600 métermázsa rozs. Tengeriben szilárd volt az irányzat és 8500 métermázsa került a forgalomba 15 fillérrel magasabb árakon.

Eladottak:

Uj buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 87 1/2 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 77 1/2 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 150 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 4000 mm. 78 k. 7 K. 82 1/2 f., 500 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 77 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., felső, 500 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 300 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 450 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 1000 mm. 77 k. 7 K. 62 1/2 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 74 k. 7 K. 45 f.

Pestmegyevidéki: 150 mm. 80 k. 7 K. 67 1/2 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 65 f., sárga, 200 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 62 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 400 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 700 mm. 77 k. 7 K. 55 f., 250 mm. 77 k. 7 K. 67 1/2 f.

Bácskai: 300 mm. 75 k. 7 K. 60 f. Bihari: 900 mm. 78 k. 7 K. 60 f. Ó-buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 150 mm. 74 k. 7 K. 40 f.

Csongrádi: 4200 mm. 76 k. 7 K. 60 f. Makó: 1650 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 1650 mm. 77 k. 7 K. 77 1/2 f.

Szerémségi: 100 mm. 76 k. 7 K. 30 f., 1700 mm. 75 k. 7 K. 30 f., 400 mm. 76 k. 7 K. 30 f. Jászberényi: 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 800 mm. 78 k. 7 K. 65 f.

Júni 3 hónapra.

Arpa: 600 mm. 6 K. 25 f., 100 mm. 6 K. — f. Mindkettő készpénzfizetéssel.

Rozs: 100 mm. 6 K. 70 f., 600 mm. 6 K. 70 f., 500 mm. 6 K. 70 f., 100 mm. 6 K. 65 f., készpénzfizetés mellett, par., 300 mm. 6 K. 85 f. három hónapra.

Tengeri: 1500 mm. 6 K. 45 f., 4000 mm. 6 K. 42 f., 1000 mm. 6 K. 45 f., 2000 mm. 6 K. 47 1/2 f. Zab: 100 mm. 5 K. 50 f.

Készpénzfizetés mellett.

A keszuro hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with columns for B u z a, ki. és, and various price points for different types of grain and flour.

Table titled 'Egyéb gabonanevelők' with columns for item name, quantity, and price.

A határidőzlet folyamán a következő kötelesek történtek:

Table showing exchange rates for various goods like Buza októberre, Rozs októberre, etc.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing exchange rates for Buza októberre, Buza áprilisra, Rozs októberre, etc.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table showing exchange rates for Buza októberre, Buza májusra, Rozs októberre, etc.

A budapesti értéktözsde.

A forgalom hiánya a mai előtőzsdén az összes nemzetközi értékek ártelmozsolásában talált kifejezést. A változás igen csekély volt. A zárlat nyugodt.

A helyi piacon csupán Salgótkány fejlődött némi üzlet javult árak mellett.

A déli tőzsde változatlan volt.

A valutapia változatlan.

Az előtőzsde: Kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 688.—, Osztrák hitelrészvény 666.25, Osztrák-Magyar államvasút 664.— korona.

A déli tőzsde: Változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 688.—, Osztrák hitelrészvény 666.50, Osztrák-magyar államvasút 663.50, Rimamurányi 518.— korona.

Forgalomba került: Salgótkányi közbányánya részvény 640.— korona árfolyammal.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 665.—, Magyar hitelrészvény 687.—, Leszámitó bank részvény 453.—, Rimamurányi vasúti részvény 518.—, Osztrák-magyar államvasút részvény 663.—, Kőzuti vaspályai részvény 606.—, Villamos vasút 289.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

Table with sections I. Allamadósság, a) Magyar Allamadósság, b) Osztrák Allamadósság, c) Idegen Allamadósság, showing various financial data.

II. Más kölcsönök.

Table showing data for Budapesti fővárosi kölcsön, Tiszavidéki kölcsön, etc.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table showing data for Adria elsőbbségi kötvény, Kőzuti vasút, etc.

V. Bankok részvényei.

Table showing data for Bankjegyzet, Magyar iparbank, Fiumei hitelbank, etc.

* Az I—V. alatt jegyzett papirok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI—XVI. alatt jegyzetteik pedig darabonként koronákban.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table with columns for institution names (e.g., Bélvárosi, III. kerület) and their respective bond values in various currencies.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of savings banks such as Bélvárosi, III. kerület, and Budapesti.

VII. Eltérítők társaságok részvényei.

Table listing shares of various insurance and mutual aid societies.

VIII. Gőzmalomok.

Table listing shares of steam engine companies like Concordia and Béla Budapesti.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing shares of mining and brickworks companies such as Borsodi and Budapesti téglagyár.

X. Vasútvételek és gépgyárak részvényei.

Table listing shares of railway and machinery companies like Ganz and Ganz-Élektromos.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table listing shares of printing houses like Athenaeum and Franklin.

XII. Különféle vállalatok részvényei.

Table listing shares of various other companies including Alt. wagn. and Bpesti villamos.

XIII. Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing shares of transportation companies like Adriai tengerhaj. and Bpesti közúti vas.

XIV. Sorsjegyek.

Table listing various lottery tickets and their values.

XV. Pénzmekek.

Table listing gold and silver coins and their values.

XVI. Külföldi váltók (látra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, and Paris.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

- List of agricultural products and their prices: Jéggyökér: Heremag: lucerna magyar, korona, vörös aprószemű, korona, vörös erdélyi, korona, vörös bángási, korona, közpeselemű, korona, nagyszemű, korona, Disznószár: budapesti 54,50-55, korona, vidéki, korona, Táblaszalonna: légszárított vidéki, korona, városi 4 darabos 46,-48,50 korona, 3 darabos 50,50-51,50 korona, füstölt, korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség, korona, 120 darabos, korona, 100 darabos, korona, 85 darabos, korona azonnali szállítással, Szerbiai szokás szerinti minőség, korona, 100 darabos, korona, 85 darabos, korona, Szilvaiz: szlovéniai, korona, szerbiai 18,-18,50 korona azonnali való szállítással.

A bécsi értéktözsde.

Az előtizedésen a kínai rossz hírek ismét gyengültek az árfolyamok. Ellátás 4 1/2%-5% mellett simán folyt.

A dél tizedsére is átszármozott a kedveltség. Zárulat esendés.

Bécs, aug. 4. (Magyar értékek zórlata.) 4% aranyjárdék 115.60. Tiszai és szegeci kölcsön sorsjegy 139. Magyar vasúti kölcsön aug. 18. 90.30. Magyar kel. vasúti állami kölcsön 117.75. Magyar lezártító és pénzügybank 449. Rimamurányi vasgyár részvény 517. Magyar koronaárjárdék 90.80. 4% os Magyar földterem. kötvény 90.70. Magyar hitelbank részvény 685. Magyar nyeregvény kölcsön sorsjegy 158. Kassai-odori vasúti részvény 349. Magyar kereskedelmi bank

Bécs, aug. 4. (Osztrák értékek zórlata.) 4% os papírjárdék 97.80. 4% os osztrák aranyjárdék 115.95. 1860-iki sorsjegy 134. Osztrák hitelsorsjegy 384. Angol-osztrák bank 276.25. Bécsi bankkegyesület 495.50. Osztrák-magyar bank 1712. Déli vasút 110.50. Dunacékhajózási részvény 770. Dohányrészvény 287. Császári és királyi arany 11.41. Német bankváltó 118.55. 4% os ezüst járdék 97.40. Osztrák koronaárjárdék 97.68. 1884-iki sorsjegy 103. Osztrák hitelintézeti részvény 663.75. Unionbank 554. Osztrák Länderbank 417. Osztrák-magyar Államvasút 662.50. Elbavölgyi vasút 459.25. Alpesi bányarészvény 457.50. 20 irankos arany 18.32. Londoni váltóár 242.90. Bécsi Tramway Litt A. 277. Bécsi Tramway Litt B. 270. Lípót kohó. Az irányzat üzetlen.

Bécs, aug. 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni maontróalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 665.50 Magyar hitelrészvény 686. Angol-Osztrák bank 276.50. Bécsi bank egyesület 496.50. Union bank 554. Länderbank 417.50. Osztrák-magyar Államvasút részvény 662.50. Lombard 111. Elbavölgyi vasút 459.50. Besztercei vasút rész. 451. Dohányrészvény 288. Rimamurányi vasgyár 518. Alpesi bányarészvény 458. Májusi járdék 97.80. Magyar koronaárjárdék 90.80. Török sorsjegyek 108.50. Német birodalmi márká 118.60. Napoleon d'or 18.33.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, augusztus 4. (Tözsdei tudósítás.) Vas-ármérséklesekről szóló jelentésekre a hazai iparkérelőkölő kohó-részvények erősen csökkentek, ami a többi pirosok árfolyamát, nevezetesen a szénrészvényeket is hátrányosan befolyásolta. Az üzlet ma is igen szűk határok közt marad. Kelet-porosz déli vasut juliusi kimutatásra emelkedett. Török sorsjegyek Párisra csökkentek. Osztrák értékek követték a bécsi tözsde lanyhább irányzatát. Magánészámítási kamatláb 4 1/2%.

Berlin, augusztus 4. (Zórlat.) 4% os papírjárdék 97.80. 4% osztrák aranyjárdék 97.75. Elbavölgyi vasút Magyar koronaárjárdék Osztrák-magyar államvasút 140.40. Kassai-odori vasút Bécsi váltóár 84.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101. Alpesi bányarészvény 89. Disconto-Commandit 175.75. Általános villamosági Edison 225. Gelsenkirchener 192.10. Laurakohó 211. 4% osztrákjárdék 96.40. 4% magyar aranyjárdék 96.25. Osztrák hitelrészvény 206.75. Déli vasút 25.75. Károly Lajos vasút Orosz bankjegy 218. 4% uj orosz kölcsön 97.40. Török dohányrészvény Olasz járdék 92.50. Magyar hitelbank Dynamit Trust 148.10. Harpeni 185.50. Az irányzat gyenge.

Berlin, augusztus 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti torjalom. Négyeszázeles magyar aranyjárdék 96.25. Magyar koronaárjárdék 90.50. Osztrák hitelrészvény 206.80. Osztrák-magyar államvasút 140.20. Déli vasút 25.75. Eszacknyugati vasút 269.75. Elbavölgyi vasút Orosz bankjegy készpénz 218. Buschtiehradi Orosz bankjegy (Ultimo.) Lombard

Hamburg, augusztus 4. (Zórlat.) 4% os ezüstjárdék 96.10. 1890. sorsjegy 134.50. Déli vasút 25.50. 4% osztrák aranyjárdék 91.30. Osztrák hitelrészvény 207. Osztrák-magyar államvasút 140.25. Olasz járdék 93.10. 4% magyar aranyjárdék 96.50. Az irányzat esendés.

Frankfurt, augusztus 4. (Zórlat.) 4% os papírjárdék 97.80. 4% osztrák aranyjárdék 97.70. Magyar koronaárjárdék 90.70. Osztrák-magyar bank 122.10. Déli vasút 25.60. Elbavölgyi vasút Londoni váltóár 204.97. Bécsi bankkegyesület 192.10. Villamos részvény 127. 4% os magyar aranykölcsön 77.10. 4% os ezüstjárdék 96.40. 4% magyar aranyjárdék 96.45. Osztrák hitelrészvény 206.80. Osztrák-magyar Államvasút 140.50. Eszackny. vasút Bécsi váltóár 84.25. Párisi váltóár 814.66. Unionbank Alpesi bányarészvény 228. Az irányzat esendés.

Frankfurt, augusztus 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti torjalom. Osztrák hitelrészvény 207.50. Osztrák-magyar államvasút Déli vasút 25.80. Osztrák aranyjárdék Olasz járdék 93.30. Laurakohó Harpeni 15.25. Discont Alpesi Bécsi bankkegyesület Az irányzat esendés.

Páris, augusztus 4. (Zórlat.) Osztrák-magyar államvasút 4% osztrák aranyjárdék 97.30. Osztrák Länderbank 3% francia járdék 100.22. Ottománbank 532. 3 1/2% francia járdék 101.80. Alpesi bányarészvény Déli vasút 4% magyar aranyjárdék 96.25. Párisi bankrészvény 105. Olasz járdék 92.30. Francia törleszt. járdék Osztrák földhitelintézeti részvény 1200. Török dohányrészvény 313. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 4. A sertésüzleti irányzata változatlan. A) Eltérítők társaság: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) fillérig, közép páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban krajcárig, fiatal ne-

héz (páronként 220 kilogramm felüli súlyban) 84-95- fillérig, fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm felüli súlyban) 92-94 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig, II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) krajcárig, Közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) krajcárig, Kiseb (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) krajcárig, III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogramm felüli súlyban) fillérig, Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) fillérig, IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig, V. Szerbiai: Nehéz (páronként 290 kilogramm felüli súlyban) 95-96 fillérig, Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig.

Sertésállomány: 1900. aug. hó 2. napján volt készlet 42.347 darab, 1900. augusztus 3. napján felhajtott 237 darab, 1900. augusztus 3. napján elszállított 473 darab, 1900. aug. hó 3. napjára maradt készletben 42.111 darab.

Advertisement for KATHREINER-FÉLE Kneipp maláta kávé. Includes an illustration of a woman and child, and text describing the product's benefits for health and digestion.

Kivonat a hivatalos lapból. - Augusztus 4. -

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Axmann Béla, az államvasutak gépgyárának főosztályos, okleveles középiskolai iskolaorvost és egészségügyi tanárt, a tanárképző intézeti gyakorlati főigazgatóhoz iskolaorvossá és egészségügyi tanárrá, Magyarbörházi Mária okleveles tanítónő, a hatvani állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Papp Veturia okleveles tanítónő, a szakadati állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; az igazságügyminiszter Lukács Ignác gyergyó-szentmiklósi járásbírói joggyakornokot a nagyszombati, Senul Armin gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot a vizaknai járásbírószághoz, Kertész Béla maramoroszszegi járásbírói joggyakornokot a maramoroszszegi törvényszékhez, Lajkó Lajos pancsovai járásbírói joggyakornokot a makói járásbírószághoz és Révay Kálmán komáromi lakos közjegyző-jelöltet a kolozsvári kir. törvényszékhez aljegyzőkké, Szűts Lajos trencsényi törvényszéki segédtelevkönyvezetőt a dunaszerdahelyi és Pataky József szilágyszeri járásbírói segédtelevkönyvezetőkké, Temmer Ignác uj-arádi járásbírói inokot a pancsovai törvényszékhez segédtelevkönyvezetőkké, Lerch Emil nagybittői járásbírói inokot a nagybittői és Bartos Ferenc budapesti VII. kerületi járásbírói inokot a hátszegi járásbírószághoz inokokká, Szentpéteri Béla diecső-szentmártoni lakos ügyvédi inokot a nagyszilági járásbírószághoz végrehajtóvá, a kassai főügyész a beregszászi ügyészséghez hivatalosulátvá Lukács János beregszászi városi rendőrtizedes, címzetes rendőrfőosztályos, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök az anyalföldi állami elmeorvóintézetnél megüresedett másodosztályos állásra dr. Kálmán Sándor ottani helyettes másodosztályos nevezte ki.

Filipzálok. Utimester Felsz-Víson, 6 hét. Inok a deési törvényszéknél, szept. 3-ig. Úgyész a beszterebányai ügyészségnél 14 nap. Segédorvos a nagy-kállyai elmeorvóintézetben, aug. 16-ig. Gyakornok a kőrménybányai adóhivatalnál, 14 nap. Postamester Alsó-Zsolcán (Borsodm.) aug. 24-ig. Aljegyző az ócsai járásbírószághoz, 2 hét. Inok a deési ügyészségnél, 4 hét.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. Budapest, augusztus 4. A maximum a nyugati partokra húzódtott vissza, a La-Manche csatornái depresszió pedig a Nord-See fölé vo-

Large advertisement for Henneberg-selyem. Text: „Henneberg-selyem” Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik - fekete, fehér és színes 45 krtól 14 ft 65 krtig méterenként - egész ruhák s blousonok való! - Mindenkinél postabőr- és vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Henneberg G., selyem-Zürichben. Cs. 68 kir. udvari szállító.

nult, erős viharo kat, lehűlést és eszést okozva az északnyugati partokon. A skandináv depresszió északra elvonult, a déli pedig visszafelé fordult.

Az idő egyenként a kontinens déli és nyugati felében száraz; a hőmérséklet sem változott.

Nálunk, elvettve esett csak egy esőfelhő eltekintve, az idő jobbára száraz. A hőmérséklet a normális körül van.

Küldés: Helyenként, de főleg az ország északi, (északnyugati) felében esős, (zivataros) idő, és nyugati szelekkel lehűlés várható.

Viz állás.

	aug. 3.	aug. 4.		aug. 3.	aug. 4.
	m. é. t. r.	m. é. t. r.		m. é. t. r.	m. é. t. r.
Inn Duna	Schärding 2.01 0.83	Tisza M.-Szilvén 0.45 0.42		Tekoháza 0.20 0.20	
	Lina 0.40 0.28			V.-Nyúny 0.09 0.00	
	Bács 0.2 0.4			Tolnai 0.08 0.51	
	Posony 2.88 1.85			Tisza-Püred 0.70 0.78	
	Komárom 3.16 3.33			Szolnok 0.14 0.19	
	Budapest 2.61 2.81			Ósmerád 0.20 0.45	
	Falu 2.61 2.19			Szeged 0.77 0.78	
	Mohács 8.0 3.19			Török-Becse 0.28 0.83	
	Gombos 3.7 3.7			Titel 2.65 0.40	
	Dijváros 8.10 3.0	Óndóva Dócs 0.65 0.45			
	Pancsova 1.7 2.65	Topolya Bodrog Zemplén 1.57 1.6			
	Orsova 2.45 2.88	Sajó H.-Németh 2.05 2.65			
Morva	Magyarfalva 0.0 0.72	Hernád Vargha 0.0 0.45			
Vág	Zselna 0.45 0.30	Berettyó B.-Üllalu 0.22 0.22			
	Temesán 0.45 0.41	Körös Csusza 0. 0.10			
Rába	Sz.-Gothárd 0.18 0.16	N.-Váradi 0.13 0.14			
	Sárvár 0.18 0.16	Tolnacs 0.43 0.36			
	Ófő 2.74 2.78	Tenke 0.64 0.06			
Dráva	Pottau 0. 0. 0.	Gnabahn 0.50 0.28			
	Zákány 0.16 0.34	Borosjenő 0.05 0.09			
	Bárc 0.02 0.01	Békés 0.40 0.39			
	Pa-ék 2.15 1.7	Ózoma 0.08 0.12			
Mura	W.-Szardab. 0.08 0.60	Óy.-Fehérvár 0.13 0.45			
Száva	Százok 0.10 0.2	Branyoska 0.71 0.08			
	Ófő 1.72 1.59	Soborsán 0.78 0.76			
Szamos	Décs 0.3 0. 0.	Arad 0.24 0.16			
	Szatmár 1.00 1.30	K.-Köstély 0.88 1.0			
Brassza	N.-Majtény 0.05 0.03	Risztó 0.85 0.70			
Latorca	Munkács 0.12 0.08	Temesvár 0. 0. 0.			
Laborca	Hemenna 0.10 0.40	Becskerek 0.11 0.35			
Ug	Engvár 0.50 0.10				

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállítók B. dapest, VII., Kerepesi-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarok Zenepalota. Megjelent! **MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA,** melynek segítségével a tilinkón tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszerint 65 legszebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 frt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrassy-ut 5.

Első Leánykiképzési Egylet Budapestem, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett nárszjuttalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiképzési biztosításokra 300 frttól 10,00 frtig.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, augusztus 5 — Római katolikus: G. 9 Havi B. A. — Protestáns: G. 8 Ozvald. — Görög-oros: (juliuss 23.) A 8 Fokasz. — Zsidó: Ab. 10. Jer. cep. 8. — Nap két 4 óra 28 perckor. — Nyugszik 7 óra 11 perckor. — A hold két 2 óra 37 perckor délután. — Nyugszik 11 óra 34 perckor este. **A miniszterek nem togoznak.** **A Budapesti Hírlap daloskérének mulatsága d. u. 6 órakor a matyásföldi Sommer-féle vendéglőben.** **Ev. ref. istentisztelet a Svábhegyen d. e. 11 órakor.** **Árvamúzeum. Képtára. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.** **Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat Állandó bazarja nyitva délelőtt 9—1 óráig.**

Országos Képtár és a népiszkolai szemléltető képek kiállítása az Akadémia nyitva délelőtt 9—11-g. **Egyetemi füveskert az Üllői-úton, nyitva délelőtt 9—12 óráig.** **Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától délelőtt 12 óráig.** **Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9—1 óráig.** **Bölcshatni múzeum (Stefánia-ut 14. sz.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.** **Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városigeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.**

Millió betegnek e szer már segített.
Kifolyások ellen
SCHNEIDER-féle Santal-Capsulák
a legbiztosabb
3 nap alatt teljesen kigyógyítanak (uraknál és nőknél) mindenféle húrgyógyászati betegségeket, elgyengült férfereket, hólyaggyulladását, magömlést, fehérfolyást, idegdobogást, anyaméhgyógyulást. E capsulák hatásukban felülmúlhatatlanok. Egy doboz ára 5 korona. Öreg, makacs betegségnél egy doboz 8 korona bérmentve. Egyedül kapható posta útján:
Schneider József
gyógyszerész,
Resicza, Fű-utca 105.
(Bélmagyarorszag.)
Szétküldés titoktartás mellett történik.

ESZKULAP

„De Dion-Bouton“

motoros automobil kocsis.

Óránkénti 8 krajcár benzin-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsis, a legtökéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlya 240 kiló. 2¼ lóerejű. Vízűtő készülékkel.

A kocsis minden gépészti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható. A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben az első díjat nyerte el, miután a kitűzött 100 kilométeres utról Camus vezetése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsis érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeauxi 260 kilométeres uton második. Menetidő: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipcsei, lyoni, baieni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módokról

a „**BUDAPESTI NAPLO**“ kiadóhivatalában

VIII. József-körút 18. Hartmann József urnál.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Vasárnap, 1900. augusztus hó 5-én.

A viceadmírális.
Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Millőcker Károly. Fordította Makai Emil és Kövesi Albert. Kezdeté 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Buddai, a Krisztinavárosban.)
Vasárnap, 1900. augusztus hó 5-én.
Délután 3 órakor, fél helyárakkal:

A dolovai nábob leánya.
Színmű 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Este:

Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzette: Davidsohn Emánuel. Kezdeté 7 órakor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1900. augusztus hó 5-én.
Délután 4-kor fél helyárakkal:

Tiszturak a záróban.
Francia operett 3 felvonásban. Este:

A kolduló barát és a megvadult szabó.
Víg életkép dalokkal, kuplékkal 4 felvonásban. Irta Kosta Károly. Fordította Cseregyi Hugó. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnnyit 1/28-kor. Az előadás kezdete 1/29-kor. A Mulató 16°-ra szellőztetve van.

Mérsékelt nyári idény-helyárakkal.
Hatásos siker az augusztusi műsornak.

Fregolina
átváltozó művészek, egyedül a maga nemében, eddig felülmulhatatlan.

Edler Guszti és György
fenomenális tiróli duettisták. „Egy negyed órát a magas hegyekben” című jelenetben, saját fényes dekorációk.

Afrodite és Minerva
görög birkózók.

GRECK GEORGE
amerikai champion athléta.

Ugymint fellépte az összes ujonnan szerződött tagoknak.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagytöze, Károly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók
Polgár Kálmán
óras- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyék bérmentve.

Dívtos ékszerék.

Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb főkövési szálló, ujonnan különösen berendezve. Villanyvilágítás.
BUTTER J., tulajdonos.

Ős-Budavára.

Ma vasárnap, augusztus hó 5-én d. u.
3 órától fogva 20 kr. 6 órától fogva 30 kr.

Nagy előadások 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órakor.

Óriási új Varieté műsor.
I. előadás 7 órakor. II. előadás 10 órakor.

Bur toronykötelművészek fellépte
1/27 órakor és éjfél 12 órakor.

Szenzáció! A világhírű **Darto**

CONFETTI.

Kávéház megnyitási!
Van szerencsem t. barátaimat és ismerőseimet értesíteni, hogy a VII., Kerepesi-ut 70. sz. a levő

Wekerle-kávéházamat
ujjonnan általa kivta szombaton, f. hó 4-én délelben megnyitóm.

Legfőbb gondom lesz, hogy kitűnő minőségű kávéházi ételek is itatok kiszolgálásával a vendégeim figyelmét kielégísem. Az összes bel- és külföldi jelentősebb lapok és képes folyóiratok rendelkezésre állanak. Estéknél Oláh Sándor hírneves nagykanizsai zenekara hangversenyez. — Egész éjjel nyitva. — Számos látogatást kér kiváló tisztelettel.

Glaser Flópp kávész.

NÉMETALFÖLDI KIRALYI

CARRÉ-CIRKUSZ

Carré Miksa igazgató.
Ma vasárnap, aug. 5-én

2 nagy disz előadás
d. u. 4-kor és este 7 1/2-kor.

Fellépnek a legjobb művészek és művésznők. A legjobb iskola- és szabadon idomított lovak elővezése. Az esti 7 1/2 órai előadásban színre kerül:

Egy művészünnepe
Nagy kiállítási némajáték ballettel. Színré alkalmazta és rendezte Carré Oszkár igazgató.

A délután 4 órai előadásban a 10 éven alóli gyermekek az I. helyen 60 krt., a többi ülőhelyeken teljes fizetik. Este 7 1/2 órakor teljes árak.

Holnap este 7 1/2 órakor: nagy előadás.

HOTEL „UNION“ SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villanyvilágítás.

Utazóknak kedvezmények.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják:
Dr. Korányi és Dr. Kéty
egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, sörvészénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségekben stb. kitűnő sikerrel használtatik. Árak vidékre Kőbányai vasút állomásra szállítva

1 láda 30 nagy palack — — — — — 17 K. 50 f.
1 „ 30 kis palack — — — — — 13 K.

a fogyasztási adót is beleértve.
A láda és üres palackok 4 hónapig belüli bérmentes visszavadásakor 5 koronás visszaszolgáltatják.

Budapestben kapható minden fűszer- és osemge-kereskedésb n és poháraként a „Quisissana Automata Buffet”-be is.

Bupa maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak

MEGRENDELÉSI HELY:
Királysöröző Budapest-Kőbánya.

Magyar tollal írjon minden magyar ember!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 574 szám, 530 szám, 532 szám, 403 szám 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Uri Havelock 7 füttöl,
Női Havelock 9 füttöl,
Fiu Havelock 4 füttöl,
Leány Havelock 5 fruól fejlebb.
A legjobb csak

a tirolinál
Justitz Leopold,
Iodennra-specialista
BECS,
IX., Währingerstrasse 48.
Telefon 7248. sz.

a tanítók egylete hazának az osztr. turista, a touring-club és számos kerekpártyegylet stb. szállítója.

LODEN városi öltöny 12.-

LODEN munkásoköltöny 12.-

LODEN hajtóköny 12.-

LODEN turistaöltöny 12.-

LODEN moznáröltöny 10.-

LODEN sítóöltöny 12.-

LODEN öltöny m. lomonak 12.-

LODEN donosoknak 12.-

LODEN erdőseöltöny 12.-

LODEN erdőseöltöny 10.-

LODEN vihargallér 2.50

LODEN gamassi 2.50

LODEN vállkapó 5.-

LODEN kerekpáros gallér 5.-

LODEN dress sapka 10.-

LODEN minden színben 10.-

LODEN iskolaöltöny 8.50

LODEN iskolaöltöny 4.-

LODEN flú-öltöny 5.-

LODEN flú felsőkabát 6.-

LODEN uri öltöny 12.-

LODEN sacco és mellény 8.-

LODEN vadászölt. 16.-

LODEN hegyi kabát 7.50

LODEN vadászkabát 9.-

LODEN köpeny 12.-

LODEN irodakabát 5.-

LODEN nadrag 5.-

LODEN nadrag rövid 4.50

LODEN felső 10.-

LODEN ökökabát 7.-

valamint minden egyszerűbb ruházatra mindenféle fajta lo-
dennak a lehekt legelőbb nagytanúrák mellett, minden feltűnőeseit cikk jobb minőségben is és minden árvalózatban készletben tartatik. —
Mintak képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Vidéki megrendelések a legjobban elintéztettek. Nemzetközi akadály-
tal mul kísérletitk vagy a teljes összeg visszaadatik.

Justitz Leopold,
Iodennra-specialista,
Bécs, IX., Währingerstr. 48

Hivatalnok nadrag, szürke, tricót — — — — — 5.50

Hivatalnok zubbony al-
lamzói — — — — — 7.-

Tornanadrag, drap,
tricót — — — — — 5.50

Double-hálókabát — 7.-

Virágescokor
(élővirág) levelező-lap több mintában gelatinnal védve és szalagjal ellátva 1 drb 25 kr.; 5 drb 1 ft. Az öszeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a kiadóhivatal József-körút 18.

A női szépség

elérésére, tökéletesebbre és fontartására legkitűnőbb a

MARGIT-CRÉME,
mely vegyészta, zsermentes és teljesen ártalmatlan.

Ezen világhírű arkenedés pár nap alatt elavított szepéit, majfolót, patánást, borítást (mütsesse), ráncokat és minden hibáját.

Nagy tésely 1 ft., kisebb 50 kr., Margit-Hölygyör 60 kr., Margit-zsappan 35 kr., Margit-fonpép 60 kr., Margit-avevélz 50 kr.

Készíti és postán után-értel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi: FÜLDEB KHELENÉ gyógyszerész Aradon. Fővárosi Budapeston.

Török József és Dr. Egger Leo gyógyszerésztárkban.

Sörkereskedők és vendéglősök figyelmébe!

A Kőbányai Királysöröző
palacksőrei pasteurizálását a legújabb mód szerint eszközli, miáltal palacksőrei az eredeti minőség megóvása mellett hónapokig eltarthatók.

A pasteurizálás e módjánál palacktörés nem fordul elő, — minélfogva a Kőbányai Királysöröző azon kellemes helyzetben van, — hogy **elismert hírvilágos palacksőreit a legjutányosabb árakban adhatja.**

Megrendeléseket elfogad a:

Kőbányai Királysöröző Részvénytársaság

KŐBÁNYÁN.

Torna eszközök, függő-ágyak

kötélárak és mindennemű **háló ipartelepe.**

Ponyvák, szakok, ruhatartók kötelek fehér kenderből, zsinégek, dohány- és rebszínörök, kenderöntők és hevederek. Valódi angol lawn-tennis, football és halászlát készletek gyári raktára.

SEFER ANTAL
Budapest, Központi városház épület Károly-u. 1. bolt sz. 12. Gondos kiszolgálást. Vidékre árjegyek szerint. Költse-
vetés tornatermek teljes berendezésére kívántra díjmentesen.

Javallat a gégefe, a legző szervek és az emésztési szervek megbetegedéseinél. — Ellenjavallat: sörvadással. Gyógyeszközök: alkalikus-muriatikus források; Konstantin és Emmatörök; alkalikus-muriatikus vasas-vanagy forrás; Jánoskut, Ústya, vasas-vanagyforrás; Remete forrás, savó, tej (szarvak takarmányozás) kefir,

Gleichenberg gyógyhely

forrásláp-belézés; fenyőtűzők belézésre (mindkettő külön kabinokban), respirációs készülék, pneumatikus kamarák, édesvíz, ásványvíz és pezsgő kalorizátor-fürdők fenyő- és aceifürdők. Nagy hőforrás: pneumatikus intet, tergyógyomó, gyógy, nyír, meleg, pormentes, szén-dioxidos levegő, erdő, dombos vidék. Magasság a tenger színe fölött 800 méter. — Feltűnővilágítás és prospektusok ingyen. Lakás- és kocsimegrendeléseket esztendőre Gleichenberg gyógyigazgatóság.

H. Hagenmacher H. Söröző

Palackzsör
Különlegességek
Szalonsör Maláta Sör.
GYÁRI TÖLTÉS

5 MILLIO PALACKZOK

ÉVI TERMELES 125000 HECTOL.

Megrendelési helyek: Budapestben V. Kádár-utca 5. Hagenmacher Kőbánya: Hagenmacher Budafok

Ezrek mennek Carlsbadba,
hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztzenek és erre előbbnek — néha hiába — egy vagyont, pedig azt a célt otthon kényelomben, kevés költséggel elérke a

„PEPSIN-BOR“

használatá által, mely az élel megemésztést segíti és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az élel pepsin-borom kedves íze és látása ki nem marad. Egy liter ára 2 kor. 40 fillér, 5 liter franco küldve 12 kor.

ROZSNAYI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészi laboratorium Aradon. Kaphatók Budapestben: Török József gyógyszerész úrnál, Egger-féle Nádor-gyógyszerárban valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

PÁRISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 39.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztárunk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt árak együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

csupán a kifejtésért és a diszes papírkeretért (passe partout) önköltségünk 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK a közkedvelt egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI

GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az

egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.

Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az új kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.

Beiratás naponként délután 4—7 óra között.

Magyar kir. Államvasutak.

Hirdetmény.

Menetrend módosítás a vaskapu-titeli vonalon.

A vaskapu-titeli vonalon forgalomban lévő vonatok f. évi augusztus hó 1-től kezdve Títelről közvetlenül Ujvidékre, illetve onnan kiindulólóg fognak közlekedni a következő módosított menetrend szerint: Az 5911. sz. vegyesvonat indul Títelről őjfel 3 ó. 32 pkor, érkezik Ujvidékre reggel 6 órakor; az 5901. sz. személyvonat indul Títelről d. u. 1 órakor, érkezik Ujvidékre 3 óra 1 pkor. Az ellenkező irányban pedig az 5902. személyvonat indul Ujvidékről d. u. 5 ó. 6. 10 pkor és érkezik Títelre este 7 óra 50 perckor.

Budapest, 1900. július 23.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Igazgatóság.

Specialista sérvkötőkben!
Keleti-féle es. és k. szab. sérvkötője a legújabb szerkezettel elismerve a legköltségtetesebbnek ezen genrőben. Nem csuszik nem okoz kellemetlen nyomást s megfelel a legmagasabb követelményeknek!
Árak: Egyoldali 6 forint
Kétoldali 12 forint.
Képes árjegyzéket küld a gyár.

KELETI J. Budapest, Koronaherceg-u. 17.

Saját gyártmányu
fa- és vasbutor, rézágak, ruganyos acél-sodrony-agybetetek, afrik- és löször-matracok, szalagarnitúrak, kerti butor és gyermekkocsik
részletfizetésre
minden árfőismelés nélkül — gyári árakban — olcsóbban mint bárhol készítés mellett. *Világti megrendelőknek árjegyzék 50 fillér bétveg beküldése ellenében.*
PÁPAI és NATHAN
legrégibb, legnagyobb és legszolidabb specialis üzlet e szakmában.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. SZ.
(Fonciére-palota.)
Gyár: VII. ker., Csengery-utca 7. szám.

MAGYAR KÖLTŐK K. KLASSZIKUSOK

A magyar klasszikus költők munkáinak sorozatát ajánljuk itt a közönség és a tanuló ifjúság figyelmébe. E művek javarésze eddig csak drága áron volt kapható.
A Magyar Könyvtár és Tanulók Olvasótára című gyűjteményeinkben megfelelő olcsó kiadások által megszerzéstük nagyon megkönnyítettük.

- ARANY JÁNOS. **Válogatott balladái.** Riedl Frigyes bevezetésével. (M. K. 11—12. sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Toldi.** (M. K. 69—70. sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Kisebb költeményeiből.** Személyvények. Moravcsik Géza bevezetésével. (Magyar Könyvtár 74—75 sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Toldi ostoje.** Bánóczy József bevezetésével. Iskolai kiadás. (Magyar Könyvtár 87—88. sz.) 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Első lépés. Jóna ördöge.** Bevezetéssel ellátta Komáromy Lajos. (Magyar Könyvtár 101. sz.) Iskolai kiadás 30 fill.
- ARANY JÁNOS. **Személyvények Toldi szerepléséből.** Rendente és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. Iskolai kiadás. (M. K. 102—105. sz.) 1 kor. 20 fill.
- ARANY JÁNOS. **Inte'lin. Koveháza. Szent László fűve.** Bevezetéssel ellátta dr. Radnai Rezső. Iskolai kiadás. (M. K. 121—122. sz.) 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Buda halála.** Bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (M. K. 137—139. sz.) Iskolai kiadás 90 fill.
- ARANY JÁNOS. **Vojtina Ars poétikája.** Bevezetéssel ellátta Kelemen Béla. (M. K. 144. sz.) Iskolai kiadás 30 fill.
- BALASSI BÁLINT **költeményeiből.** Személyvények. (Tanulók Olvasótára. I. k. 4. füzet.) 40 fill.
- BERZSENYI DÁNIEL. **Válogatott versel.** Előtrajzi bevezetéssel. (M. K. 3. sz.) 30 fill.
- BERZSENYI DÁNIEL. **Válogatott versel.** (Tanulók Olvasótára. I. kötet. 1. füzet) 40 fill.
- CSORONAI VITÉZ MIHÁLY **Deróttya,** vagy: Dámák diadala a farsangon. (M. K. 10. sz.) 39 fill.
- GVADÁNYI JOZSEF **GROF. A peleskai notarius.** Sajtó alá rendete Kardos Albert. (Magyar Könyvtár 79. szám) 30 fill.
- KISFALUDY KÁROLY. **Válogatott költeményei.** Bánóczy József bevezetésével. (Magyar Könyvtár 3. sz.) 30 fill.
- KISFALUDY SÁNDOR. **Válogatott regél.** Csobáncz. Tátika. Doboz Mihály és hitvesse. Bevezetéssel ellátta Szécsényi Iván. (M. K. 125. sz.) 30 fill.
- KÖLCSEY FERENCZ. **Válogatott versel.** Bevezetéssel ellátta Négyessy László. (Magyar Könyvtár 9. sz.) 30 fill.
- Kunrevizió költségete.** Kardos Albert bevezetésével. (M. k. 42. sz.) 30 fill.
- TINÓDY SEBESYEN. **Válogatott históriás énekel.** Rendente és bevezetéssel ellátta Perényi Adólf. (Magyar Könyvtár 145. sz.) 30 fill.
- TINÓDY SEBESYEN. **Személyvények eposzából.** (Tanulók Olvasótára. II. kötet. 15. füzet) 40 fill.
- VIRÁG BENEDEK. **Költeményei.** Kiadta Zlinszky Aladár. (M. K. 115. sz.) 30 fill.
- ZRINYI MIKLÓS. **Szigeti veszedelem.** Bevezetéssel ellátta Bánóczy József. (M. K. 8.) 30 fill.
- ZRINYI MIKLÓS. **Szigeti veszedelem.** Személyvények. Tanulók Olvasótára. I. k. 2.) 40 fill.

***** Megjelentek és kaphatók *****
LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadóhivatalában

BUDAPEST, Andrásy-út 21. *****

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK

radicalis gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. Mitzger

kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét

Budapest, VI. Teréz-körút 44. I. em.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapesten, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 22 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjelezni.

A növendékek lehetnek benlakók, félkosztosok és bejárók.

Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

286. számv. szám.

Árlejtési hirdetemény.

A sepsi-szentgyörgyi magy. kir. áll. méntelep homoródi, sepsi-szentgyörgyi és deési osztályainál elhelyezett legénység és ménlovak részére folyó évi november hó 1-től bezárólag 1901. évi október hó 31-ig szükségelendő kenyér, takarmány és egyéb cikkek biztosítása végett a földművelésügyi magy. kir. Miniszter ur ő nagyméltósága rendelete folytán

1900. évi augusztus hó 22-én

a sepsi-szentgyörgyi magy. kir. méntelep parancsnokság számvevő irodájában írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog tartatni.

A közelebbi feltételek a külön kibocsátott árlejtési hirdeteményből, valamint a fenti méntelep számvevő irodájában Sepszi-Szent-Györgyön tudhatók meg.

Sepszi-Szent-Györgyön, 1900. július hóban.

A méntelep parancsnoksága.

63448/V. sz.

Hirdetemény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesbirtok 1900/1901. évi

9600 méterm. finom busakorpából
7200 „ ssáritott moslékból
4200 „ olajpogácsából
300 „ fehér babból álló

termény-szükségeiteinek biztosítása végett

f. é. augusztus hó 10-én d. e. 12 órakor

a ménesbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlatok utján, nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátandó ajánlatok a fenti említett határidőig a ménesbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen (posta-, táviró-, telefon- és vasutállomás) nyújthatók be.

A részletes szállítási feltételek a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földművelésügyi miniszterium II. emelet 72. ajtó) s a mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál tudhatók meg.

Budapesten, 1900. évi július hó 28-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Szabad.
galv. pneumatik-védők
kerékpárok,
automobilok és csomagszállító triciklik

részére.

Egyetlen védelem
szegsek és üvegcserepek ellen.

A pneumatik-védő könnyű, puha és rugalmas. Ara készletenként (kerékpáronként) 9 korona. Szállítás utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. Ismétlődőknak megfelelő árengedmény. Első minőségű képvise ők az összes városokban kerestetnek.

Fischer F. és Társa
galv. ércpapírgyár
Bécs, III., Rasumoffskygasse 29.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a legkellemesebb, leghatásosabb, leghíresebb
Eredeti Pompadour Paszta
használatának, amelyet néhai Mod. dr. Rix A. találta fel. Ez a szépségser használat folytán fényes, friss arcot, vakító fehér ráncatlan arcot esztendőig a késő szigorú is, elmulasztás következtében a bőrre különösen hasznosító hatást fejt ki. Szépíti, megújítja, hidratálja a bőrt, megakadályozza a ráncok, szemölcsök, pattanások, apró, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a fővárosi nők, művészek stb. használatában, a minő bizonyítok és köszönlevelek rendelkezésre állnak. E szépség szerzőségének és ártalmatlanságának legjobb bizonyítéka a 40 éves létele, a mely idős utána is ugyanazok az eredmények keltetett és újra eljut. Egy 6 hónapra való tegy ára 1 ft 50 kr.

POMPADOUR-TEJ
a bőrt azonnal teljessé felkészítel vonja be, rajta marad az arcbrón mosás után is. Eredeti palack 1 ft 50 kr. Pompadour szappan 50 kr., Pompadour-arcpor rózsás, krém és fehér színtben 1 ft 25 kr.
Tessék bizalommal Özv. Dr. Rixné Vilma női-hoz (Rix Antal és testvére) előhoz, a várdi Dr. Rix-déle készítmények egyedül gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 16. fordulni. — Vételül csak ólomsáros csomagokat tessék elfogadni.
Budapest főraktár Török József-nél, Király-utca 12., továbbá Dr. ROGER LÉO és EGGER J. utraknál, VI., Váci-körtút 17., DETSINYI FRIGYES V., Marokkó-utca 2., NEHRUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

4381/1900. szám.

Haszonfa eladási hirdetemény.

A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság tanácstermében folyó évi szeptember hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor az alább megnevezett erdőgondnokságokban az 1901. évtől kezdve 5 (öt) éven át termelhető fenyő, szil, juhar és kőris épületi és műszerfának értékesítése iránt nyilvános árverés fog tartatni és pedig:

I. Szóbeli árverés.

A zólyom-lipcei, lucatói és szent-andrási erdőgondnokságokból alkotott **I. csoportban**

a) a terület szerint fizetendő 448.28 holdon álló mintegy 67.000 m³ haszonfára holdanként 752.36 korona kikiáltási árral;

b) a köbtartalom szerint fizetendő 188.0 hold fokozatos felújító vágásterületen kihasználható mintegy 13.000 m³ haszonfára a szerződési feltételekben kitüntetett állandó egységárak mellett.

Az üzlethez a besztercebányai gőzfűrész tartozik, melyért évente 4200 korona haszonbér fizetendő.

Bánatpénz 8000 korona.

II. Írásbeli versenytárgyalás.

A) A jecenyei és péterii erdőgondnokságokból alkotott **II. csoportban**

a) a terület szerint fizetendő 339.51 holdon álló mintegy 52.000 m³ haszonfára holdanként 883.72 korona kikiáltási árral;

b) a köbtartalom szerint fizetendő 389.2 hold fokozatos felújító vágásterületen kihasználható mintegy 35.520 m³ haszonfára a szerződési feltételekben kitüntetett állandó egységárak mellett.

Az üzlethez a péterii gőzfűrész tartozik, melyért évente 4000 korona haszonbér fizetendő.

Bánatpénz 10.000 kor.

B) a rezsőparti, kisgarami, sziklai, benesházai és vacoki erdőgondnokságokból alkotott **III. csoportban**

a) a terület szerint fizetendő 1065.41 holdon álló mintegy 276.000 m³ haszonfára holdanként 1741.55 korona kikiáltási árral;

b) a köbtartalom szerint fizetendő 399.5 hold fokozatos felújító vágás területen termelhető mintegy 23.700 m³ haszonfára a szerződési feltételekben kitüntetett állandó egységárak mellett.

Az üzlethez a rezsőparti gőzfűrész tartozik, melyért évente 8000 korona haszonbér fizetendő.

Bánatpénz 40.000 korona.

Bővebb felvilágosítással az alóli erdőigazgatóság szolgál.

Az általános árverési és szerződési feltételek egy a földművelésügyi m. kir. ministeriumnál, mint ezen m. kir. erdőigazgatóságnál 1900. augusztus hó 6-ik napjától kezdve átvehetők.

Besztercebányán, 1900. évi július hó 23-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Különlegességek
 saját gyártmányú
 henger-, gép-, turblin- és orsó-
 olajokban,
 valamint mindennemű
 merev (consistens) kenő-
 anyagokban:
 GIRO-SZÁMLA
 a Pesti Magyar Kereskedelmi
 Banknál.

The Russian American
OIL COMPANY LIMITED
 Kedvezményes árjegyzék
REICH S. és TÁRSA
 Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Központi iroda:
 Budapest, Eötvös-utca 32.
 Állandó raktárak:
 Fiume, Trieszt, Bécs,
 Prága, Hamburg.
 Cheque- és fizetési forgalom a
 u. kir. posta-takarépezenztárnál.
 Telefon 24-80.

Tiszta ásványkenő olajok.

Az árak osztr. értékben, 100 kilónként eredeti hordókban, franko Budapesten értendők. Kisebb hordók felszámítatnak. Nagyobb megrendeléseknél bérmentve.

Elsőrendű gépolaj, Ragosin 00 olíva-gépolaj helyett	28.
Kiváló minőségű T. A. Ragosin gőzhengerolaj 00, magas légkönyomásra	29.
I-a Olivin gépolaj	32.
Orosz gépolaj (Baku), igen vastag, The Russian American Oil Company Ltd. jeggyel	20.
Orosz gépolaj (Baku), legjobb jegy, vastag	19.50
Ragosinolaj, Extra	19.
„Cleopatra” gépolaj, három csilagos	18.
Ásványkenő gépolaj, 0.913/25, kiváló minőségű gépolaj	16.
Orsóolaj, belf. 0.91/15	17.
Ringrostles-olaj	14.
Vasuti kocsiengely-olaj vasuti kocsiengely számára	12.
„Vulkánolaj, sötét nagyon zsíros és sűrű II.	14.
„Form” gépolaj tégelygyarak részére	10.
Centrifug- (központú) olaj	9.
Compress-olaj, vékony, jéggyártmány részére	28.
Amerikai Star Valvolin hengerolaj	24.
kiváló min. (Valvolin) gőzhengerolaj The Russian American Oil Company Limited jeggyel	40.
Amerikai Star Valvolin hengerolaj	45.

Kenő- és világító növényolajok.

Gyári faolaj, I. rendű	48
Olíva gépolaj, igen finom I. rendű	50.
Repos-olaj, I. rendű kétszer finomított, napi ár szerint	
Angol és amerikai Arachid-olaj, napi ár szerint	
Cotton-olaj	
Ricinus-olaj, napi ár szerint	
Et-olaj	48.75

Kő- és növényolajok.

Caspiolin-gépolaj	22.
Viktória-gépolaj	20.
Gépolaj mozdonyok és mindennemű gőz-segédgépek számára	I. 24. II. 22.
mezőgazdasági gépek számára, kiváló finom világossárga	27.
Turbinaolaj, malmok számára, vékony, 10 fokos hidegben nem fagy meg	25.
Skinol, gázmotorok számára különösen alkalmas	40.
Dynamo- (villanygép) gépolaj	36.
Compound (összeolt) gépolaj, gőzhajók számára	32.
„Saturations” gépolaj, cukorgyárak részére a legjobb minőség	20.
„Aria” kiváló finom minőségű gépolaj	28.

Önműködő kenő-készülékeket merev és folyékony kenő-anyagok számára megrendelőinknek saját árainkban szerezünk be.

Az árak 100 kilogrammonként, netto, osztr. értékben, budapesti raktárunkban, készpénzben, az áru átvételkor 2% engedménnyel vagy négy havi hitelre, engedély nélkül ingyenes, legalább 150 kilót tartalmazó eredeti hordókban értendők. Kisebb hordók legutányosabban lesznek felszámítva. 25 frtnál kevesebb összegek utánvételnek. Szállítás alatti súlyvesztéséért nem szavatolunk.

Megjegyzés valamennyi gépkendő-olajat illetően. Az összes gépkendő-olajok viz-, mézga-, olaj- és savmentesek továbbá nem tartalmaznak állati vagy növényi zsíradékokat vagy idegen keverékeket. Valamennyi teljesen közömbös és az ércöknek sem hidegben, sem melegben nem ártanak. Elégésük után semmi fele hamut nem hagynak hátra.

Kérjük vigyázni! The Russian American Oil Company Limited jeggyel vannak ellátva. hordóink

Az 1900-iki cseplési idényre Kérjük a gazdálkodóknak előre szükségletüket feladni. Ertünk jó kiszolgálás. Vidéki képviselők jó referenciákkal kerestetnek.

Merev és kevésbé merev kenő anyagok.

Gőzhenger-kenőcsök, gőzhengerek kenésére, világos	35.
Fregoli Valvolin gőzhengerolaj, eredeti márkával	28.
Ásvány-faggyú, kemény a meleg transzmissziók kenésére	40.
a transzmissziók kenésére	35.
Vasuti kocsikenőcsök, nyári vasutikocsi kenésére, I-ső rendű	28.
téli	25.
Dugattyusziradék, nehé- olvasható, faggyupótlék tömődobozban, drót-huzathoz	32.
Gépkendő II. oly alkatrészekre, melyek vízzel érintkezésbe jönnek	35.
Doboztömőzsír, (Verhanfungs-Pasta)	24.
Gépolaj (consistens), kevésbé merev olajszerű kenőcs, közlőműtengelyek és	
Tovot-féle kenőcs dobozok számára I.	26.
Tovot-féle kenőcs, eredeti I. rendű, kívánatra vékonyabb vagy vastagabb	A 45., B 40., C 30.
Angol hengeresapkenőcs, merev kenőcs forró hengeresapok sz.	24.
Csapkenőcs, közönséges, fekete zsíros kenőcs, közönséges csapágycsák és tengelyek számára	10.
Sodronyhuzal-kenőcs	25.
Kender-huzal kenőcs	45.
Fogaskerék kenőcs (fekete grafit kenőcs) fogaskerékek számára	30.
Kenőcs bányakocsi számára	10.

Különböző anyagok.

Astralin csillár égőolaj	35.
Szalon-petroléum	28.
Carbolineum angol minőség	15.
közönséges	10.
Carbolisav I. szám	40.
II.	12.
Carbalmész	3.
Chlormész	18.
Angol vasfénymáz	60.
Vaselin-kenőcs sötét. Paták számára 24.-, szerszámkenőcsre	48.
Adhäsion-kenőcs, bőrszíjak számára	45.
Gatter-kenőcs, I.	22.
II.	16.
Amerikai gépkendőcs, vajszerű merev (consistens), közlőműtengelyek és vas-fogaskerékek számára	17.
Kerékpár-olaj 1 kg.	2.

Gőzgép- és kazantulajdonosoknak nélkülözhetetlen.

Elpusztíthatlan gőzravaszkenőcs, kilórkint 4.80.

(Neddermann R.-féle szabadalom.)

Még magas 20 légkönyri nyomásra is.

Viszonteladók nagyobb engedményben részesülnek.

Kötéseket előre csinalunk feleinkkel. Nagyobb megrendeléseknél bérmentve.

Kötéseket előre csinalunk feleinkkel. Nagyobb megrendeléseknél bérmentve.

63447/II/2. sz.

Hizott süldő sertések eladása.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok belső mezőhegyesi kerületében elhelyezett

626 db hizott süldősertés

folyó évi augusztus hó 10-én

a ménésbirtok igazgatóságánál tartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján el fog adatni.

Ajánlatok a ménésbirtok igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtandók be.

A részletes eladási feltételek megtudhatók a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földmívelésügyi miniszterium II. em. 80. sz. a.) és a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságánál.

Budapest, 1900. július hó.

Földmívelésügyi Miniszter.

SODOR

folyékony szén-savtartalmú szőlőlevegő, melynek segítségével mindenki, bárhová szállítva tartalmát, egészséges, ocsó, sült és húsított ételeket (szendvics, saláták, linóleum, székely, málna, gacso, pogács, tej stb.) készíthet az a célra szerkesztett palackban a mellékolt utasítás szerint. A szén-sav vegyülete. Képviselet a magyar korona országai részére Budapesten.

Kertész Tódornál Gellner és Rauschnál
 Kristóf tér. Andrássy-ut 8

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

1 összehajtható vaságy	frt	1 acél sodrony ágybetét	frt
3 db kivethető matraccal	10.-	1 tengerifü matrác	4.50
1 db rugó paplan	1.50	1 Atique matrác	5.50
1 db rouge paplan prima	2.50	1 ósziér matrác	12.-
1 db szin caehmir paplan	3.50	1 ruganyos ágybetét	15.-
1 db szin caehmir paplan	4.50	1 nagy szoba szőnyeg	2.50
1 db szin szőnyeg paplan	5.-	1 futó szőnyeg 25 krtól feljebb	
1 db ódros szin szőnyeg	1.50	1 szőnyeg	1.50
paplan	12.-	1 ablak Kongo	6.50
1 db jó vaszon ágy lepedő	1.50	1 esztorgályozott függöny-	
1 db jó paplan	2.-	1 tartó	1.50
1 db fahéj ágy pótköré	1.50	1 ablak csútké függöny	3.50
1 db gyapú ágy pótköré	4.50	1 bouret ágyterítő	2.50
1 db jó löpököré	4.50	2 gyepű ágy- és 1 asztal-	
1 db szegott löpököré	4.70	terítő	11.-
1 levarrott szalmazsák	2.20		

GICHNER JANOS és TARSÁ
 paplan, matrác és kárpitosru pyarok, szőnyeg, függöny-
 ágy- és asztalterítő stb. nagy vá asztalban.
 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.
 Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
 Nem tejső árakat kisse-ölünk, vagy a pénz visszacsadjuk

Olcsó butor-eladás.

2 székény, 2 ajtós fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 főkös	18
1 öjli székény, fényezett	8	1 hálósza, matt díofa	105
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14	1 hálósza, faragott	135
2 székény, 2 ajtós, díofa, matt	34	1 garnitúra crépe- vagy bourette-	
2 ágy, magas, díofa, matt	34	behuzat	55
2 öjli székény, díofa, márványval	22	1 garnitúra selyem-behuzat	60
1 kredenc, 4 ajt. fülkös, faragott, márv.	46	1 garnitúra plüss-behuzat	60
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 szalonszettel	10
1 ebédlő-asztal, díofa, matt	14	1 consol márványval és tükör	26

Nagy vázat ték egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
 Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hird. ésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásuknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

**Hirdessen
mindenki
mindent.**
**Hirdessen
mindenki
mindent.**
**Hirdessen
mindenki
mindent.**

Olcson vásárolni
mindent
Drágán eladni
mindent
az apró hirdetések után
lehet.

Alkalmazást kapni
Munkaerőt találni
az apró hirdetések után
lehet.

Potom pénzen
veheti most már mindenki
hasznát a nyilvánosság-
nak, mert eltörölték a
hirdetési bélyeget.

Például:
Ez a hirdetés csak
20 fillérbe kerül:

- Keresek** ócska konzoltükröt. Fojér, József-u. 9.
- Ez 28 fillérbe:**
- Olcson** kínálók jól konzervált varrógépet. Zimmermann, Váci-ut 117.
- Ez 32 fillérbe:**
- 12 olcsó** nádszék veszek. Schwarz, Nádelept-utca 12.
- Ez is 32 fillérbe:**
- Keresek** hűvös hónapos szobát Ligeti, Vörösvári-ut 8.
- Ez 48 fillérbe:**
- Elmennék** nevelőnek, kitűnően képezett tanárjelölt vagyok, igényeim szerények. Hegyesi, Rákossárok-utca 1.

KINÁLAT.

Vállalat.
igen nagy jövedelmű, melynek megnövekedése az üzlet szoliditása, megővése miatt van elhallgatva bármily szakmájú család viszonyok miatt jutányosan eladó. Az átvételhez 10,000 ft szükséges, anyagbefejtések csekély és mégis bőséges jövedelmét hoz. Bővebbet Niemetz Gyula üzletk. adósvételi irodájában József-körút 22.

Zálogjegyeket vesz, esetleg azokra kölcsönt közvetít Grünblatt és Társa Erzsébet-körút 56. szám. 6752

Ászokhordók borítottak, eladók. Székelyborkereskedés Székely-Keresztur. 6751

Eladó birtok 160 hold buzatér, Zalamegyében. Bővebbet Hoffmann Lászlónál Gutorföld. 3072

Birtok eladást és bérbeadást gyorsan és minden előleg nélkül közvetít
Keszthelyi és Társa bejegyzett ingatlan és jelzálog iroda Budapest, VI., Gyár-utca 20. Provisio csakis az üzlet megkötése után fizetendő.

Fekete A. tanterülységi. Váci-körút 16. legmegbízhatóbban ajánl és elvevő mindenféle képzettségű nevelőket, tanítókat, gyermeknevelőket, boncekat. 678

Butor, faragott hátszóba butor, asztal, székek olcsón eladó. Bethlen-utca 12, ajtó 5. földsz. 6757

Harisnyák olcsón és szépen megkötetnek, megfajtatnak, gépököröztet, Váci-u. 67. 3080

Igen olcsó lakás.
Üllői-út első emeleten négy szobás, két erkélyes rendkívül szép és tiszta, áthelyezés miatt azonnal kiadó. Bővebbet József-körút 62. I. em. ajtó 1. 6749

Falusi uri lak 5 lak, 1 elő, 1 cseléd-szoba, konyha, présház, magtár, istálló, nagy konyhakert, nagy pince, néhány gumifalca, udvar 1 1/2 hold beltelek, 7 hold a 1200 □-l szántó, 6 1/2 h. a 1200 □-l kaszálótér, 4 h. szőlő, 2 1/2 hold legelőjog agy kora miatt olcsón eladja Böhm Jakab radi (Zaam.) lakos. Pelsőség külön is, kívánatra vázrajz küldetik. 6723

Kérvényeket, beadványokat bármely ügyben írok 50 krajcárért, ehét levélbélyeg. Eljárók minden ügyben és megbízásban, Ungár, Budapest, Práter-utca 61.

Szolid árak.

Maurer Henrik
butorszállítási és beraktározási vállalat
BUDAPEST,
VIII. Józ. f-körút 21.
Száraz raktárak.

Butor
kézpénzért vagy
**részlet-
fizetésre**
legolcsóbban
**FUCHS
BODOG-nál**
BUDAPEST,
József-körút 26.
Képes árjegyeket ingyen és bérmentve.

BUTOR

nagyon olcsón eladó, néhány különböző háló- és eméltőszoba, szalonok, egyes ágyak, szekrények, divánok, asztalok, székek stb. Teré-körút 26. az udvarban jobbra.

Boreladás
110 hektó különböző évi saját termésű bor hektonként eladó Lovass Jánosnál, Abony (Pestmegye). 6750

Butorok

lakásba, előszobába, konyhába, boltberendezések és minden asztalosmunkák jó kivitelben legolcsóbban megrendelhetők
Ligeti asztalosnál,
VIII. Német-u. 11.

Használt és új ajtó, ablakok
mórt után, teljesen felvasalva, befalazható kézen, olcsón kaphatók
EISLER ARMIN
építő-asztalosnál
Budapest, V., Nádor-utca 57-59.

Egy hét óta

körülbelül Magyarország sötét Európa szencziója. Hosszas fáradságos tanulmányozásom folytán sikerült huszféle elragadó szépségű képes-levelezőlapot előállítani, ára franco bárhova 1 ft 20 krétt, tovább elárúsítóknak 100 db 4 ft. Spán Ignatz Abauj-Szántó. Többek között a következő megránde-ések történtek: Valóban páratlan a hazánkban kérek 400 darabot Forgacs Adolf hercskedő Sziksz. Elb-velő! újra 60 db Klein Gizella, Tornaija. A hi látta el van ragadtatva, ujtsa a volt küldemény mennyiségét Margit Ilavacs Beszterce-Bánya. Kérek 40 darabot a volt kiadók Kovács Gyula. Uzapanyt. Gyönyörű! megint 20 darabot Gáspárt, Tatrufred. Uzetemet élénkíti még 300 drbot Fátoly István, Rima-Szombat. Derek ember Spán bácsi: fogok veenni még csak meg nem nőslők Pap Andor, Golop. Szétkösdés utánvét vagy beküldött ár mellett esz-özöllelek. 6700

A világ legjobb fénymáza!

A ki azt akarja, hogy láb-
belleje
melyen fe-
ketes és
tartós ma-
radjon, vá-
sároljon
Fermolend-
cipő-
fénymázat
világos láb-
bellejébe csak
Fermolend
természetes
borkromet.
A fénymáz
védőjege.
Mindent kapható.
Cs. és kir. szabad. gyár
Alapít. éve 1832.
Gyári raktár:
Bécs, I., Schulerstrasse 21.

Arany-

és ezüst eladás. Alkalmi nászajándékok. 13 lates ezüst evőkészle-tek 12 személyre 140 ft. 6 személyre 65 ft-tól kezdve és följebb. Mindennemű finom ezüstdégyak barok és trancia stílusban. Nagy raktár arany férfil-
cokból, masszív arany-gyűrűk 6 ft 40 kr., arany férfi órák 12 ft., arany női órák 8 ft-tól kezdve, 12 darab masszív evőkészle-tek 6 ft 50 kr. Vesztünk zálogházi céduákat. Képes árjegyeket bérmentesen és ingyen. Grünberg Armin Béla örökösai Budapestben, Városház-ter 9. I. em. 23., új szám Váci-utca 30. Részletfizetésre is.

BUTOROK

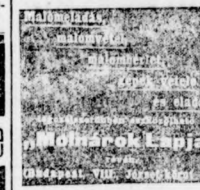
úgy kézpénzért mint,
részletfizetésre
a legyszerűbbtől a leg-
finomabb kivitel
legjutányosabban
Blumentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI. Teréz-körút 8.
Andrássy-ut közelében.
Képes árjegyeket ingyen.

Férfiak

figyelmébe.
A legmakacsabb és idült
hugycsőfolyásnál (magfo-
lyás stb.) egyedül gyors
és biztos sikerrel használ-
tatnak a „Gonorrol-pülák”
melyek egyedül csak Sil-
berstein S. vegyészeti la-
boratoriumában Bécs IX.
Rossauerlände 35. kapha-
tók, ára egy doboznak 2,50
ft (ezen összeget levél-
bélyegeken is lehet be-
küldeni).

Az országos

magyar gyorsíró
egyesület
augusztus hóban
Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt e hóban
új magyar és német-
nyelvű gép- és gyors-
írásztati
tanfolyamot nyit. Jeient-
kezőket felvesz a
„YOST” írógép
részvénrtársaság
Erzsébet-körút 9-11.
New-York palota

zálogházi céduát
régi arany ezüst árút bril-
liáns és gyémánt árút a
legmagasabb árak mellett
FRIED A.
órák és ékszerész
Kerepest-ut 2. szám.

Találmányokra
szabadalmakat ki-
eszközöl úgy bel-
mint külföldön
Kalmár J.
mémők, bítes szabalmái ügyvív,
ezelött:
Pompéry (Benedek L. és tsa)
BUDAPEST,
VII., Kerepest-ut 44. szám alatt
Szemben a Népszinházal.

679/1900. szám.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

A Tisza folyó Karád feletti szakaszának szabályozási munkálataihoz szükséges kő-, rőzse-, és sodronyanyag, valamint fűzdugványok szállítására vonatkozólag

1900. évi augusztus 24-én d. e. 10 órakor

alulírott m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében zárt ajánlati versenyfárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok a fenti anyagokra külön-külön, de csakis a hivatalnál megszerezhető ajánlati lapon tehetők.

Az ajánlati feltételek a kötetendő szerződések tervezete, valamint a szállításra vonatkozó általános és részletes feltételek az alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanott ajánlati minták is kaphatók.

S.-A.-Ujhely, 1900. július hó 15-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

„Fülöpít” repesztő anyag gyár.

Erzsébetfalván (Budapest mellett).

Fontos minden kő-, szén- és ércbánya-tulajdonosnak!

A legújabb, legolcsóbb és legbiztosabb repesztő (robbanó) szer a „Fülöpít”. Szabada mcsava egész Európa és Amerikában. A legelső hazai szaktoktatók bizonyítvány-
szerint „Fülöpít” az egyedül **veszélytelen** repesztő szer, mely a túrcukkal kivéte-
szerint erőbehatás folyán fel nem robban, a túrcukban hatása meghalad minden
eddiggi robbanó szert anélkül, hogy a követ eldobna, vagy szétforgósolna. Szál-
lítható bármikor vasuton, hajón és tengelyen. Próbarepesztések bármikor eszközölhetők.

Bővebb felvilágosítással szolgál a gyár és a városi iroda.

Városi iroda: Budapest, V. ker. Gyár: Erzsébetfalván.
Váci-körút 48. sz. I. em. (Budapest mellett).

NYILVÁNOS

gymnasium, polgári-iskola és nevelő-intézet

Rákos-Palotán, Budapest mellett.

Az intézetben hat osztályú nyilvános gimnázium van; a hetedik osztály 1900. év szeptemberében nyílik meg. Hat osztályú nyilv. polgári- és elő-
készítő-iskola. A miniszterium engedélyezte katonai előkészítő kurzus egyéves önkéntesek számára kiváló katonai tanerők vezetése alatt áll. — Kitűnő tanerők. — Jó táplálék. Lelkiismeretes felügyelet. Mérsékelt növeldei díjak. — A tágas, kellemes intézet hatalmas angol park közepén van.

Programmat szívesen küld:

WAGNER MANO intézet-tulajdonos és igazgató.

A Budapesti Napló apró hirdetései naponként falragaszokon is megjelennek a főváros egész területén.

